

65.87(774)/1910 12"

Toimintakertomukset
/Suomen Sosialidemokraattinen
Nuorisoliitto
/Nuorisojärjestöt
/Nuoriso

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton

Toimintakertomukset

vuosilta 1910—1912

liiton neljännelle edustajakokoukselle.

Työväenliikkeen kirjasto

20009088 varasto
329.14-053.6(480) SNK 3 K SUOMEN
Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton toiminta

KIRJASTO

2740

KIRJASTO
TYÖVÄEN KIRJAPAINO

Helsinki 1912,
Työväen kirjapaino

Yleiskertomus

**Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton työohjelmasta, liitto-
toimikunnan toiminnasta, toimintaperiaatteista
ja liiton nykyisestä asemasta.**

Liiton työohjelma,

jonka toteuttamisen valvojaksi liittotoimikunta valittiin Kotkan kokouksessa keväällä 1910, laadittiin samalla myös jo mainitussa kokouksessa. Lyhyt katsaus siihen.

Ne kysymykset, joita käsiteltäessä Kotkan kokouksessa liiton työohjelmaa luotiin ovat seuraavat:

1. Kuluneen toiminnan arvostelu.
2. Liiton toiminnan järjestäminen.
3. Agitatsioonin järjestäminen.
4. Suomen Sosialidemokratisen Nuorisoliiton Säännöt.
5. Äänenkannattajakysymys.
6. Miten Suomen sos.-dem. Nuorisoliitto paraiten voisi työskennellä uhkaavan taantumuksen vastustamiseksi?
7. Sotilaskysymys.
8. Liiton suhde kirkkoon ja uskontoon.
9. Nuorisoliikkeen suhde puolueeseen ja ammatillisiin järjestöihin.
10. Roskakirjallisuus.
11. Raittiuskysymys.
12. Juhannusjuhla.

Edellistä toimintaa arvosteltaessa

koskivat huomautukset pääasiassa seuraavia epäkohtia:

- a) epätasaisuutta asiain suorituksessa;
- b) poikkeamista liittokokouksen päätöksistä.

Muistutukset liittokokous katsoi myös oikeutetuiksi, koska se tulevalle liittotoimikunnalle ohjeeksi hyväksyi seuraavan lausunnon:

„Liittokokous, lausuen toivomuksenaan, että tuleva liittotoimikunta tarkemmin seuraisi edustajakokouksen päätöksiä, hyväksyy toimintakertomuksen.” (Kotkan kok. pöytäk. siv. 26.)

Liittotoimikunta onkin koettanut molempia edellämainittuja virheitä välttää, mikäli mahdollista. Täytyy sanoa, mikäli mahdollista, sillä kokonaan ei liittotoimikunta ole mainittuja virheitä voinut välttää, vaan sekä epätasällisyyttä asioiden suorituksessa että poikkeamista liittokokouksen päätöksistä on nytkin havaittavissa. Edellistä on tapahtunut kautta koko toiminta-ajan, alusta loppuun. Liittokokousten päätöksistä sensijaan ei suuremmassa määrässä huomataksamme ole poikettu muussa kuin agitatsioonityön suorituksessa. Se seikka koskee kuitenkin myös liittoneuvostoa eikä yksin liittotoimikuntaa ja on selostettu ne syyt, mitkä tuohon poikkeamiseen johtivat, liittoneuvoston toimintakertomuksessa, joten voimme kai tässä yhteydessä tuon seikan sivuuttaa. Epätasällisyyteen asiain suorituksessa johtavat syyt sensijaan saakoot lyhyen selityksen tässä.

Kaikenlainen juoksevien asiain suoritus on aina ollut liiton sihteerin huolena. Tämä liiton toimitsija on ollut liiton kanslianhoitajana, neuvontakurssien opastajana, tilapäispuhujana, juoksupoikana ja monena muuna lisäksi. Tästä työn monipuolisuudesta on pääasiassa epätasällisyys asiain hoidossa johtunut. Sihteerin matkoilla ollessa ovat esim. tilaukset saaneet vartoa suoritusta joskus pitkiäkin aikoja j. n. e. Lisäksi on tähän vaikuttanut joukko sellaisia asioita, joista puhutaan kustannuskertomuksessa ja johon siis tässä kohdassa viittaamme.

Eikä tähän ole myöskään ollut vaikuttamatta se seikka, että liiton laajentuessa sihteerin samoin kuin koko liittotoimikunnan-kin työt yhä jatkuvasti ovat kasvaneet ja käyneet monipuolisemmiksi. Se työn laajeneminen ja lisääntyminen käy osittain selville seuraavasta vertailevasta yleisesityksestä, joka taulukon muodossa tähän liitetään:

Aika	Liittotoimik. kokoont.	Pykälä pöytäk.	Pöytäk. sivuja	Sihteerille saapunut kirje- y.m. lähetyksiä	Siht. läh. posti- ja rautatie-lähetyksiä
11/12 1906—6/6 1908	18 kertaa	84	42	482	324
10/10 1908 1/5 1910	20 »	181	221	4,564	4,962
1/5 1910—1/1 1911	19 »	194	26	912	2,507
1/1 1911—1/1 1912	22 »	175	109	2,115	4,900
1/1 1912—1/6 1912	5 »	46	19	1,000	1,120

Kauttaaltaan siis työt lisääntyneet.

Liiton toiminnan järjestämisestä

Kotkan kokous päätti:

„Että liiton palvelukseen otetaan, paitsi mahdollisesti vakinaista agitaattoria, vakinainen sihteeri ja palkkiota nauttiva taloudenhoitaja.

Sihteerin tehtävänä on:

Hoitaa liittotoimikunnan kirjeenvaihtoa ja yleensä kansliatöitä sekä pitää pöytäkirjaa liittotoimikunnan ja liittoneuvoston kokouksissa;

hoitaa liiton kustannusliikettä;

käydä liittotoimikunnan määräysten mukaan matkoilla sekä luennoimassa liittotoimikunnan, piirijärjestöjen ja osastojen toimeenpanemilla luentokursseilla;

yleensä tehdä niitä tehtäviä, mitä liiton osastoitten hoidossa eteen tulee ja mitä liittotoimikunta määrää.

Sihteerille maksetaan toimestaan palkkaa 175 markkaa kuukaudessa ja matkoilla ollessa, paitsi vapaita matkoja, 3 markkaa päivässä päivärahaa.

Taloudenhoitajan tehtävänä on:

Hoitaa liiton raha-asioita ja kirjanpitoa;

Auttaa sihteeria postitustyössä, hoitaa kaikkia juoksevia kansliatehtäviä sihteerin matkoilla ollessa.

Taloudenhoitajan tulee ainakin tunnin joka arkipäivä liittotoimikunnan määräämällä ajalla olla tavattavissa liiton kansliassa.

Ylläolevat määräykset tulevat kysymykseen tietenkin vaan siinä tapauksessa, että lehti muutetaan viikkolehdeksi ja sen postitus- ja toimitustyö pois liiton sihteeriltä. Siihen mennessä — ensi vuoden alkuun — on tietysti nykyinen järjestelmä säilytettävä, samoin siinä tapauksessa, että lehti edelleenkin jää sihteerin toimitettavaksi ja postitettavaksi.” Kotkan kok. pöytäk. siv. 31—32.)

Lehti, kuten tunnetaan, siirtyi pois liittotoimikunnalta v. 1911 alusta, joten senjälkeen ei liittotoimikunta ole joutunut siitä huolehtimaan suoranaisesti. V. 1910 loppuajan sensijaan liittotoimikunta edelliseen tapaan julkaisi „Tuohusta” kerran kuukaudessa ja erikseen Joulunumeron, joksi marras- ja joulukuun numerot yhdistettiin. Puutteita oli epäilemättä tässäkin lehdessä tuona aikana, mutta liittotoimikunta kuitenkin koetti siitä parhaansa mukaan huolehtia, joten ei ainakaan liittotoimikunnan hyvän tahdon puutetta voida tässä suhteessa moittia.

Myös lehden postituksen suhteen tuona aikana tehtiin muutoksia, joten epätäsmällisyyttä on ollut olemassa siinäkin suhteessa.

Vakinaista agitaattoria ei liittotoimikunta ole liitolle voinut

ottaa. Liiton taloudellinen asema ei ole sitä sallinut. Sensijaan liittotoimikunta on katsonut aikaansaataavan saman tuloksen toisella menettelyllä, nimittäin sillä, josta liittoneuvoston toimintakertomuksessa selvää tehdään. Viittaamme siis tässä kohden siihen.

Vakinainen sihteeri sensijaan on liitolla pidetty liittokokouksen määräämillä palkkaehdoilla. Sihteeri on myös suorittanut niitä tehtäviä, jotka liittokokous hänelle määräsi. Miten pätevästi ne tehtävät ovat suoritettut, sen seikan arvostelu kuuluu liittokokoukselle. Haluamme kuitenkin kehottaa edustajia tätä arvostelua suorittaessaan ottamaan huomioon sen alituisen työn lisääntymisen, joka on tapahtunut liiton laajentuessa ja josta jo edellä (sivulla 4) esitetty tilasto antaa aavistuksen. Lisäksi mainittakoon vielä, että sihteerit toiminta-ajoillaan ovat puheita ja luentoja pitäneet siten kuin seuraavasta selviää:

Aika	Sihteerin nimi	Puheiden lukumäärä	Kuulijoita
1/6 1910 — 1/1 1911	Jussi Railo	30 puhetta	2,390 kuulijaa
1/1 1911 — 1/6 1911	» »	93 »	4,464 »
15/8 1911 — 15/11 1911	Jalm. Kirjarinta	6 »	1,310 »
15/11 1911 — 31/12 1911	Sulo Allén	18 »	1,200 »
1/1 1912 — 1/6 1912	» »	16 »	950 »
Yhteensä sihteerit puhuneet.		163 puhetta	10,414 kuulij.

Tähän tilastoon on myöskin laskettu mukaan ne opastusluennot ja neuvontatunnit, jotka ovat piirijärjestöjen opastuskursseilla eri aikoina liiton sihteerit suorittaneet. Kuulijalukuun on tämä seikka juuri vaikuttanut siten, että se on pysynyt verrattain alhaisena.

Sihteerin palkasta on aina sihteerin vaihdoksessa ollut kysymys, sillä palkan pienuus suurimmaksi osaksi on aiheuttanut sihteerin vaihdokset. Liittotoimikunta on jo kerran liittoneuvoston turvin tässä suhteessa tehnyt yrityksen liittokokouksen päätöksen rikkomiseksikin korottaakseen sihteerin palkkaa, kuten liittoneuvoston toimintakertomuksesta selviää, johon viittaamme tässä yhteydessä. Tätä päätöstä ei kuitenkaan ole käytäntöön sovellettu.

Käsityksemme mukaan tässä liittokokouksessa kuitenkin tuon palkan korotuksen pitäisi tapahtua siten kuin liittokokoukselle on esitetty, kun kerran jo käytäntö on osottanut, että siihen välttämättä ennemmin tai myöhemmin mennään.

Taloudenhoitajaa liitolla ei ole ollut ja on ollut, miten vaan halutaan tulkita. Raha-asioiden ja kirjanpidon hoidon on nimittäin liittotoimikunnan jäsen Saima Melin hoitanut sivutyönään. Hän myös on sihteerin matkoilla ollessa hoitanut osan kansliatehtävistä ja juoksevain asiain hoidosta. On liittotoimikunta myös ilmottanut, että rahastonhoitaja on yhtenä päivänä viikosta tunnin ajan toimistossa tavattavissa. Tällä seikalla ei kuitenkaan ole käytännössä ollut sanottavaa merkitystä. Kuten näkyy ei liittotoimikunta siis ole voinut edustajakokouksen päätöksiä tässä taloudenhoitajakysymyksessä toteuttaa, vaan on rahastonhoito ja kirjanpito suoritettu sivutyönä, josta v. 1911 syyskuuhun asti palkkiota maksettiin 15 mk. kuukaudelta ja sen jälkeen 30 mk. kuukaudelta. Pyritty kyllä on asiata järjestämään paremmalle tolalle ja siihen suuntaan kuin liittokokous määräsi, kuten liittoneuvoston toimintakertomuksesta selviää, mutta taloudelliset vaikeudet ovat nuo pyrkimykset tehneet turhiksi. Tästä asiaintilasta on luonnollisesti ollut haittaa liiton toiminnalle, sen tietävät edustajat parhaiten. Mekin sen myönnämme, vaikkamme ole pystyneetkään tuota epäkohtaa korjaamaan.

Tilinpäätösten teko ja sellaisten kertomusten osastoille lähettäminen, kuin liiton sääntöjen kuudennessa pykälässä puhutaan on myöhästynyt juuri tästä syystä. Erilaiset lähetykset myös ovat tästä syystä myöhästyneet sen johdosta, että jotkut tilaajat ovat suoraan rahastonhoitajalle postiosotuksella lähettäneet rahaa, eikä muuta tilausta sihteerille, jolloin hän ei ole tiennyt tilauksia lähettää, eikä rahastonhoitajakaan ole asiasta sihteerille ilmottanut, kun on luullut rahojen olevan suorituksen jo lähetetystä lähetyksestä. Jos sekä rahastonhoito että tilausten lähettäminen olisi saman henkilön tehtävänä, kuten suunniteltu on, niin tällaiset sekavuudet vältettäisiin. Sitä varten vaan tarvittaisiin vakituinen rahastonhoitaja. Toivottavasti edustajakokous tavalla tai toisella järjestää asian sille kannalle.

Agitatsioonin järjestämisestä

päätöksiä Kotkan kokous seuraavaa:

„*Suullisesta agitatsioonista.* 1) Että liiton palvelukseen ensi toimintakauden alkaessa otetaan agitaattori, jonka tehtäväksi pääasiassa tulee pimeimpien seutujen valistaminen ja osastojen sekä piiritoimikuntien luentokursseilla luennoiminen;

2) että piiritoimikuntien on, mikäli mahdollista, joka talvi joksikin ajaksi palkattava vakinainen agitaattori ja avustettava osastojen valitsemia agitatsioonitoimikuntia niiden hyökkäysmatkoilla sekä muuten huolehdittava siitä, että agitatsioonin käynnäminen voimalla ja tarmolla;

3) että jokainen osasto valitsee erityisen agitatsioonitoimikunnan, joka huolehtii lähemmän ympäristön agiteeraamisesta ja uusien osastojen perustamisesta naapurustoon.

Kirjallisesta agitatsioonista. 1) Että liittotoimikunnan on viimeistään ensi syystalven kuluessa julastava erikoinen osastojen perustajaohjeeksi tarkotettu lentokirjanen ja sen mukaan kun se käy mahdolliseksi sekä nuorisotasiala ja liiton ohjelma-kysymyksiä käsittelvää että muutakin nuorisolle sopivaa sosiaali-demokratista kirjallisuutta;

2) että jokainen osasto valitsee erityisen kirjallisuuskomitean, joka pitää huolta liiton julkaseman y. m. kirjallisuuden sekä erittäinkin liiton äänenkannattajan levittämisestä;

3) että piirittoimikunnat kukin alueellaan pitävät silmällä, että kirjallisuustoimikunnat tekevät huolella tehtävänsä ja jos missä laiminlyöntiä havaitsevat, tekevät parhaansa sen oikosemiseksi;

4) että sekä vakinaiset että tilapäiset puhujat kulettavat mukanaan kirjallisuutta ja puheissaan terottavat erikoisesti kirjallisuuden merkitystä." (Kotkan kok. pk. siv. 37.)

Nämä päätökset on liittotoimikunta koettanut toteuttaa mahdollisimman hyvästi. Liiton palvelukseen otettiin agitaattori syksyllä 1910 ja pidettiin 4 kuukauden ajan. Tuloksista mainittakoon seuraavaa:

Syksyllä 1910 ryhtyi liittotoimikunta järjestelemään agitatsioonin, suunnitellen matkaa vähintään 4 ja enintään 6 kuukautta kestäväksi. Agitaattoriksi valittiin 7 hakijasta toveri Sulo Allén Tampereelta. Allénin matka suunnattiin ensiksi Kuopion läänin, jonka itäisen vaalipiirin alueella hän työskenteli marraskuun ajan ja läntisen vaalipiirin alueella joulukuun ajan, puhuen paitsi nuorisokysymyksestä, myöskin eduskuntatyöstä, tehden siten myös vaaliagitatsioonityötä. Puheita hän tällä matkalla piti eri paikoissa seuraavasti:

Kuopion läänin itäinen	vaalipiiri, 26	puhetta 1,410	kuulijalle
" " läntinen	" 20	" 1,250	"
Yhteensä 46 puhetta 2,660 kuulijalle.			

Matkojen järjestelystä huolehti Allén itse vaalipiirittoimikuntien ja nuorisopiirittoimikuntien kanssa yhdessä.

Tämän matkan tuloksena oli myöskin useita uusia sos.-dem. nuorisosastoja, jotka ovat näyttäneet päässeensä heti alun pitäen verrattain hyvään toiminnan alkuun.

Paitsi agitaattorin avulla on liittotoimikunta agitatsioonityötä tehnyt myöskin hankkimalla tilapäispuhujia. Sillä tavalla pidettiin vuoden 1910 loppupuoliskolla seuraavasti puheita:

Jussi Railo 30 puhetta 2,390 kuulijalle, Oskari Rauhala 2 puhetta 250 kuulijalle, Valfrid Perttilä ja Antti Räsänen kumpikin 1 puheen. Yhteensä 34 puhetta 2,640 kuulijalle.

Kaikkiaan v. 1910 ajalla pitivät liittotoimikunnan toimesta:

Liiton agitaattori Sulo Allén	...	110	puhetta	8,711	kuulijalle
„ sihteeri Jussi Railo	30	„	2,390	„
Tilapäispuhujat	4	„	250	„

Yhteensä 144 puhetta 11,351 kuulijalle.

Agitatsioonista v. 1911 mainittakoon, että tämän vuoden ajalla kiersi toveri Sulo Allén agiteeraamassa 2 kuukauden ajan. Tammikuun ajan Mikkelin läänissä ja helmikuun ajan Vuoksenlaakson sos.-dem. nuorisopiirijärjestön alueella. Varojen vähyden tähden ei toimikunta voinut pitää agitaattoria alkujaan suunniteltua korkeinta 6 kuukauden aikaa, vaan ainoastaan lyhemmän suunnitellun ajan 4 kuukautta.

Tänä aikana toveri Allén piti:

Mikkelin läänissä 36 puhetta 1,289 kuulijalle,
Vuoksenlaaksossa 32 puhetta 1,605 kuulijalle;
yhteensä 68 puhetta 2,894 kuulijalle.

Useita uusia osastoja oli tuloksena tästä matkasta.

Liiton sihteeri on $\frac{1}{1}$ —11 $\frac{1}{6}$ —11 pitänyt puheita ja esitelmää yhteensä 93. Sitäpaitsi ovat toverit Oskari Rauhala ja K. E. Jaakkola liittotoimikunnan toimesta pitäneet yhteensä 13 esitelmää. Liiton sihteerin ja tilapäispuhujain kustannukset ovat suurimmaksi osaksi kuitenkin suorittaneet asianomaiset pyytäjät eikä liittotoimikunta.

Kaikkiaan mainitun vuoden kesäkuuhun mennessä on puhuttu:

Liiton agitaattori: (Sulo Allén	68	puh.	2,864	kuulijalle
„ sihteeri: (Jussi Railo)	93	„	4,434	„
Tilapäispuhujat	13	„	580	„

Yhteensä 174 puh. 7,878 kuulijalle.

Syksyllä 1911 sitten järjestettiin agitatsiooni sille pohjalle kuin liittoneuvoston toimintakertomuksessa näkyy.

Piiritoimikunnat eivät vielä vuoden 1910 syksyllä eikä 1911 keväällä pystyneet sanottavaan agitatsioonityöhön. Siitä mainittakoon seuraavaa:

Piirijärjestöt, joita ensinmainittuna vuonna oli 10, ovat tehneet agitatsioonityötä siten, että kaikkien piiritoimikuntien jotkut jäsenet ovat pitäneet puheita piiriensä alueelle. Sitäpaitsi oli palkattuna agitaattorina Vaasan l. pohj. vaalipiirin sos.-dem. nuo-

risopiirijärjestöllä toveri Matti Väisänen 3 kuukauden ajan ja toveri Oskari Rauhala 1 kk. ajan, Vaasan l. eteläisen vaalipiirin sos.-dem. nuorisopiirijärjestöllä toveri Oskari Rauhala 1 kk. ajan ja Kymnlaakson sos.-dem. nuorisopiirijärjestöllä vaaliagitaattori kuukauden ajan. Viittaamme tässä kohden lisäksi eri piirijärjestöjen toimintakertomuksiin. Vuoden 1911 keväällä oli piireillä oma agitaattori ainoastaan Pohjois-Hämeen sos.-dem. nuorisopiirijärjestöllä toveri Sulo Allén 1 kk. ajan. Vuoden 1911 syksyllä ja tämän vuoden kevätpuolella sensijaan piirien agitatsiooni on ollut tuntuvaan vilkasta. Siihen on osaltaan mielestämme vaikuttanut myös tuntuvasti se päätös, jonka liittoneuvosto syksyllä 1911 teki agitatsioonivarojen käytöstä. Piirien harjottamasta agitatsioonityöstä mainittakoon seuraavat yleispiirteet:

Liittoneuvosto syksyllä 1911 päätti lopettaa liitoagitaattorin pitämisen ja velvotti piirijärjestöt huolehtimaan agitatsioonityöstä. Liiton silloinen agitatsioonirahasto Smk. 2,500 jaettiin 12:ta piirijärjestön kesken. Heti syksyllä 1911 alkoivat piiritöimikunnat ottaa palvelukseensa puhujia ja tämän vuoden toukokuuhun mennessä oli seuraavilla 9 piirijärjestöllä puhuja eri pitkän ajan, nimittäin: Uudellamaalla 2½ kk., Porin piirissä 1 kk., Kuopion 1½ kk., Viipurin 2 kk., Kymnlaakson 1½ kk., Vaasan 1½ kk., Hämeenlinnan 3 kk., Tampereen 1 kk. sekä ruotsalainen keskustoimikunta piti puhujaa 1½ kk. ajan. Yhteensä 15½ kk. Eri piirijärjestöjen agitatsioonityö jakaantuu seuraavasti:

Uudenmaan piir.	57	puhetta	2,700	kuulijalle,	9	uutta os. perust.
Porin	» 28	»	4,050	» 15	» » »	»
Kuopion	» 60	»	3,000	» 9	» » »	»
Viipurin	» 83	»	4,782	» 18 os.,	1	työv.-yhd.
Kymnlaakson	» 35	»	1,170	» —		
Vaasan	» 38	»	1,926	» 2	uutta os. perust.	
H:linnan	» 70	»	3,500	» 10	» » »	»
Tampereen	» 25	»	900	» 3	» » »	»
Ruotsal. k.-toimik.	46	»	2,000	» 5 os.,	1	työv.-yhd.

Yhteensä 452 puhetta 24,228 kuulijalle, 71 os., 2 t.-y. perust.

Osastojen agitatsioonityön harjottamisesta on liittotoimikunnan vaikeata antaa täydellistä kuvaa, kun kaikki osastot eivät täsmällisesti ole vastanneet kaikkiin liittotoimikunnan tätä asiata koskeviin kysymyksiin. Agitatsioonityötä osastot kuitenkin ovat harjottaneet. Seuraavat tiedot siitä mainittakoon:

V. 1910 oli osastoilla toimessa yhteensä 17 agitatsioonitoimikuntaa ja perustivat ne 15 uutta osastoa. Osastojen kokouksissa ilmoitettiin v. 1910 ajalla pidetyn yhteensä 441 puhetta.

Vuoden 1911 ajalla oli osastojen kokouksissa pidetty puhetta 498 sekä keskustelukysymyksiä alustettu 623; yhteensä pidetty 1,121 puhetta.

Kirjallisesta agitatsioonista tehdyt päätökset on liittotoimikuntaa myös koettanut toteuttaa. Osastojen perustamis- ja toimintaohjeeksi tarkotetusta kirjasesta, joka kuten kustannuskertomuksesta selviää ja johon siis viittaamme tässä yhteydessä, on julaistu ja siitä otettu kaksi eri painosta, toinen hieman korjattuna. Myös on julastu lentolehtinen „Suomen työläisnuorisolle”. Eri ohjelmakysymyksiä käsittelevää kirjallisuutta on koetettu julaista liiton kirjastossa, kuten kustannuskertomuksesta selviää.

Osastojen kirjallisuuden levitys voidaan merkitä tyydyttäväksi. Mahdotonta ei kuitenkaan olisi ollut paljon parempiakin tuloksia saavuttaa, jos osastot olisivat täyden huomionsa kiinnittäneet asiaan. Tässä suhteessa olisivat parannukset välttämättömän tarpeellisia tulevaisuudessa. Osastojen työtä kirjallisuuden levittämisessä valaisevat seuraavat numerot:

Kirjallisuutta osastot myyneet allamainittuina vuosina seuraavan suuruisien summien arvosta:

V. 1909	Smk.	1,262:45	arvosta
” 1910	”	3,275:45	”
” 1911	”	5,630:25	”

Yhteensä 1909—1911 Smk. 10,168:15 arvosta

Piiritoimikuntien valvontatyöstä tässä yhteydessä ei liittotoimikunnalla ole paljon tietoja, mutta tyydyttäväksi ei tämä valvonta mielestämme vielä ole päässyt kehittymään kaikissa piireissä. Tulevaisuuteen nähden siis on tässä suhteessa toivomisen varaa ja parantamisen tilaisuus. Piirien toimintakertomusten yhteydessä on lähemmin puhuttu tästä asiasta. Viittaamme siihen.

Tilapäispuhujat ovat kirjallisuutta levittäneet vointinsa mukaan.

Mitä agitatsioonityön tasaiseen harjottamiseen tulee kautta maan, niin on siinä suhteessa olemassa huomattavia epäkohtia. Niinpä ovat Oulun lääni kokonaisuudessaan ja Turun ja Porin eteläinen vaalipiiri sekä Kuopion läänin itäinen vaalipiiri sekä osittain Mikkelin vaalipiirikin jääneet paljon vähemmälle agitatsioonille kuin muut osat maata. Se seikka pitäisi korjata.

Liiton sääntöihin,

jotka Kotkan kokouksessa vahvistettiin, tuli m. m. sellainen määräys, että liittokokous ei valitse puheenjohtajaa liitolle, vaan jättää sen liittotoimikunnan tehtäväksi. Tähän pykälään tuli kuitenkin sääntöjä painoon toimitettaessa sellainen virhe, että asiaa koskevaan pykälään sotkettiin molemmat asiat: puheenjohtajan valitseminen liittokokouksessa ja puheenjohtajan valinnan jättäminen liittotoimikunnalle. Pykälä oli tullut näin kuuluvaksi:

„VI §. *Liittotoimikunta.* Liittotoimikunta valitaan edustajakokouksessa suljetuilla lipuilla toimitettavalla äänestyksellä seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi. Siihen kuuluu edustajakokouksen valitsema puheenjohtaja ja 7 varsinaista sekä 7 varajäsentä, näistä yksi vakinainen ja yksi varajäsen ruotsinkielisten klubien ehdotuksesta valittu. Toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä keskuudestaan tai ulkopuolelta rahastonhoitajan ja sihteerin.” (Kotkan kok. pöytäk. siv. 39.)

Kun sääntöjä ruvettiin ruotsinkielelle kääntämään, huomattiin virhe, mutta suomenkielisiä jäsenkirjoja oli jo painettu 10,000 kpl. ja niihin liitetty suomenkieliset säännöt, joten erehdystä ei voitu enää korjata. Liittotoimikunta silloin käsitteli asiaa, tullen siihen lopputulokseen, että suomenkielisiin sääntöihin ei tehdä korjauksia, vaan jätetään ne sellaisiksi. Ruotsinkielisiin sääntöihin tämä kohta korjattiin sellaiseksi, kuin liittokokouksen myöhempi päätös puheenjohtajasta määrää.

Tämä onkin ainoa kohta, jossa liittotoimikunta on joutunut sääntöjä tulkitsemaan. Muissa kohdissa on sääntöjä yleensä voitu noudattaa, kuten koetetaan seuraavassa osottaa.

Liiton tarkotuksesta sanotaan sääntöjen ensimmäisessä pykälässä seuraavaa:

„Suomen Sosialidemokratisen Nuorisoliiton tarkoituksena on koota piiriinsä kaikki Suomen sos.-dem. nuoriso-osastot ja niiden yhdyssiteenä ollen voimakkaasti edistää sosialidemokratian tunnetuksi tekemistä ja luokkatietoisuuden kasvattamista työläisnuorison keskuudessa sekä yleensä sen sivistystason kohottamista.”

Tätä tarkotusta on koko liiton eri järjestöjen harjottama agitatsiooni pyrkinyt toteuttamaan, niin suullinen kuin kirjallinenkin. Viittaamme siinä suhteessa jo edellä esitettyyn agitatsioonin harjottamista koskevaan selostukseen ja kustannustoimintakertomukseen.

Sääntöjen toinen pykälä määrää:

„Tarkoitustaan toteuttamaan pyrkii liitto:

Harjoittamalla väsymätöntä agitatsioonia työläisnuorison keskuudessa, levittämällä nuorisolle sopivaa, pääasiassa sosiaalidemokratista kirjallisuutta sekä perustamalla paikallisosastoja kautta maan.”

Tässäkin suhteessa tyydymme agitatsioonin harjotukseen ja kirjallisuuden levityksen suhteen viittaamaan edelläolevaan agitatsioonityöselostukseen ja kustannus- ja kirjallisuuden levityskertomukseen.

Osastojen perustamisesta, joka myös mainitun pykälän mukaan liiton tehtäviin kuuluu, mainittakoon, että liittotoimikunta tuon tuostakin on julkaissut siitä kehotuksia puoluelehdissä, järjestänyt v. 1911 Maarianpäivänä erikoisen nuorisoherätyspäivän, antanut lukuisia kirjeellisiä neuvoja osastojen perustamista puuhaaville, kustantanut osastojen perustamis- ja toimintaoppaan ja levittänyt muutenkin kirjallisuutta ilmaiseksi aina uusia osastoja perustettaessa. Liittokokouksen jälkeen on uusia osastoja syntynyt runsaasti.

Liittoveroista määrää sääntöjen viides pykälä:

„Sisäänkirjotusmaksu on 25 penniä jäseneltä ja on se suoritettava paitsi niiltä jäseniltä, jotka osastossa sen liittoon yhtyessä on ollut, myöskin jokaiselta jäseneltä kun osastoon yhtyy. Jäsen, joka toiseen osastoon siirtyessään voi näyttää täyteen maksetun jäsenkirjan, on vapaa sisäänkirjoitusmaksusta.

Liittovero, joka suoritetaan neljännesvuosittain ennen tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuun 15 päivää, on 10 penniä kuukaudessa kaupungeissa ja tehdaspaikoissa sekä 5 penniä maaseudulla sijaitsevilta osastoilta jäsentä kohden.

Ylimääräisien verotuksien kantamisesta täytyy joka kerran erikseen päättää liittokokouksessa, mutta voi liittotoimikunta tärkeitten asioiden sattuessa esittää ehdotuksen ylimääräisen veron kantamisesta liittoäänestyksenkin ratkaistavaksi.

Osasto, joka on jättänyt kahden vuosineljänneksen veron suorittamatta, katsotaan liitosta eronneeksi.”

Tämän pykälän käytäntöön soveltamisesta vähän. Liittotoimikunnan mielestä on tällä verotuksella kolmenlainen merkitys:

- a) hankkia varoja liitolle;
- b) totuttaa liiton jäsenet käsittämään verosuorituksen välttämättömyys järjestötoiminnassa;
- c) täsmällisen verosuorituksen kautta totuttaa osastojen toimihenkilöt sääntillisiksi ja huomaavaisiksi toimitsijoiksi työväen järjestöjen palvelukseen.

Ensimmäinen näistä tehtävistä on kyllä tullut täytetyksi. Liittoveroja on nimittäin liitolle karttunut seuraavasti liittotoimikunnalle:

Kuukausi	V. 1910	V. 1911	V. 1912
Tammik. . .	366: 15	653: 65	790: 10
Helmik. . .	510: 60	261: 20	152: 90
Maalisk. . .	384: 05	174: 40	108: 70
Huhtik. . .	243: 55	770: 20	802: 65
Toukok. . .	97: 30	198: 35	231: 25
Kesäk. . .	163: 90	281: 15	
Heinäk. . .	119: 60	385: 90	
Elok. . . .	251: 55	293: 25	
Syysk. . . .	164:	150: 65	
Lokak. . . .	298: 45	438: 45	
Marrask. . .	254: 15	199: 60	
Jouluk. . . .	219: 20	260: 50	
Yhteensä	3,072: 50	4,067: 30	2,085: 60

Yhteensä siis veroja tullut toimikunnalle:

$\frac{1}{6}$ 10— $\frac{31}{12}$ 10 Smk. 3,072 : 50

$\frac{1}{1}$ 11— $\frac{31}{12}$ 11 „ 4,067 : 30

$\frac{1}{1}$ 12— $\frac{1}{6}$ 12 „ 2,085 : 60

Summa Smk. 9,225 : 40

Pieni vertaus liiton saavutuksiin aikasempina toimintavuosina tässä suhteessa osottaa, mihin suuntaan on kehitys kulkenut. Se näkyy seuraavasta:

Toimintakausi	Liittoveroja saatu	Lisäys edell. vuoteen
$\frac{31}{12}$ 1906— $\frac{1}{6}$ 1908	590: 10	
$\frac{1}{12}$ 1909— $\frac{31}{12}$ 1910	3,072: 50	2,482: 40
$\frac{1}{6}$ 1910— $\frac{1}{6}$ 1912	4,067: 30	994: 80

Huolimatta siitä, että veronsuoritukset ovatkin olleet epä-säännöllisiä on saatu veromäärä sentään liiton laajetessa kasvanut.

Toisessa kohdassa mainittua tarkotusta ei vielä täydellisesti ole saavutettu. Se näkyy siitä, että osastojen toimitsijat ovat eri muodoissa koettaneet kiertää verosuoritusta. Liittotoimikunta

on siinä kiertämistarkotuksessa huomannut käytetyn ainakin seuraavia keinoja:

1. On suoritettu vuoden alussa verot etukäteen joltakin pieneltä jäsenmäärältä ilmoittamalla, että tässä on suoritettu koko vuodelta. Sen jälkeen ei enää koko vuotena ole lähetetty lisäveroja, vaikka todennäköisesti osastoon vuoden kuluessa on uusia jäseniä liittynyt ja sääntöjen mukaan myös näiltä olisi ollut liittotoimikunnalle lähetettävä sekä sisäänkirjoitusmaksu että liittoverot.

2. Kun usein sattuu siten, että neljänneksittelyksessä on sellaisia jäseniä, joilla on rästää esim. 2 kk. ja maksaneet ovat vain 1 kk. ajan, niin on luonnollista, että osaston rahastonhoitaja tällaisilta jäseniltä maksaa liittoveronkin ainoastaan 1 kuukaudelta. Mutta usein myös tapahtuu, että tällainen jäsen suorittaa myöhemmin rästinsä. Tällaisessa tapauksessa olisi tuon rästinsä suorittaneen jäsenen puolesta myös rästiliittoverot lähetettävä liittotoimikunnalle seuraavaa neljännestä tilitettäessä. Tätä on kuitenkin aniharvoin tehty.

Molemmat nämä menettelytavat ovat verotuksen tarkotuksen kiertämistä ja osottavat, että osastojen toimitsijat eivät tunnusta sitä verotuksen tarkotusta, mistä b-kohdassa puhuttiin.

Täsmällisyydestä verojen suorituksessa puuttuu vielä paljon. Ei ole saavutettu läheskään sitä, mitä c-kohdassa mainitsimme vaadittavan. Hiljakseen kuitenkin on osastojen täsmällisyys ollut nousemaan päin. Olisi edelleen jatkettava jo aloitettua osastojen täsmällisyysluettelojen julkisuudessa esittämistä, sillä se ehkä kehottaisi toimitsijoita suurempaan täsmällisyyteen.

Verojen karhuamisen ja suorituksen järjestämisen auttamiseksi on liittotoimikunta ryhtynyt seuraaviin toimenpiteisiin:

Syksyllä 1910 painatettiin seuraavanlaisia veroilmotuskortteja:

„.....ssä, p.k. 19....

(Osasto N:o)

(Neljännes)

Allekirjoittanut on tänään Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton osaston (N:o) puolesta lähettänyt Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnalle seuraavat maksut:

Maksun laatu		mk.	p.	mk.	p.
Rästiveroa					
Sisäänkirjoitusmaksu	jäseneltä				
Verot	vuosinelj. seuraavasti:				
3 kk. ajalta	jäseneltä . . .				
2 » »	» » » »				
1 » »	» » » »				
Summa Smk.					

S. E. & O.

(Nimi)

(Osote)

Ehdottomasti on merkittävä, onko vero I, II, III tai IV vuosineljännekseltä ja verot on erotettava sisäänkirjoitusmaksuista.”

Näitä on senjälkeen vapaasti jaettu osastojen toimihenkilöille ja määrätty, että heidän on jokainen verosuoritus niillä ilmoitettava liittotoimikunnalle. Nämä ilmoitukset liiton sihteeri ottaa vastaan ja tekee niiden mukaan merkinnät liiton jäsenmatrikkeliin. Rahalähetykset, jotka aina on kehoitettu lähettämään postiosotuksena, on ottanut vastaan liiton rahastonhoitaja Saima Melin. Kuittaus taas on järjestetty siten, että kun ilmoituskortti on saapunut sihteerille, on hän täyttänyt alempana olevan laatuksen kuittilomakkeen ja vienyt sen rahastonhoitajalle, joka senjälkeen on tarkistanut, onko tuo rahalähetys hänelle saapunut ja jos on saapunut, on hän allekirjottanut kuitin ja lähettänyt sen rahojen lähettäjille. Kuitit ovat olleet seuraavalaisia:

„Helsinki p. k. 191..

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton
 osastolta (N:o) on liiton toimistoon
 saapunut sisäänkirjoitusmaksuja ja liittoveroja vuodelta 191....
 seuraavasti:

		Mk.	p.
Rästiveroja	jäseneltä		
Sisäänkirjoitusmaksuja	»		
Liittoveroja:			
Ensi neljännekseltä	»		
Toiselta »	»		
Kolmannelta »	»		
Neljänneltä »	»		
Summa			

S. E. & O.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunta.

K:ta”

Täten on saavutettu tavallaan kaksinkertainen kontrolli rahalahetyksiin nähden. Parantamisen varaa tarkkuuteen ja täsmällisyyteen nähden on kuitenkin vielä tässä verojen suorituksessa paljon. Sen järjestelystä onkin tehty ehdotuksia kokoukselle.

Saadakseen liittoverojen säännöllisen tilityksen edes jonkun verran nousemaan ryhtyi liittotoimikunta myös käyttämään erikoista muistutuskirjeitten lähettämistä sellaisille osastoille, jotka eivät ajoissa verojaan tilittäneet. Ne kirjelmät olivat seuraavalaisia:

„Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton osaston
n:o Johtokunnalle.

Arvoisat Toverit!

Viitaten Sos.-dem. Nuorisoliiton kolmannessa edustajakokouksessa Kotkassa 14—16 p. toukok. 1910 hyväksytyjen Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton sääntöjen viidenteen pykälään pyydämme huomauttaa Teitä, että osastonne liittoverot ovat suorittamatta

vuoden ajalta vuosineljännekseltä
ja „ „ ”

ja kehotamme Teitä ryhtymään toimenpiteisiin, että ne ensi-tilassa suoritetaan. Muussa tapauksessa jää osastonne liiton ulkopuolelle. Rahalähetys tehdään helpommin postiosotuksella. Se tulee halvemmaksi kuin sisäänkirjotettu kirje ja saapuu yhtä varmasti.

Mukana seuraava veroilmoituskortti palautettakoon samalla oikein ja selvästi täytettynä. Samalla kehotamme Teitä muistamaan suorittaa ajallaan myös piiriveronne piirijärjestönne toimikunnalle.

Liiton sääntöjen edellämainittu pykälä kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti:

„V §. Verotus. Sisäänkirjotusmaksu on 25 penniä jäseneltä ja on se suoritettava, paitsi niiltä jäseniltä, jotka osastossa sen liittoon yhtyessä on ollut, myöskin jokaiselta jäseneltä kun osastoon yhtyy. Jäsen, joka toiseen osastoon siirtyessään voi näyttää täyteen maksetun jäsenkirjan, on vapaa sisäänkirjoitusmaksusta.

Liittovero, joka suoritetaan neljännesvuosittain ennen tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuun 15 päivää, on 10 penniä kuukaudessa kaupungeissa ja tehdaspaikoissa sekä 5 penniä maaseudulla sijaitsevilta osastoilta jäsentä kohden.

Ylimääräisien verotuksien kantamisesta täytyy joka kerran erikseen päättää liittokokouksessa, mutta voi liittotoimikunta tärkeitten asioiden sattuessa esittää ehdotuksen ylimääräisen veron kantamisesta liittoäänestyksenkin ratkaistavaksi.

Osasto, joka on jättänyt kahden vuosineljänneksen veron suorittamatta, katsotaan liitosta eronneeksi.”

Helsingissä p:näkuuta 191..

Toveruustervehdyksellä

K:tta ”

Olemme tähän verokysymykseen tahtoneet näin laajasti kiinnittää osastojen ja edustajain huomiota siinä toivossa, että saavutetut kokemukset tulisivat tulevaisuutta varten suunnitelmia tehtäessä varteen otetuiksi. Nämä saavutetut kokemukset vaativat tulevaisuuteen nähden ainakin seuraavat seikat huomioon otettaviksi:

1) että jos verosuoritus katsotaan voitavan järjestää piirijärjestöittäin tapahtuvaksi, otetaan käytäntöön erikoisessa alustuksessa tästä ehdotetut tilityslistat, jotka samalla muodostavat tulotodisteet;

2) että, ellei edellä mainittua piirittäin tilittämistä katsota voitavan ottaa käytäntöön, jo alettua korttijärjestelmää on jatkettava käytännössä ja kortit järjestettävä myös tulotodisteiksi;

3) että edellä esitetyt muistutuskirjelmät edelleen säilytetään käytännössä;

4) että osastojen täsmällisyyslista säännöllisesti neljänneksittäin julastaan „Työläisnuorisossa” ja siitä samalla muodostetaan julkinen tilityslista.

Lopuksi tahdomme tästä asiasta vielä huomauttaa, että se on tärkeä sekä liiton kasvatuksellisten tarkotusperien että taloudellisen hyvinvoinnin kannalta katsottuna ja niimollen siihen kiinnitettävä tarpeellista huomiota.

Liittoneuvosto on ollut kokoonpantu liiton sääntöjen seitsemännnen pykälän määräysten mukaisesti. Se on kokoontunut yhden kerran syistä, jotka lähemmin esitetään liittoneuvoston toimintakertomuksen yhteydessä. Viittaamme siihen.

Liittoäänestystä ei liittotoimikunta ole katsonut tarpeelliseksi mistään asiasta toimituttua. Liittokokouksen arvosteltavaksi tiettenkin jää, olisiko joistakin liittotoimikunnan päättämistä asioista liittoäänestys ollut toimitettava. Liittotoimikunta on tässä suhteessa vain käyttänyt sitä harkintavaltaa, mikä sille liiton sääntöjen kahdeksannen pykälän nojalla kuuluu.

Liittokokouksen kokoonkutsumisessa liittotoimikunta yleensä on sääntöjä ja liittokokouksen päätöksiä noudattanut sikäli kuin käytännölliset välttämättömyydet eivät ole niistä poikkeamaan pakottaneet.

Tilintarkastuksen määrittelee liiton sääntöjen kymmenes pykälä. Tämän pykälän kaikkia määräyksiä ei täsmällisesti ole voitu noudattaa. Liiton taloudenhoito on, kuten jo edellä on selitetty, ollut sivutoimena. Siitä on johtunut, kuten myös jo edellä on mainittu, että tilinpäätösten teko on myöhästynyt. Tämä tietysti myös on myöhästyttänyt tilintarkastusta ja selostusten lähettämistä tilintarkastajain lausunnon ohella osastoille. Tässä seikassa samoin kuin taloudenhoidon järjestelyssä yleensä olisi parannuksia saatava aikaan. Uskomme, että jos liittokokous hyväksyy tästä seikasta sille tehdyt ehdotukset, tulee asia tyydyttävälle kannalle järjestetyksi.

Piirijärjestöistä, joista antavat määräyksiä liiton sääntöjen yhdennentoista pykälän eri kohdat ja myös erinäiset Kotkan edustajakokouksen tekemät päätökset, lienee syytä puhua vähän laajemminkin.

Syksyllä 1910 jo neuvotteli liittotoimikunta, miten piirijärjestöjen toimintaa olisi ryhdyttävä järjestämään. Tämän neuvottelun tuloksena liiton sihteeri sitten puoluelehtien kautta saattoi julkisuuteen kirjoitelmasarjan: „Suomen sos.-dem. nuorisoliiton nykyinen järjestömuoto ja toimintatavat”, jossa koetettiin esittää myös piirijärjestöille toiminta-ohjelmaa. Edelleen ryhtyi liittotoimikunta noudattamaan piirijärjestöihin nähden sellaista ohjelmaa, ettei niille vielä 1910 syksyllä eikä 1911 talvella siir-

retä vaikeita tehtäviä, vaan koettaa liittotoimikunta ne suorittaa. Sitävastoin koetetaan piirijärjestöjen toimintaa muuten järjestää ja varmistuttaa sekä saada syntymään piirijärjestöt niihin piireihin, joista sellainen puuttuu. Myöhemmin näin varmistuneille piirijärjestöille katsottiin voitavan siirtää ainakin suuri osa liittotoimikunnan ennen harjottamasta agitatsioonityöstä. Tätä ohjelmaa noudatettiin sitten aina vuoden 1911 syksyyn asti. Ohjelman toteuttamiseksi ryhdyttiin seuraavanlaisiin toimenpiteisiin:

1) niissä piireissä, joissa piirijärjestöjä ei ennestään ollut olemassa kehoitettiin piirien voimakkaimpia osastoja ryhtymään puuhin piirijärjestön perustamiseksi ja luvattiin puuhaa liittotoimikunnan puolelta avustaa;

2) liiton sihteeri niissä piireissä, joissa järjestö jo oli toiminnassa, teki alustuksia toisille piirikokouksille eräistä kysymyksistä ja toisissa piireissä kävi piirikokouksissa koettamassa vaikuttaa siten, että piirien toiminta kaikkialla muodostuisi samaan suuntaan pyrkiväksi, yhtenäisen suunnitelman mukaiseksi;

3) sellaisissa piireissä, joissa järjestö oli heikko ja ilmeni halua sen hajottamiseen, kuten esim. Turun l. etel. vaalipiirissä ja Oulun läänissä, kehotti liittotoimikunta säilyttämään edes piiritoimikunnan, jonka tehtävänä olisi nuorison luokka-aseman kehityksen seuraaminen piirissä ja esim. puhujamatkojen järjestely siinä tapauksessa, jos liittotoimikunta lähettäisi puhujan piiriin.

Tämän mukaisilla toimenpiteillä päästiin siihen, että syksyllä 1911 voitiin liittotoimikunnan agitatsioonityö siirtää piirijärjestöjen huostaan, kuten lähemmin liittoneuvoston toimintakertomuksesta selviää.

Muuta mainittavampaa huomautettavaa ei liittotoimikunnalla tässä yhteydessä ole liiton sääntöjen noudattamisen suhteen. Mitä nimenomaan tulee niihin määräyksiin, joiden kautta liiton säännöissä liittotoimikunnan menettelyohjeet määritellään, puhutaan siitä myöhemmin tämän kertomuksen yhteydessä. Siinä määrässä kuin käytännössä on mahdollista ollut, on liittotoimikunta yleensä sääntöjä noudattanut. Poikkeukset ovat erikseen mainitut.

Äänenkannattajakysymyksestä

Kotkan kokous päätti:

„1) että kuukauslehti „Tuohus” v:n 1911 alusta muutetaan viikkolehdeksi;

2) että viikkolehden julkaisemista varten perustetaan osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Tampere ja osakepääoma 3,000 mk. ja voidaan korottaa 6,000 markkaan;

3) että kuluvan vuoden lopulla julaistaan kaksi näytenumeroa, jotka levitetään osastojen, työväenyhdistysten ja asiamiesten kautta ympäri maan;

4) että viikkolehden nimeksi otetaan „Työläisnuoriso”, „Suomen sosialidemokratisen nuorisoliiton äänenkannattaja”. Lehteä julaistaan kokouksen päätöksen mukaan Tampereella.

Jotta saataisiin kokoon tarpeellinen pääoma liikkeen alkamiseksi, päättää kokous:

1) että jokainen osasto ostaa niin monta osaketta perustettavasta osakeyhtiöstä kuin suinkin mahdollista, samoin yksityiset liiton jäsenet;

2) että liitto itse puolestaan ostaa osakkeita mahdollisimman suuren määrän;

3) että jokainen osasto kesän tai syksyn ja syystalven kuluessa panee toimeen yhden kansanjuhlan tai iltaman lehden hyväksi.”

Nämä päätökset yleensä on liittotoimikunta toteuttanut sikäli kuin asia sille on kuulunut. Osastoja liittotoimikunta useilla kiertokirjeillä on kehottanut myös täyttämään liittokokouksen päätöksiä „Työläisnuorisoon” nähden.

Kuitenkin tahdomme tässä yhteydessä huomauttaa, etteivät mielestämme vielä osastot ole lehden hyväksi tehneet kaikkea sitä, mitä liittovelvollisuudet tässä suhteessa vaativat ja että siis on parantamisen varaa olemassa. Viittaamme muuten tässä asiassa lehtiyhtiön johtokunnan kertomukseen.

Taantumuksen vastustuskeinoiksi

hyväksyi Kotkan kokous m. m. seuraavaa:

„4) Köyhälistönuorison on uskollisena luokkataistelulle tar-mokkaasti taisteltava kotimaista taantumusta vastaan, joka ilmenee m. m. eräitten porvarillisten ryhmien katalassa juonittelussa koettaa venäläistä taantumusta hyväksi käyttäen tehdä tyhjiksi kansanvaltaiset uudistukset maassamme.

5) Sosialidemokratisen nuorison on vältettävä hajanaisia ja varomattomia tekoja ja sen tähden on alistuttava noudattamaan sos.-dem. puoluetolimikunnan ja -neuvoston päätöksiä tärkeissä toimintatilaisuuksissa samoin kuin on tarkasti silmällä pidettävä, että pimeät voimat eivät pääse harjottamaan provokatsioonina nuorison keskuudessa.

6) Kokous antaa liiton toimikunnan tehtäväksi kääntyä socialististen nuorisjärjestöjen kansainvälisen keskustolimikunnan puoleen pyynnöllä, että se ryhtyisi kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin Suomen oikeuksien hyväksi.”

Näiden päätöksiin 5 kohtaa on liittotoimikunta koettanut siten toteuttaa, että se on ottanut selkoa, milloin puolue-neuvos-

tossa tulee esille tärkeitä menettelytapaa koskevia kysymyksiä ja pyytänyt silloin liiton puheenjohtajalle läsnäolo-lupaa neuvoston kokouksissa. Yhden kerran kesällä 1910 otti liiton puheenjohtaja näin osaa puolue-neuvoston kokoukseen.

Tapauksissa, jolloin puoluetoimikunta on piiritoimikuntansa velvottanut kiertokirjeillä antamaan erinäisiä ohjeita puolueosastoille, on liittotoimikunta osastoille toimittanut samanlaiset kiertokirjeet. Myös puoluelehtien ja liiton äänenkannattajan avulla on levitetty sentapaisia varoituksia kuin päätöksen viidennessä kohdassa tarkotetaan.

Kuudennessa kohdassa mainitun tehtävän on liittotoimikunta myös täyttänyt.

Sotilaskysymyksestä

Kotkan kokous päätti:

„Koska militarismi on yksi nykyisen toisten työn tulosten riistämiseen perustuvan yhteiskuntajärjestelmän parhaimpia tukipylväitä, katsoo kokous taistelun militarismia vastaan kaikissa sen muodoissa sisältyvän jo sosialidemokratian periaatteisiin.

Kun kuitenkin sotilaskysymys ei ole yhdellä kertaa lopullisesti ratkaistava, päättää kokous,

että S. sos.-dem. nuorisoliitto pysyy vielä tällä kertaa sotilaskysymyksessä kansanpuolustuksen kannalla, jota parhaiten voidaan pitää sinä välttämättömänä väliasteena, jonka kautta yleinen maailmanrauha on saavutettavissa.

Koskei kuitenkin sotilaskysymystä meillä ole nuorisolle vielä lähimainkaan tarpeeksi selvitelty, velvottaa kokous liittotoimikunnan huolehtimaan sotilasvastaisen agitatsioonin perinpohjaisesta levittämisestä nuorison keskuuteen. Tämän toteuttamiseksi päättää kokous,

että liittotoimikunnan on kustannettava ja levitettävä sotilaskysymystä selvittelevää kirjallisuutta;

että liiton äänenkannattajassa on sotilaskysymystä valaistava sen eri puolilta, sekä

että myöskin suullisen agitatsioonin avulla on tätä asiaa innolla selvitettävä sosialidemokratisen maailmankatsomuksen kannalta.” (Kotkan kok. pöj. siv. 55—56.)

Tämän päätöksen toteuttamisen suhteen viittaamme kustannustoimintakertomukseen, agitatsiooniselostukseen ja lehden toimintaan.

Liiton suhteesta kirkkoon ja uskontoon

Kotkan kokous päätti:

„Suomen Sosialidemokratisen Nuorisoliiton liittokokous, vaakuutettuna siitä, että valtiokirkko on kaiken edistuksen pahim-

pia jarruja ja että kirkon oppi, sellaisena kuin sitä nykyään saarnataan, on omiaan pitämään työväenluokkaa pimeydessä ja tietämättömyydessä ja siten mitä suurimmassa määrässä estää sen käsittämistä taloudellisen ja henkisen sorron syitä sekä taistelemasta vapautumisensa puolesta, pitää luokkatietoisien työläisnuorison yhtenä tärkeimmistä tehtävistä työskentelyn valtiokirkon kukistamiseksi ja kirkon opin juurittamiseksi työläisnuorison mielistä.

Tämän tarkoituksen — valtiokirkon kukistamisen ja työläisnuorison vapauttamisen kirkon opin kahleista saavuttamiseksi on luonnontieteellisen ja vapaa-aatteisen kirjallisuuden levittäminen pidettävä parhaimpina keinoina, samoin kieltäytymistä alistumasta kirkollisia seremonioita noudattamaan. Senvuoksi päättää kokous, että liittotoimikunnan on:

a) kustannettava helppotajuista ja halpaa vapaa-aatteista ja luonnontieteellistä kirjallisuutta sekä välitettävä muiden kustantamien asiaa käsittelevien teosten saantia osastoille;

b) luentokursseillaan annettava huomattava sija luonnontieteellisille sekä uskontojen syntyä ja kehitystä selittäville luennoille;

Osastojen on puolestaan:

a) levitettävä liittotoimikunnan kustantamaa sekä muuta vapaa-aatteista ja luonnontieteellistä kirjallisuutta;

b) luentokursseilleen, kokouksiinsa, iltamiinsa y. m. s. tilaisuuksiin hankittava mahdollisimman usein kysymystä koskevia luentoja, esitelmiä ja keskustelukysymyksiä.

Liitto lausuu toivomuksenaan, että sen jäsenet eivät alistuisi mihinkään kirkollisiin seremonioihin, elleivät uskonnolliset tunteet siihen pakota." (Kotkan kok. pk. siv. 58.)

Tämänkin päätöksen toteuttamisen suhteen tyytyy liittotoimikunta vaan viittaamaan kustannustoimintakentomukseen ja edellä esitettyyn agitatsiooniselostukseen.

Missä määrin osastot ovat velvollisuutensa tässä asiassa täyttäneet, se selviää osittain sivulla 11 olevasta numeroesityksestä, paljoko osastot ovat kirjallisuutta levittäneet.

Nuorisoliikkeen suhde puolueeseen ja ammatillisiin järjestöihin

jätettiin Kotkan kokouksessa seuraavan päätöksen varaan:

„Kun liittokokous on vakuutettu siitä, että Sos.-dem. Nuorisoliitto puolueesta erossa ollen parhaiten voi tarkoituksensa täyttää, päätti se hyväksyä Vaasan kokouksen päätöksen mitä tulee liiton ja sos.-dem. puolueen suhteesta toisiinsa. Mutta kun Sos.-dem. Nuorisoliiton yhtenä päätehtävistä on työläisnuorison kasvattaminen luokkatietoiseksi ja siis myöskin sen saattaminen

kansainvälisen sosialidemokratian riveihin, on kokouksen mielestä jokaisen kypsyneempään ikään ehtineen nuorisoliiton jäsenen ehdoton velvollisuus kuulua myöskin sos.-dem. puolueeseen joko ammatillisen tai valtiollisen järjestön kautta.

Saadakseen jäsenensä tämän velvollisuuden käsittämään, on osastojen luentokursseillaan, iltamissaan ja kokouksissaan puheitten, luentojen ja keskustelujen avulla alituisesti tätä asiaa käsiteltävä sekä järjestyneitten toverien koetettava persoonallisella, toverillisella agitatsioonilla saada järjestymättömät puolueeseen liittymään.” (Kotkan kok. pk. siv. 59.)

Myöhemmin on liittotoimikunta eri toimenpiteillä pyrkinyt näitä suhteita järjestämään. Niitä toimia selostetaan liittokokoukselle jätetyssä esittelyvihkossa.

Roskakirjallisuus

sai seuraavan tuomion Kotkan kokouksessa:

„Suomen Sosialidemokratisen Nuorisoliiton edustajakokous katsoo kaikenlaisten huonojen kirjallisten tuotteiden, kuten salapolii- ja roskaromaanikirjallisuuden y. m. s. vastustamisen kuuluvan liiton tehtäviin ja päättää sen vuoksi, että roskakirjallisuuden levenemistä, varsinkin työläisnuorison keskuuteen, tehokkaimmin voidaan ehkäistä:

a) levittämällä kunnollista kirjallisuutta sekä perustamalla kirjastoja, opinto- ja lukurenkaita nuoriso-osastojen keskuuteen;
b) selittämällä liiton äänenkannattajassa roskakirjallisuuden turmiollista vaikutusta;

c) keskustelemalla osastoissa asiasta;

d) velvottamalla sekä liiton että piirijärjestöjen puhujat myöskin tätä kysymystä selvittämään.

Lisäksi toivoo kokous,

että puolueen sanomalehdistö ei uutisosastoissaan antaisi tilaa tämäntapaista kirjallisuutta suositteleville uutisille, vaan koettaisi entistä enemmän arvosteluilla ehkäistä sen levenemistä;

että työväen kirjakaupat ja puoluelehtien konttorit eivät pitäisi tämäntapaista kirjallisuutta kaupan.” (Kotkan kok. pk. siv. 60.)

Mitä tässä asiassa on liittotoimikunta toiminut, selviää kustannuskertomuksesta, johon viittaamme.

Kevätjuhlista

päätti Kotkan kokous:

„että jokaisessa piirissä, jossa se vaan on mahdollista, pannaan joka kesä toimeen piirin sos.-dem. nuorison yhteiset kesäjuhlat paikassa ja aikana, jonka piirikokous on määrännyt. Juhlat koetetaan järjestää niin arvokkaiksi ja huvittaviksi kun

suinkin mahdollista ja niistä koitua tulo luovutetaan piirin agitatsioonirahastoon.” (Kotkan kok. pk. siv. 61.)

Piirien toimintakertomuksiin viittaa liittotoimikunta tässä asiassa.

Ruotsinkielisten aseman liitossa

Kotkan kokous määritteli näin:

„1) että ruotsinkieliset klubit saavat sisäisten asioittensa järjestämiseksi pidättää nykyisen keskuskomitean pääasiallisesti agitatsioonin varten;

2) että ruotsinkieliset klubit saisivat edustajakokoukselle lopullisesti hyväksyttäväksi esittää 1:den sekä vakituisen että varajäsenen liittotoimikuntaan ja samaten ennen mainittu keskuskomitea valita 2 jäsentä liittoneuvostoon;

3) että liitto, mikäli mahdollista, maksaisi puolen ruotsalaisen agitatsioonin kustannuksista;

4) että liiton sihteeriksi koetettaisiin saada ruotsinkielisen taitoinen henkilö tai että muussa tapauksessa liitto luovuttaisi mainitulle ruotsinkieliselle keskuskomitealle takaisin $\frac{1}{2}$ ruotsinkielisten klubien suorittamista veroista.” (Kotkan kok. pk. siv. 62.)

Tämän päätöksen mukaan ovat liittotoimikunnan töihin ottaneet osaa ruotsinkielisten valitsemina Arthur Öhman ja Hannes Stolt siten kuin myöhempanä yksityiskohtaisissa kertomuksissa selitetään. Muuten viittaamme tässä suhteessa Keskuskomitean toimintakertomukseen.

Raittiuskysymyksestä

teki liittokokous näin kuuluvan päätöksen:

„että koko maata käsittävä alkoholijuomien kieltolaki, mikä on sos.-dem. puolueen ohjelmassa, olkoon nuorisoliikkeenkin vaatimuksena, mutta koska surulliset kokemukset näyttävät kieltolain vielä olevan määräämättömässä tulevaisuudessa, on raittiusasia alkoholismin turmiollisen vaikutuksen vuoksi voimakkaasti terotettava nuorisolle:

1) keskusteluilla kokouksissa, sekä esitelmillä ja puheilla kokouksissa, iltamissa ja juhlissa;

2) persoonallisella agitatsioonilla.” (Kotkan kok. pk. siv. 65.)

Osastot lienevät vointinsa mukaan koettaneet päätöstä toteuttaa.

Näin olemme esittäneet sen toimintaohjelman, joka lähinnä on ollut liiton eri os., kuten — toimikunnan, piirijärjestöjen ja osastojen — toteutettavana ja myös pääpiirteet siitä, mitä liittotoimikuntana tehneet olemme tuon ohjelman toteuttamiseksi. Liittokokouksen huomauttavaksi jää, mitä olemme tekemättä mahdollisesti jättäneet ja missä kohden mahdollisesti olisi toisin

ollut toimittava. Niiden huomautusten oikeutusta kokous sitten punnitkoon ja tarpeen vaatiessa määrätkään ne tulevaisuudessa noudatettaviksi.

Yleiskatsauksena

edellä esitettyyn esitämme lopuksi liiton sääntöjen 5 pykälän esittämänä järjestyksessä seuraavaa:

„Liittotoimikunnan tehtävänä on:

Hoitaa liiton raha-asioita, joista se on vastuunalainen liittokokoukselle;

johtaa ja hoitaa nuorisoagitatsioonia maassa, huolehtia uusien osastojen perustamisesta, antaa pyydettyä neuvoja ja ohjeita osastojen työn järjestämisessä, panna toimeen luentokursseja, valvoa liiton äänenkannattajan kantaa ja toimitustapaa, kustantaa ja levittää sopivaa nuoriso- ja agitatsioonikirjallisuutta, toimeenpanna liittokokouksien päätökset ja laatia kuhunkin liittokokoukseen kertomus liiton toiminnasta kuluneelta kaksivuotiskaudelta, jonka toimintakertomuksen tulee olla osastojen saatavana vähintään 4 viikkoa ennen liittokokousta;

puolivuositain esittää tilintarkastajien lausunnolla varustetun tilikertomuksensa osastoille, sekä liittokokoukselle täydellisen selonteon taloudellisesta asemasta;

pitää huolta liittokokouksen kokoonkutsumisesta sekä sen valmisteluista;

tarkastaa ja hyväksyä paikallisosastojen säännöt.

Ruotsinkielisten järjestöjen asioita hoitaa heidän valitsemansa keskuskomitea.”

Raha-asoiden hoidon suhteen ja taloudenhoidon suhteen viittaamme rahastonhoitajan kertomukseen ja tilintarkastajan kertomukseen. Tilikertomuksien lähettämisestä osastoille viittaamme edellä esitettyihin, siv. 15 mainittuihin syihin. Agitatsioonikustannus- y. m. toiminnasta viittaamme erikoiskertomuksiin ja tässä kertomuksessa edellä esitettyihin selostuksiin. Ruotsinkielisten toverien järjestymisen suhteen viittaamme ruotsinkielisten klubien keskuskomitean kertomukseen.

Toimintaperiaatteet,

joita edellä esitettyssä toiminnassa on noudatettu, puki liittotoimikunta syksyllä 1911 puoluekokoukselle esitettyssä toimintakertomuksessa allaesitettyyn muotoon, jossa muodossa ne keväällä 1912 esitettiin myös Ammattijärjestön edustajakokoukselle annetussa kertomuksessa. Ne sisälsivät seuraavaa:

„Noudattaen kansainvälisen sos.-dem. nuorisoliikkeen työskentelyohjelmaa olemme koettaneet pääosissa pyrkiä seuraaviin päämaaleihin:

1:o saada työläisnuorison luokkatunteet hereille huomauttamalla sille yhä jyrkemmiksi käyvistä luokkavastakohdista;

2:o saada täten jo herännyt joukko johdetuksi yhteiseen järjestettyyn joukkotoimintaan omissa järjestöissään, sos.-dem. nuoriso-osastoissa;

3:o saada osastojen tietopuolinen ohjelma keskustelujen, puheiden ja esitelmien kautta sellaiseksi, että sen avulla selviäisivät työläisnuorisolle heidän kurjan luokka-asemansa todelliset syyt sekä sen kurjuuden vastustamiskeinot ja että se toiminta samalla kehittäisi köyhälistönuorisoa kykeneväksi käytännöllisen luokkataisteluliikkeen tehtäviin;

4:o saada yhteisen yhdyssiteen Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton ja sen piirijärjestöjen kautta nuoriso käsittämään keskitetyn järjestäytymismuodon merkitys ja perehdyttää sitä sen mukaiseen työskentelyyn;

5:o saada liitto- ja piiriverojen sekä osastomaksujen — vaikka pientenkin — avulla nuorisolle selväksi, että köyhälistön luokkataisteluliikkeessä on ennen kaikkea jokaisen yksilön, joka oikeuksia vaatii, täytettävä myöskin velvollisuutensa täsmällisesti ja uhrauduttavakin.

Yleensä koko tarkotuksemme siis on kohdistunut nuorison itsenäisesti, ominvoimin toimimaan johtamiseen, kasvattaaksemme siten nuorisosta sen täysikäiseksi tultua kykenevän luokkataisteluarmeijan.”

Nämä toimintaperiaatteet kaipaavat kylläkin tarkistusta ja tulenee liittokokous sen tarkistuksen suorittamaankin sille jätetyn ehdotuksen perusteella.

Liiton nykyistä tilaa selittämään

liitämme tähän eräitä numerotietoja eri ajoilta liiton kehitysvuosina. Ne numerotiedot ovat kootut eri vuosina kerättyjen, osastojen antamien tietojen perusteella. Huomattava on kuitenkin, että ne eivät täysin tarkkaa kuvaa anna liiton nykyisestä tilasta, sillä kaikki liittoon kuuluvat osastot eivät ole liittotoimikunnan niille lähettämiä kyselykaavakkeita palauttaneet, eivätkä kaikki palautetut kaavakkeetkaan ole täydellisesti ja riittävän selvästi täytetyt. Kyselyihin vastasivat eri osastot eri vuosina seuraavasti:

V. 1909	vastasi	60	osastoa
„ 1910	„	81	„
„ 1911	„	111	„

Niiden vastausten perusteella seuraavat tiedot ovat esitetyt:

Liiton jäsenluku piirittain vuosina 1909 ja 1910.

(Esitetty myös vaihtelut ja eri ikäkaudet.)

Vaalipiirin nimil	V. 1909		V. 1910		+ lisäys — vähennys		V. 1909		V. 1910		+ lisäys — vähennys	
	Ilm. osast.	Jäseniä	Ilm. osast.	Jäseniä	Osastoja	Jäseniä	alle 18 v.	yli 24 v.	alle 18 v.	yli 24 v.	alle 18 v.	yli 24 v.
Uudenmaan . . .	6	469	12	665	+6	+196	114	110	147	183	+33	+73
Turun eteläinen . .	1	35	2	147	+1	+112	—	?	49	37	+49	+37
Turun pohjoinen . .	3	159	4	194	+1	+35	23	19	27	10	+4	+8
Hämeen eteläinen . .	3	164	8	353	+5	+189	16	31	29	55	+13	+26
Hämeen pohjoinen . .	5	180	3	124	-2	-56	11	28	19	21	+8	+7
Mikkelin . . .	1	20	4	70	+2	+50	6	2	5	15	—	-13
Viipurin läntinen . .	15	453	17	644	+2	+191	28	114	27	85	-1	-29
Viipurin itäinen . .	11	372	13	375	+2	+3	47	70	70	82	+23	+12
Oulun eteläinen . .	2	177	2	148	—	-29	26	17	24	24	-2	-7
Oulun pohjoinen . .	1	13	1	64	—	-51	20	16	2	39	-18	-23
Vaasan eteläinen . .	4	176	4	213	—	+37	—	—	6	13	+6	+13
Vaasan pohjoinen . .	2	97	4	145	+2	+48	13	3	?	?	?	?
Vaasan itäinen . . .	—	—	1	38	+1	+38	4	24	45	45	+41	+21
Kuopion läntinen . .	4	107	2	170	-2	-63	8	5	6	8	-2	-3
Kuopion itäinen . .	2	74	4	189	+2	+115	?	—	5	20	+5	+20
Yhteensä	60	2,496	81	3,539	+21	+1,043	316	439	461	637	+145	+198

Tietoja vaalipiirittäin vuodelta 1911.

Uudenmaan vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja on 15, joissa on yhteensä jäseniä 865. Näistä on alle 15 vuotisia 4, 15—18 v. 149, 18—24 v. 503 ja yli 24 vuotisia 194.

Puolueeseen kuuluu näistä 217 m. ja 66 n. eli yhteensä 283 jäsentä.

Amm. järjestöihin kuuluu 157 m. ja 55 naista, eli yht. 212 jäsentä.

Kirjasto on 9:llä osastolla, ja on niissä 384 nidettä, joiden rahallinen arvo on 495:62 p:ä.

Tulot v. 1911 ovat yht. 10,576:57 p:ä ja menot 9,970:43 p:ä. Jäännös 606:14 p:ä.

Omaisuus vuoden lopulla 3,546:56 p:ä.

Kokouksia on osastoilla ollut 377, osastojen johtok. kokouksia 176, iltamia 150, puheita 172, keskustelukysymyksiä 99.

Kirjallisuutta ja sanomalehtiä on myyty 1,276:19 p:n arvosta.

Turun läänin eteläinen vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja ainoastaan 1, nim. Turun osasto, jossa on jäseniä 129. Näistä on 15—18 v. 36, 18—24 v. 79, yli 24 v. 14.

Puolueeseen kuuluu näistä 77 m. ja 19 n. eli yht. 96 jäsentä.

Amm. järjestöihin kuuluu 39 m. ja 2 n. eli yht. 41 jäsentä.

Kirjastossa on 238 nidettä, joiden raha-arvo on 995 mk.

Tuloja on osastolla ollut 434 mk. ja menoja 1,270:67 p:ä. Vajaus 836:67 p:ä.

Omaisuus vuoden lopulla oli 1,338:50 p:ä.

Kokouksia on osastolla ollut 11, johtok. kok. 21, iltamia 6. Kirjallisuutta ja sanomal. on myyty 210:50 p:n arvosta.

Turun läänin pohjoinen vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja on 8, joissa on jäseniä 225. Näistä on alle 15 vuotisia 6, 15—18 v. 69, 18—24 v. 111, yli 24 v. 39.

Puolueeseen kuuluu näistä 42 m. ja 9 n. eli yht. 51 jäsentä.

Amm. järjestöihin 13 m. ja 3 n. eli yht. 16 jäsentä.

Kirjastoissa 3 nidettä, joiden arvo on 55:25 p:ä.

Tuloja on ollut 2,286:72 p:ä ja menoja 1,958:56 p:ä. Jäännös 328:16 p:ä.

Omaisuus vuoden lopulla 436:15 p:ä.

Kokouksia on osastoilla ollut 102, johtok. kok. 55, iltamia 32, puheita 6, keskustelukys. 38.

Kirjallisuutta ja sanomalehtiä on myyty 457:50 p:n arvosta.

Hämeen läänin eteläinen vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja on 10, joissa on jäseniä 485. Näistä on alle 15 vuotisia 6, 15—18 v. 72, 18—24 v. 194, ja yli 24 v. 83. 130 jäsenen ikäsuhteita ei tilastoihin ole merkitty.

Puolueeseen kuuluu näistä 87 m. ja 46 n. eli yht. 133 jäsentä.

Amm. järjestöihin kuuluu 19 m. ja 10 n. eli yht. 29 jäsentä.

Kirjastoissa on niteitä 28, joiden arvo on 51:50 p:ä.

Tuloja on ollut 6,828:54 p:ä ja menoja 5,840:01 p:ä. Jäännös seur. vuodelle 988:53 p:ä.

Omaisuuuden arvo vuoden lopulla 1,901:29 p:ä.

Kokouksia on osastoilla ollut 118, johtok. kok. 79, iltamia 88, puheita 36, kesk. kys. 80.

Kirjallisuutta ja sanomalehtiä on myyty 619 mkn arvosta.

Hämeen läänin pohjoinen vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja on 9, joista 1 ei ole ilmoittanut jäsenlukuun. Näistä on 8 osastossa jäseniä 264. Alle 15 vuotisia on 4, 15—18 v. 52, 18—24 v. 86, sekä yli 24 v. 75, eli yht. 217 jäsentä. 47 jäsenen ikäsuhteita ei ole tilastokaavakkeihin merkitty.

Puolueeseen kuuluu 80 m. ja 46 n. eli yht. 126 jäsentä.

Amm. järj. kuuluvista ei ole annettu mitään tietoja.

Kirjastoissa on 4 nidettä, ja on niiden raha-arvo 2:75 p:ä.

Tuloja on ollut 1,996:90 p:ä ja menoja 1,634:28 p:ä. Jäännös 362:62 p:ä.

Omaisuuuden arvo 532:87 p:ä.

Kokouksia on osastoilla ollut 116, johtokunnilla 47, iltamia 45, puheita 21, keskust. kys. 9.

Kirjallisuutta ja sanomalehtiä on myyty 212:30 p:n arvosta.

Viipurin läänin läntinen vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja on 25, joista 3 osastoa ei ole ilmoittanut jäsenlukuun. 22:ssa osastossa on jäseniä 756. Alle 15 vuotisia on 4, 15—18 v. 127, 18—24 v. 412, yli 24 v. 132. 79 jäsenen ikäsuhteita ei ole kaavakkeihin merkitty.

Puolueeseen kuuluu 159 m. ja 35 n. eli yht. 194 jäsentä. Lisäksi kuuluu vielä puolueeseen 23 jäsentä, joiden sukupuolta ei ole kaavakkeihin merkitty. Yhteensä kuuluu siis puolueeseen 217 jäsentä.

Amm. järj. kuuluu 101 m. ja 19 n. eli yht. 120 jäsentä.

Kirjastoissa on 128 nidettä, joiden raha-arvo on 252:70 p:ä.

Tulot vuoden kuluessa 8,800:15 p:ä ja menot 8,096:02 p:ä. Jäännös 704:13 p:ä.

Omaisuus vuoden lopulla 2,037:31 p:ä.

Kokouksia on osastoilla ollut 316, johtokunnilla 197, iltamia 153, puheita 60, keskustelukys. 55.

Kirjallisuutta ja sanomal. myyty 523:25 p:n arvosta.

Viipurin läänin itäinen vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja on 12, joissa jäseniä 311. Näistä on 15—18 vuotisia 40, 18—24 v. 177, yli 24 v. 94.

Puolueeseen kuuluu 89 m. ja 33 n. eli yht. 122 jäsentä.

Amm. järj. kuuluu 29 m. ja 12 n. sekä 20 jäsentä, joiden sukupuolta ei ole tilastokaavakkeihin merkitty. Yhteensä siis amm. järj. kuuluu 61 jäsentä.

Kirjastoissa on 143 nidettä, joiden raha-arvo on 185:85 p:ä.

Tuloja on ollut 5,458:28 p:ä ja menoja 4,839:53 p:ä. Jäännös 618:75 p:ä.

Omaisuden arvo vuoden lopulla oli 4,584:84 p:ä.

Kokouksia on ollut 255, johtokuntien kokouksia 72, iltamia 114, puheita 86, kesk. kys. 55.

Kirjallisuutta ja sanomal. myyty 341:85 p:n arvosta.

Mikkelin läänin vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja on 9, joissa jäseniä 246. Näistä on alle 15 vuotisia 2, 15—18 v. 20, 18—24 v. 101, yli 24 v. 71, yhteensä 194. 52:n jäsenen ikäsuhteita ei ole til. kaavakkeihin merkitty.

Puolueeseen kuuluu 78 m. ja 27 n. eli yht. 105 jäsentä.

Amm. järj. 40 m. ja 6 n. eli yht. 46 jäsentä.

Kirjastoissa on 69 nidettä, joiden raha-arvo on 111:50 p:ä.

Tuloja on ollut 3,051:17 p:ä ja menoja 2,667:51 p:ä. Jäännös 383:66 p:ä.

Omaisuus 588:53 p:ä.

Kokouksia on osastoilla ollut 104, johtokunnilla 25, iltamia 52, puheita 28, kesk. kys. 14.

Kirjallisuutta ja sanomal. on myyty 176:75 p:n arvosta.

Kuopion läänin läntinen vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja on 4, joissa jäseniä 255. Näistä on 15—18 vuotisia 23, 18—24 v. 187, yli 24 v. 45.

Puolueeseen kuuluu 52 m. ja 24 n. eli yht. 76 jäsentä.

Amm. järjestöihin 10 m., naisia ei yhtään.

Kirjastoissa on 32 nidettä, joiden raha-arvo on 21:80 p:ä.

Tuloja on ollut 2,747:26 p:ä, ja menoja 1,901:76 p:ä. Jäännös 845:80 p:ä.

Omaisuden arvo vuoden lopulla 838:22 p:ä.

Kokouksia on ollut osastoilla 66, johtok. 50, iltamia 15, puheita 23, kesk. kys. 16.

Kirjallis. ja sanomalehtiä myyty 320:75 p:n arvosta.

Kuopion läänin itäinen vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja 1, nim. Nurmeksen osasto, jossa jäseniä 49. Näistä on alle 15 vuotisia 2, 15—18 v. 5, 18—24 v. 22, yli 24 v. 20.

Puolueeseen kuuluu 19 m. ja 6 n. eli yht. 25 jäsentä.

Amm. järj. kuuluu 15 m. ja 5 n. eli yht. 20 jäsentä.

Kirjastoa ei ole merkitty osastolla olevan.

Tuloja on ollut 627:27 p:ä, ja menoja 333:85 p:ä. Jäännös 293:42.

Omaisuuuden arvo vuoden lopulla 463:42 p:ä.

Kokouksia on ollut 13, johtokunta on kokoontunut 16 kertaa. Iltamia on ollut 6, puheita 6, kesk. kys. 17.

Kirj. ja sanomalehtiä on myyty 49:32 p:n arvosta.

Vaasan läänin itäinen vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja 1, nim. Jyväskylän osasto, jossa on jäseniä 30. Näistä on 18—24 vuotisia 24, ja yli 24 v. 6.

Puolueeseen kuuluu 10 m. ja 10 n. eli yht. 20 jäsentä.

Amm. järj. 10 m. ja 10 n. eli yht. 20 jäsentä.

Kirjastoa ei ole merkitty olevan.

Tuloja on ollut 480 mk. ja menoja 452 mk. Jäännös 28 mk.

Omaisuuuden arvo 28 mk.

Kokouksia on ollut 10, johtok. kok. 9, iltamia 5, puheita 3, kesk. kys. 2.

Kirj. ja sanomal. myyty 252 mkn arvosta.

Vaasan läänin eteläinen vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja on 7, joissa jäseniä 337. Näistä on alle 15 vuotisia 6, 15—18 v. 60, 18—24 v. 160, yli 24 v. 45. 66:den jäsenen ikäsuhteita ei ole tilastoissa mainittu.

Puolueeseen kuuluu 92 m. ja 51 n. eli yht. 143 jäsentä.

Amm. järj. kuuluu 45 m. ja 11 n. eli yht. 56 jäsentä.

Kirjastoissa on 10 nidettä, joiden raha-arvo on 11 mk.

Tuloja on ollut 2,312:90 p:ä ja menoja 1,853:82 p:ä. Jäännös 459:08 p:ä.

Omaisuuuden arvo vuoden lopulla 792:95 p:ä.

Kokouksia on ollut 156, johtok. kok. 62, iltamia 56, puheita 26, kesk. kys. 63.

Kirj. ja sanomal. myyty 724:10 p:n arvosta.

Vaasan läänin pohjoinen vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja on 4, joissa jäseniä 129. Näistä on alle 15 vuotisia 1, 15—18 v. 13, 18—24 v. 73, yli 24 v. 42.

Puolueeseen kuuluu 60 m. ja 53 n. eli yht. 113 jäsentä.

Amm. järj. kuuluu 33 m. ja 31 n. eli yht. 64 jäsentä.

Kirjastoissa on 33 nidettä, joiden raha-arvo on 68 mk.

Tuloja on ollut 1,056:26 p:ä ja menoja 810:55 p:ä. Jäännös 245:71 p:ä.

Omaisuuuden arvo vuoden lopulla 875:63 p:ä.

Kokouksia on ollut 66, johtok. kok. 38, iltamia 18, puheita 19, kesk. kys. 41.

Kirj. ja sanomalehtiä on myyty 215 mkn arvosta.

Oulun läänin eteläinen vaalipiiri.

Tietoja antaneita osastoja 4, joissa jäseniä 153. Näistä on 15—18 vuotisia 13, 18—24 v. 31, yli 24 v. 11, sekä 98 jäsentä, joiden ikäsuhteita ei ole kaavakkeihin merkitty.

Puolueeseen kuuluu 28 m. ja 9 n. eli yht. 37 jäsentä.

Amm. järjest. kuuluu 51 m. ja 11 n. eli yht. 62 jäsentä.

Kirjastoissa on 111 nidettä, joiden raha-arvo on 384:20 p:ä.

Tuloja on ollut 4,209:26 p:ä ja menoja 2,640:31 p:ä. Jäännös 1,568:95 p:ä.

Omaisuuuden arvo vuoden lopulla 1,641:33 p:ä.

Kokouksia on osastoilla ollut 86, johtok. kok. 37, iltamia 24, puheita 12, keskustelukys. 34.

Kirj. ja sanomalehtiä myyty 251:75 p:n arvosta.

Oulun läänin pohjoinen vaalipiiri.

ei ole annettu mitään tietoja osastojen toiminnasta.

17 osastoa on antanut tärkeistä toimintaamme koskevista asioista puutteellisia tiedonantoja. Kaikkiaan on tilastokaavakkeen palauttanut 111 osastoa, joista 105 on ilmoittanut jäsenlukunsa.

Jäseniä on liitossamme tämän mukaan 105 osastossa 4,236. Muutamat huomatuimmat kaupunkilaisosastot eivät ole antaneet mitään tietoja toiminnastaan, joten osastojen ja niiden jäsenluku ei ole läheskään totuudenmukainen. Samoin on sos.-dem. puolueeseen ja ammatillisiin järjestöihin kuuluvien lukumäärä jätetty useihin kaavakkeihin merkitsemättä.

Kaikessa tapauksessa osottaa kulunut kaksivuotiskausi edistystä liiton toiminnassa ja mielestämme tasaista edistymistä kaikinpuolin. Rohkenemme olettaa, että tuo edistyminen tulee edelleen jatkumaan nyt tulevan edustajakokouksen tekemien päätösten kautta.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan puolesta
Jussi Railo.

Kertomus

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton toimikunnan harjoittamasta kirjain kustannus- ja kirjallisuuden välitystoiminnasta ja kirjallisuuden levityksestä

kesäkuusta 1910 syyskuuhun 1912.

Siihen toimintaan, jota tässä kertomuksessa selostetaan on liittotoimikunnan velvottanut liiton sääntöjen toinen pykälä sekä viimeisen liittokokouksen sotilaskysymyksestä, uskontokysymyksestä ja roskakirjallisuuden vastustuksesta tekemät päätökset.

Liiton sääntöjen toinen pykälä määrää kirjallisuuden levityksestä:

„Tarkoitustaan toteuttamaan pyrkii liitto:

Harjoittamalla väsymätöntä agitatsioonia työläisnuorison keskuudessa, *levittämällä nuorisolle sopivaa, pääasiassa sosiaalidemokratista kirjallisuutta* sekä perustamalla paikallisosastoja kautta maan.”

(Kts. liiton jäsenkirjassa löytyviä sääntöjä.)

Sotilaskysymyksestä tehty päätös määrää:

„että liittotoimikunnan on kustannettava ja levitettävä sotilaskysymystä selvittelevää kirjallisuutta.” (Kotkan kok. pk. s. 56.)

Uskontokysymyksestä tehty päätös määrää:

„että liittotoimikunnan on kustannettava helppotajuista ja halpaa vapaa-aatteista ja luonnontieteellistä kirjallisuutta sekä välitettävä muiden kustantamien asiaa käsittelevien teosten saatia osastoille.” (Kotkan kok. pk. s. 58.)

Roskakirjallisuudesta tehdyssä päätöksessä sanotaan m. m.:

„että roskakirjallisuuden levenemistä, varsinkin työläisnuorison keskuuteen tehokkaimmin voidaan ehkäistä:

a) *levittämällä kunnollista kirjallisuutta* sekä perustamalla kirjastoja, opinto- ja lukurenkaita nuoriso-osastojen keskuuteen.”

Yllämainittu liiton sääntöjen määräys ja edelläesitetyt liittokokouksen päätökset ovat velvottaneet liittotoimikunnan:

- 1) harjottamaan omaa kustannusliikettä,
- 2) harjottamaan kirjallisuuden levitysläikettä,
- 3) harjottamaan kirjallisuuden välitysläikettä.

Näitä tehtäviä on liittotoimikunta toteuttanut siten kuin alempana olevasta selviää ja noudattanut siinä edempänä selostettavia periaatteita.

Kirjain kustannustoiminta.

Yleinen järjestely, jota toimikunta kustannustoiminnassaan on noudattanut, on ollut sellainen, että on kustannustuotteita julkaistu kolmessa eri ryhmässä. Ne ryhmät ovat olleet:

- a) Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Kirjasto.
- b) Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan Julkaisut.
- c) Osastojen toimintavälineet.
- d) Erilaisia tilapäisjulkaisuja y. m. sekalaista.

Näihin eri ryhmiin on sitten teokset valittu noudattaen liittokokouksien päätöksiä siitä, miltä aloilta liittotoimikunnan on kirjallisuutta kustannettava.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton kirjasto.

Sotilaskysymystä koskevat teokset. Kuten edellä on mainittu määräsi liittokokous liittotoimikunnan kustantamaan myös sotilaskysymystä käsitteleviä teoksia. Tämän päätöksen toteuttamisessa oli Kotkassa valitun liittotoimikunnan ensimmäisiä tehtäviä saattaa loppuun „Militarismi ja antimilitarismi”-nimisen teoksen painatus, jonka edellinen liittotoimikunta jo oli pannut alkuun. Tämä saksalaisen toverin Karl Liebknechtin teos on ainoa laatuaan alallaan ja sen suomenkielelle toimittaminen oli hyvin tarpeellinen. Teoksen suomennostyön suoritti Väinö Vankkoja. Teos valmistui painosta heinäkuussa 1910 ja otettiin siitä 2,000 kpl. painos. Tämän teoksen hidas kaupaksi meno ei kuitenkaan ollut omiaan kehottamaan liittotoimikuntaa kustantamaan uusia teoksia, jotka olisivat teoreettiselta kannalta käsitelleet sotilaskysymystä, vaikka sellaisia ehkä olisi ollut saatavana. Sensijaan kustannettiin muuta, josta edempänä tehdään selkoa. Vasta vuoden 1911 syksyllä jälleen ruvettiin ajattelemaan sotilaskysymystä käsittelevän kirjan julkaisemista. Päätettiinkin sellainen kustantaa. Mutta ettei oltaisi yksipuolisia päätettiin julkaistavaksi tällä kerralla valita saksalaisen toverin Aug. Winnigin kaunokirjallisia sotilaskertomuksia sisältävä teos. Teoksen suomennostyö annettiin toimittaja Erl. Aarnion tehtäväksi. Vuoden 1912 alussa annettiin teos painettavaksi „Työlläisen” kirjapainoon Porvoossa ja valmistui se helmikuussa samana vuonna. Painos 2,000 kpl., hinta 1 mk.

Uskontokysymystä käsittelevät kirjat. Edellä on jo mainittu, että liittokokous Kotkassa määräsi liittotoimikunnan myös kustantamaan uskontokysymystä selvittävää kirjallisuutta. Toteuttaakseen tämän päätöksen liittotoimikunta jo v. 1911 talvella päätti kustantaa ruotsalaisen kirjailija Algot Ruhe'n kirjan „Kampen för religionsfrihet” (Taistelu uskonnonvapaudesta), jonka toimittaja Väinö Vankkoja suomensi. Teoksen varusti liittotoimikunta tekijän muotokuvalla ynnä joukolla muita kuvia. Painatustyö annettiin „Työläisen” kirjapainolle Porvooseen. Painosta ilmestyi teos vasta loppukesällä v. 1911 syystä, että käsikirjoitus kääntäjälle voittamattomien esteiden takia myöhästyi. Painoksen suuruus määrättiin 2,000 kpl., ja kappalehinta 50 penniksi.

Uskontokysymystäkään käsitteleviä teoksia ei liittotoimikunta yhtäperää katsonut voivansa useampia julasta, vaan välillä julastiin muuta, josta edempänä kerrotaan, ja vasta v. 1912 talvella jälleen päätettiin kustantaa uskontokysymyksestä kirjanen. Siksi valittiin taaskin jo edellämäintun Algot Ruhe'n kirjanen: „Kirkot tyhjiksi”. Sen suomensi toimittaja Väinö Vankkoja. Painoksen suuruus määrättiin 3,000 kpl. ja kappalehinta 25 penniksi. Tätä kirjoitettaessa on teos kuitenkin vielä valmistumatta.

Luonnontieteellistä kirjallisuutta myös liittokokous määräsi liittotoimikunnan hankkimaan. Kun tämä päätös oli tehty uskontokysymyksen yhteydessä, teki liittotoimikunta siitä sen johtopäätöksen, että kustannettavan luonnontieteellisen teoksen samalla tulisi olla sellaisen, joka kaataisi uskonnollisia ennakkoluuloja ja levittäisi tilalle luonnontieteellisiin tutkimuksiin perustuvaa käsitystä. Kuitenkaan ei tällaisen teoksen katsottu saavan olla laajan, koska sen kustannus silloin tulisi kalliiksi ja menekki pieneksi. Valittiin senvuoksi kustannettavaksi saksalaisen „Ullsteins Weltgeschichte”-teoksen ensiosassa löytyvä prof. Ernst Haeckel'in kirjoitus: „Ihmisen kehityshistoria”. Suomenostyö annettiin ylioppilas Valter Vuoksen suoritettavaksi. Myös päätettiin kirjaan ottaa samat kuvat, jotka alkuteoksessakin löytyvät. Painatustyö suoritettiin Mikkelissä „Vapauden” kirjapainossa ja valmistui se vuoden 1912 alussa. Painoksen suuruus määrättiin 2,000 kpl. ja kappalehinta 50 penniksi.

Teoreettista kirjallisuutta ei liittokokous nimenomaan määrännyt liittotoimikuntaa kustantamaan, mutta on se muista syistä katsonut velvollisuudekseen niin tehdä. Kesällä 1911 asettuivat nimittäin maamme porvarilliset kovin vaahtosuisiksi isänmaallisiksi. Julistivat ettei sosialidemokratia voi mitään jalostavaa tarjota työläisnuorisolle. Tällöin liittotoimikunta katsoi välttämättömäksi ryhtyä paljastamaan porvarillista isänmaallisuutta oikeassa karvassaan. Siinä tarkoituksessa kustannettiin

toimittaja Väinö Vankkojan suomentamana Karl Kautskyn kirjanen: „Sosialidemokratia ja isänmaallisuus”. Kun kirjanen lisäksi koski osaksi sotilaskysymystä ja kapitalistista siirtomaapolitiikkaa, katsottiin se näistäkin syistä perin tarpeelliseksi julkaista. Painatus suoritettiin „Työmiehen” kirjapainossa Helsingissä. Painoksen suuruus oli tästäkin 2,000 kpl. ja kappalehinta 30 penniä.

Kun liiton tarkoituksena myös on tutustuttaa jäseniään mahdollisimman tarkasti sosialidemokratian periaatteihin, päätti liittotoimikunta talvella 1912 ottaa kustannettavaksi kansainvälisen sos.-dem. nuorisojärjestön sihteerin Robert Dannebergin kirjan: „Sosialidemokratian ohjelma”. Teoksen suomentaminen annettiin toimittaja Erland Aarnion huoleksi. Tätä kirjoitettaessa on teos kuitenkin vielä valmistumatta, parhaillaan suomennettavana, joten siitä ei sen enempää voida puhua.

Liiton kirjasto tulee täten käsittämään seuraavat teokset:

N:o 1. „Militarismi ja antimilitarismi”, kirj. Karl Liebknecht, suom. V. Vankkoja.

N:o 2. „Taistelu uskonnonvapaudesta”, kirj. Algot Ruhe, suom. V. Vankkoja.

N:o 3. „Sosialidemokratia ja isänmaallisuus”, kirj. Karl Kautsky, suom. V. Vankkoja.

N:o 4. „Ihmisen kehityshistoria”, kirj. Ernst Haeckel, suom. V. Vuoksi.

N:o 5. „Sotilaselämää”, kirj. Aug. Winnig, suom. Erl. Aarnio.

N:o 6. „Kirkot tyhjiksi”, kirj. Algot Ruhe, suom. V. Vankkoja.

N:o 7. „Sosialidemokratian ohjelma”, kirj. Robert Danneberg, suom. Erl. Aarnio.

2. Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan julkaisut.

Tässä ryhmässä on liittotoimikunta julaissut lentolehtisiä. Kotkan kokouksessa päätettiin, että lyhyt toimintaohjevihkonen on kustannettava osastojen tarpeiksi. Liittotoimikunta tämän lisäksi päätti kokouksessaan heti Kotkan kokouksen jälkeen, että ryhdytään muitakin pieniä lentolehtisiä kustantamaan. Näiden päätöksiensä mukaisesti sitten ryhdyttiin toimenpiteisiin kaikkien ensimmäiseksi osastojen perustamista ja toimintaa koskevan lehtisen aikaansaamiseksi. Toimittaja V. Vankkojaa pyysi liittotoimikunta tämän lehtisen kirjottajaksi. Hän lupautui ja valmisti lehtisen, jonka nimeksi pantiin: „*Sosialidemokratisten nuoris-osastojen perustaminen*”. Se oli 16-sivuinen julkaisu, koskeva osastojen perustamista ja alkutoimintaa. Painoksen suuruus 1,000 kpl. Kirjanen merkittiin „Suomen Sos.-dem. Nuo-

risoliiton Toimikunnan Julkaisujen" ensimmäiseksi. Sitä on osastoille, piirijärjestöjen toimikunnille ja osastoja perustaville henkilöille jaettu maksutta. Ilmestyi talvella 1910.

Syksyllä 1910 päätti liittotoimikunta tässä samassa ryhmässä julkaista toisen yleisen lentolehtisen, jota pienestä maksusta myydään piirijärjestöjen toimikunnille ja velvotetaan ne sitä vapaasti jakamaan alaisilleen osastoille. Luonnoksen lentolehtiseksi kirjotti J. Railo. Toimikunnan tarkastettua painatettiin teos „Sorretun Voiman” kirjapainossa Jyväskylässä. Osastojen ja piirijärjestöjen välityksellä tätä lehtistä on levitetty noin 15,000 kpl. Julkaisu on merkitty „Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Julkaisujen” toiseksi numeroksi. Nimenä sillä on: „Suomen työläisnuorisolle”.

Talvella 1912 loppui osastojen perustamis- ja toimintaoppaaksi laitettu lehtinen. Toimikunta päätti silloin korjauttaa lehtisen hieman ja ottaa siitä uuden painoksen. Toimittaja Vankkojan tehtäväksi jätti toimikunta opaslehtisen uudelleen kirjottamisen. Näin korjattuna siitä otettiin uusi 2,000 kpl. painos. Lehti on merkitty „Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan Julkaisujen” kolmanneksi numeroksi. Nimenä sillä on: „Ohjeita sosialidemokratisten nuoriso-osastojen perustamisessa ja toiminnassa”.

Useampaa lehtistä ei tässä sarjassa ole liittotoimikunta tähän mennessä julkaissut.

3. Osastojen toimintavälineet.

Näitä on liittotoimikunta kustantanut:

- a) veroilmotuskortteja;
- b) tulo- ja menotodisteita;
- c) jäsenilmoituslippuja.

Veroilmotuskortteja, joista on puhuttu jo yleiskertomuksen sivulla 16 valmistettiin osastojen verotilitysten helpottamiseksi ja on jaettu osastoille niitä ilmaiseksi. Tulo- ja menotodisteet liittotoimikunta valmisti helpottaakseen osastojen kirjanpityötä. Ne ovat sidottuja 50 kpl. käsittäviin vihkoihin. Vihkon hinta on 60 p. Sietäisivät tulla enemmän käytäntöön kuin tähän asti.

Jäsenilmoitusliput ovat sellaisia kuin alempana olevasta jäljennöksestä näkyy:

N:o Suoritus mk. p.

Jäsenilmoitus.

Allekirjoittanut ilmottautuu täten jäseneksi Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton osastoon ja sitoutuu

noudattamaan liiton ja osaston sääntöjä, sekä suorittamaan osastolle sääntöjen määräämät maksut.

.....ssa, p:näkuuta 19....

Nimi

Ammatti

Syntynytssa, p:näkuuta 19....

Kuuluu järjestöön.

Ei kuulu mihinkään muuhun järjestöön.

(Tarpeeton pyyhittää pois.)

Niitä liittotoimikunta valmisti helpottaakseen osastojen jäsenten vastaanottoa ja jäsenkirjurien työskentelyä sekä myös auttaakseen osastojen jäseniä heidän agiteeratessaan osastoihinsa uusia jäseniä. Lipuista otettiin 10,000 kappaleen suuruinen painos, joka on lopulle myyty. Useamman osaston olisi vaan otettava tämä järjestelmä käytäntöön. Se on edullinen.

4. Tilapäisjulkaisuja y. m. sekalaista.

Tässä ryhmässä julkaistuja painotuotteita ovat: a) liittokouksen pöytäkirja, b) liiton jäsenkirjat, sekä suomen- että ruotsinkieliset, c) äänenkannattaja „Tuohus”, d) Tuohuksen joululehti, e) Työläisnuorison kanssa yhdessä julkaistu „Kevämyrsky I” ja f) Työläisnuorison kanssa yhdessä julkaistu joulujaliiton 5-vuotisjulkaisu „Rynnäkköön”. Näistä ei ole sen enempää sanottavaa kuin, että ne kaikki ovat saaneet siksi hyvän menekin, ettei mikään niistä ole liitolle tappiota tuottanut. Kuitenkaan ei tämä oikeuta ylpeilyä, sillä liiton nykyisen osastojoukon pitäisi kyetä jo enemmänkin tilapäisjulkaisuja levittämään.

Kirjallisuuden levittäminen.

Edellä esitetystä kustannustoimintaa koskevassa kertomuksessa mainittua kirjallisuutta on liittotoimikunta myös parhaansa mukaan koettanut levittää. Aina uuden teoksen ilmestyttyä on lähetetty tilauslistat ja valmiiksi painetut tilauskorttilomakkeet osastoille. Osastojen kirjallisuuskomiteoita on myös tuon tuostakin lähetetyillä kiertokirjeillä kehoitettu huolehtimaan liittotoimikunnan kustantaman kirjallisuuden levittämisestä. Ilmotettu ei ole kustannustuotteiden ilmestymisestä muissa sanomalehdissä kuin liiton äänenkannattajassa.

Se menekki, mikä liiton kustannustuotteille täten on saatu, ei vielä ole tyydyttävä, jos ottaa verratakseen sitä liiton jäsen-

määrään, mutta siksi suuri se kuitenkin on ollut, että kustannustoiminta, kuten taloudenhoitokertomuksista selviää, ei ole tappiota liitolle tuottanut, vaan päinvastoin jonkun verran voittoa.

„Taistelu uskonnonvapaudesta”, „Ihmisen kehityshistoria” ja „Sosialidemokratia ja isänmaallisuus” teokset ovat loppuunmyytyt; painos oli 2,000 kpl. „Militarismi ja antimilitarismi”-teosta on myyty 2,000 kpl. painoksesta noin 1,700 kpl. ja „Sotilaselämää”-teosta 2,000 kpl. painoksesta vähän toista tuhatta. Kotkan kokouksen pöytäkirja on myyty loppuun; painos 1,500 kpl. Liiton jäsenkirjoja on myyty 23,000 kpl. suomenkielisiä ja 1,000 kpl. ruotsinkielisiä.

Sen johtopäätöksen voi edelläesitetystä selvästi tehdä, että kalliimpi kirjallisuus liiton jäsenten keskuuteen leviää paljon hitaammin kuin halvempi.

Lähetykset on suoritettu yleensä jälkivaatimuksella postitse tai rautateitse. Tähän menettelyyn ovat liittotoimikunnan pakottaneet aikasemmat kokemukset. Aikasemmin nimittäin noudatettiin sellaista menettelyä — liiton toiminnan ensimmäisinä vuosina — että kirjallisuutta lähetettiin osastoille laskuun. Siitä oli seurauksena, että liitolle karttui suuret saatavat osastoilta ja suuret velat kirjapainoille. Saatavia jäi paljon osastoilta sisäänsaamatta ja on niitä myöhemmin täytynyt tuntuvasti tileistä poistaa, kuten tili- ja taloudenhoitokertomuksista näkyy. Velat ovat samalla, kun rahoja ei ole saatu, jääneet maksamatta ja siten on liiton toiminta ollut ajottain hyvinkin tukalaa. Nämä kokemukset, jotka edellisten vuosien perintönä ovat vaikeuttaneet vielä nykyisenkin liittotoimikunnan toimintaa, ovat pakottaneet nykyisen liittotoimikunnan hylkäämään tällaiset laajaperäisen liike-elämän periaatteet ja noudattamaan toisia, mielestämme sopivampia.

Senvuoksi ei olekaan osastoille enää annettu — lukuunottamatta harvoja poikkeuksia — velaksi kirjallisuutta, vaan lähetetty, kuten jo mainittiin jälkivaatimuksella. Lähetyskulut niinkään on tilaajalta peritty ja se seikka on aina kirjoja hinnoiteltaessa otettu huomioon; hinta siis on laskettu suhteellisesti halvemmaksi. Alennusta on levittäjille myönnetty 20 prosenttia, eräitä poikkeuksia lukuunottamatta, jotka mainitaan liittoneuvoston toimintakertomuksessa.

Mainitunlainen lähetystapa herätti alussa eräissä täsmällisemmissä osastoissa pahaa murinaa, mutta kun liittotoimikunnan taholta selitettiin, että menettely on kaikkia kohtaan samanlainen, loppuivat valitukset liittotoimikunnan epähenoudesta. Luultavaa on kyllä, että ellei näin tiukkaa menettelyä liittotoimikunta olisi harjottanut, kirjallisuutta olisi mennyt kaupaksi enemmän, mutta todennäköistä myös on, että liittotoimikunnalla silloin olisi paljon enemmän velkaa ja epävarmoja saatavia. Lopputuloksen

menettelystämme katsomme näin ollen koko liiton eduille sekä taloudelliselta että kasvatukselliselta näkökannalta katsottuna edullisemmaksi kuin mitä se olisi ollut silloin, jos toisin olisimme menettelleet.

Samanlaista menettelyä olisi edelleenkin mielestämme käytettävä, vieläpä osittain tiukennettuakin.

Mitä kirjallisuuden levittämiseen yleensä tulee, olisi siinä osastojen tehtävä paljon enemmän, mitä ne yleensä tekevät. Toivottavasti liittokokouksen tekemät päätökset saavat aikaan parannuksia tässäkin suhteessa ja myös osastot ryhtyvät panemaan sekä enemmän asiaan painoa että myös tarmokkaammin kuin tähän asti toteuttamaan käytännöllisessä toiminnassaan liittokokouksen tästäkin kysymyksestä tekemiä päätöksiä.

Kirjallisuuden välitys

on myös erinäisten liittokokouksen päätösten mukaan ollut liittotoimikunnan tehtävänä. Liittotoimikunta ryhtyi tuon toimen järjestämiseen hetimiten Kotkan kokouksen jälkeen. Erinäisiltä työväen ja parilta porvarilliseltakin kustannusliikkeiltä kysyttiin välitysehtoja ja vastaukset, joskaan ei perin edulliset, saatiinkin. Kiertokirje, jossa asiasta annettiin osastoille tiedoksi, lähetettiin sen jälkeen kaikkiin osastoihin ja sen mukana myös „Työväen kirjakaupan” ja „Sosialistin kirjakaupan” hintaluettelot sekä valmiiksi painetut tilauskorttilomakkeet. Tulokset tästä puuhasta ovat kuitenkin jääneet tavattoman pieniksi. Vuoden 1910 syksyllä tuota välitystä jonkun verran harjoitettiin, kuten näkyy tuon ajan yksityiskertomuksesta. Mutta jo vuoden 1911 alkupuolella se lamaantui eikä ole enää sen jälkeen nousut. Vuoden 1911 ajalla ei enää sanottavassa määrässä liittotoimikunta välittänyt muuta kuin jäsenluettelokirjoja sekä osastojen pöytä- ja tilikirjoja.

Liittotoimikuntakaan ei monesta syystä tälle asialle ole voinut omistaa kaikkea sitä tarmoa, minkä se olisi ansainnut. Asia jää siis tulevan liittotoimikunnan korjattavaksi ja uudelleen järjestettäväksi. Toivottavasti myös osastot tulevaisuudessa liittotoimikunnan välityksellä ryhtyvät kirjallisuutensa suuremmassa määrässä hankkimaan.

Kesäkuulla 1912.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan puolesta:

Jussi Railo.

Kertomus

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton liittoneuvoston vaikutuksesta

valtakautena 1910—1912.

Liittoneuvoston, joka on ollut kokoonpanttu sääntöjen määrämällä tavalla on liittotoimikunta toimintakautenaan kutsunut kerran koolle, nimittäin syyskuun 10 ja 11 p:nä 1911.

Neuvoston kokous pidettiin sanottuna päivänä Helsingissä „Työmiehen” talossa.

Kokoon kutsuminen aiheutui lähinnä puoluekokouksen nuorisokysymystä koskevasta päätöksestä. Lisäksi oli liiton agitatsioonityö toimikunnan mielestä alkavan talven aikana järjestettävä toisin kuin ennen. Ja kun siinä seikassa oli kysymys ilmeisesti edustajakokouksen päätösten vastaisesta toiminnasta, katsoi liittotoimikunta ei voivansa mainitunlaiseen toimenpiteeseen yksin ryhtyä. Sen vuoksi kutsuttiin liittoneuvosto asiasta päättämään.

Neuvostokokoukselle päätti toimikunta esittää seuraavat asiat:

- 1) Kokouksen avaus ja toimitsijain vaalit;
- 2) liittotoimikunnan toimintakertomuksen tarkastus ja toiminnan arvostelu;
- 3) liittotoimikunnan taloudenhoito- ja tilikertomus sekä tilin-tarkastajain lausunnot;
- 4) liiton ja puolueen välisen suhteen järjestäminen puoluekokouksen päätöksen perusteella;
- 5) tulevan talven agitatsioonin järjestäminen;
- 6) varajäsenen valinta liittotoimikuntaan;
- 7) osastojen mahdollisesti esittämät asiat.

Tästä neuvosto-kokouksesta esitämme liittokokoukselle seuraavan selonteon:

Kokous alettiin sunnuntai-ilmapäivällä kello 5 „Työmiehen” toimituksessa.

Kokouksen avasi liittotoimikunnan puheenjohtaja Vilho Viitanen lausuen liittotoimikunnan nimessä neuvoston jäsenet tervetulleiksi.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Vilho Viitanen; sihteerinä toimi liiton entinen sihteeri Jussi Railo.

Edustajia

oli kokoukseen saapunut seuraavasti:

Uudenmaan l. piiritoimik. edustaja K. Jaakkola; Hämeen l. pohjoisesta K. Rovio; Hämeen l. eteläisestä V. Huhta; Viipurin l. Jalo Korhonen; Kymnlaakson H. Hallikainen; Vuoksenlaakson J. P. Suttelin; Turun V. Uro; Vaasan l. eteläisestä Emil Laiho; Vaasan l. pohjoisesta Maiju Heinonen; Kuopion l. Maiju Tapaninen sekä Oulun l. K. Ahmala. Liittotoimikunnasta olivat V. Viitanen, J. V. Holm, V. Katajapuro, Saima Melin, V. Ventola ja Art. Öhman vakinaisista sekä varajäsenistä H. Stolt ja A. Räsänen. Työläisnuorison puolesta olivat V. Vankkoja ja Toivo Louhi.

Ruotsalaisia edusti Sundberg Helsingistä ja A. Selander Porvoosta. Yksityisenä oli saapuvilla A. Hellman.

Toiminnan arvostelu.

Liiton entinen sihteeri Jussi Railo luki liittotoimikunnan toimintakertomuksen. Toimintakertomuksen luettua huomautti K. Ahmala, että liittotoimikunnalle lausuttaisiin toivomus, että kustannustoiminta olisi säännöllisempää. Kokous katsoi, että kustannustoiminnan viivähtäminen tekee jonkun verran haittaa kirjallisuuden menekkiin, joten toivottiin, ettei vastaisuudessa saisi niin tapahtua.

Erästä luentopyynnöstä käytiin myös sihteerin kimppuun. Hän kuitenkin todisti silloin olleensa estetty saapumasta.

Päätösehdotuksia laatimaan valittiin Huhta, Vankkoja ja Kohonen.

He laativat seuraavan päätöslauselman, jonka kokous hyväksyi:

„Liittoneuvosto katsoo, että kustannusliikkeen menestymistä mitä suurimmassa määrin haittaa kustannettavien kirjojen viivästyminen, sellainen kuin esim. kirjan „Taisteluun uskonnonvapauden puolesta” ja muistuttaa se liittotoimikuntaa, että sellaista ei enää saa tapahtua.

Toimintakertomusta vastaan ei liittoneuvostolla ole muuta muistuttamista.”

Taloudenhoito- ja tilikertomus.

Senjälkeen luettiin tilikertomus, joka lyhyen keskustelun jälkeen hyväksyttiin ja myönnettiin toimikunnalle täydellinen tilivapaus.

Tilikertomus ja selonteko taloudenhoidosta sisälsi seuraavaa:

Tämän neuvostokokouksen asioita valmistellessaan on liiton sihteeri eräässä myöhemmin kokoukselle esitettävässä, mutta jo kuitenkin „Työläisnuorisossa” julaistussa alustuksessaan katsonut olevansa pakotettu ankarin sanoin moittimaan sellaista osastojen puolelta ilmennyttä holtittomuutta, että liittotoimikunnan saatavia ovat paljon sekä osastot, että yksityiset liiton jäsenet jättäneet suorittamatta. Sellainen menettely onkin täydellisesti epäkelpoa. Omien, yhteisten asioidemme kelvotonta hunningolle johtamista se on; ei sen vähempää. Meidän liittomme on sellaisesta menettelystä tavattoman paljon kärsinyt, mutta siitä puhuminen on nyt jo liian myöhäistä ja tuloksetonta. Täytyy sen seikan tuottama karvas katkeruus vaan nielasta sellaisenaan ja ryhtyä tekemään lyhyesti selvää siitä, miten liiton taloudellinen asema on viime aikoina kehittynyt.

Liiton taloudellisesta tilasta v. 1910 alussa mainitaan Kotkan kok. pk. sivulla 28—29 seuraavaa:

Tiliasema 31 p. joulukuuta 1909.

Varat:

1. R a h a a :

Vankkojan kassasaldo	425 : 45	
Pöyhösen kassasaldo	1,123 : —	1,548 : 45

2. S a a t a v i a :

Tuohuksesta	747 : 05	
Ilmoituksista	426 : —	
Liittomerkeistä	28 : 80	
Vappunumeroista	208 : 40	1,410 : 25
		Smk. 2,958 : 70

Velat:

1. Tilivelkoja:

Liittomerkeistä	260 : —	
Tuohuksen painatuksesta	450 : 10	
Jäsenkirjojen painatuksesta	125 : —	
Tuohuksen joulunumeron painatuksesta .	560 : —	1,395 : 10

2. Lainoja:

Helsingin Nuorisoseuralta velkakirjan mukaan	250:—	
Maalariammattiosastolta	300:—	
Liiton Tampereen osastolta	190:—	740:—
(Kummaltakin velkakirjan mukaan.)		
Puhdas omaisuus		823:60
		<u>Smk. 2,958:70</u>

V. 1911 alussa on liiton taloudellisesta tilasta „Työläisnuori-son” 10 numerossa seuraava selonteko:

Helmikuun 24 p:nä suoritti toimikunta viime vuoden joulukuun 31 p:nä tehdyn liiton omaisuuden inventeerauksen lopullisen tarkistuksen. Inventarion mukaan laadittuna tuli seuraavanlaiseksi:

*Liiton omaisuuden tila 31 p:nä jouluk. 1910.**Varat:*

Käteistä rahaa		718:74
Kirjallisuusvarasto:		
Kokonaisarvo	3,525:65	
Poistot	1,614:40	1,851:25
Liittomerkkivarasto:		
Kokonaisarvo	209:10	
Poistot	79:50	129:60
Kalusto:		
Kokonaisarvo	95:70	
Poistot	19:15	76:55
Kirjasto:		
Kokonaisarvo	32:25	
Poistettu	24:20	8:05
Klischeevarasto		15:—
Osakkeet:		
Nimellisarvo	100:—	
Poistot	99:—	1:—
Tilisaatavat:		
Varmoja	2,099:04	
Epävarmoja:		
Kokonaissumma	898:65	
Poisto	889:65	9:—
		<u>2,108:04</u>
		<u>Smk. 4,908:23</u>

*Velat:**Tilivelkoja:*

(Luettelon mukaan)	2,022 : 04
Puhdas omaisuus	2,886 : 19
	<hr/>
	Smk. 4,908 : 23

Vuoden 1911 heinäkuun viimeisenä päivänä taas liiton taloudellinen asema merkittiin seuraavaksi:

*Tiliasema per heinäk. 31 p. 1911.**Voitto- ja tappiotili.**Debet (Tappiot):*

Palkka ja kulunkitili	1,764 : 30	
Postimerkkien tili	390 : 30	
Irtaimiston tili	57 : —	
Kansainvälinen tili	129 : 55	2,341 : 15
Pääomatili	1,369 : 26	
	<hr/>	
		Smk. 3,710 : 41

Kredit (Voitot):

Agitatsioonitili	389 : 40	
Liittoverojen tili	2,724 : 85	
Tavaratili	596 : 16	3,710 : 41
	<hr/>	
		Smk. 3,710 : 41

*Tasanstili:**Debet (Varat):*

Kassatili	1,082 : 77	
Tavaratili	805 : 40	
Velallistili	768 : 67	
Irtaimistotili	228 : —	2,884 : 84
	<hr/>	
		Smk. 2,884 : 84

Kredit (Velat):

Velkojaintili	821 : 71	
Pääomatili	2,063 : 13	
	<hr/>	
		Smk. 2,884 : 84

Tästä viimeksi esitetystä liiton taloudellisesta tilasta tilintarkastajat olivat antaneet seuraavan lausunnon:

Lausunto tilintarkastuksesta:

Valittuna tarkastamaan Suomen Nuorisoliiton toimikunnan tilejä 1 p:stä tammikuuta 1910—31 p:ään heinäk. 1911, olemme tarkastuksen toimittaneet ja lausumme sen johdosta seuraavaa:

Meille esitettyjen tulo- ja menotodisteiden mukaisesti on kassakirjaan sekä tulot että menot merkityt ja tilinpäätökset 31/XII 1910 ja 31/VII 1911 tehdyt.

Tänään laskemamme kassa vastaa merkittyä kassasaldoa.

Ehdotamme tämän perustalla toimikunnalle ja rahastonhoitajalle tilivapautta.

Helsinki 7 p:nä syysk. 1911.

Eero Haapalainen.

H. Saxman.

Edellä olevasta näkyviin tuleva puhtaan omaisuuden arvon suoranainen vähennys on seurauksena juuri siitä, että vanhoja saatavia on kerta kerralta täytynyt pyyhkiä pois kirjoista yhä enemmän. Todellisuudessa kuitenkin liiton taloudellinen asema on juuri tämän kautta saatu entistä vakavaraisemmaksi.

Puolueen ja liiton väliset suhteet.

Tämän jälkeen alusti Jussi Railo kysymyksen Liiton suhteesta puolueeseen. Äsken päättynyt puoluekokous oli tehnyt päätöksen, joka velvoittaa jokaisen 21 vuotta täyttäneen jäsenen kuulumaan puolueeseen. Tämä päätös tulee mahdollisesti jonkun verran vaikeuttamaan liiton toimintaa jäsenyyteen liittymiseen nähden. Ehdotti, että liittoneuvosto nyt ryhtyisi tätä suhdetta käytännöllisesti järjestämään. Teki lisäksi useampia ehdotuksia siitä, miten nuorisoliittolaisten puolueeseen liittymisen käytännössä voisi parhaiten järjestää.

Asian johdosta virisi keskustelu, jossa käytännöllisten asiain järjestelyn yhteydessä arvosteltiin puoluekokouksen päätöksiä periaatteelliselta kannalta.

V. Vankkoja ehdotti, että kun liiton säännöt eivät tällaisesta asiain järjestelystä, jonka puoluekokous nyt on hyväksynyt, tiedä mitään ja kun liittoneuvostolla ei ole mitään oikeutta mennä liiton sääntöjä rikkomaan, liittoneuvosto ei nyt ensinkään ryhtyisi mitään käytännöllisiä määräyksiä osastoille asian johdosta antamaan, vaan jättäisi asian liiton tulevan edustajakokouksen ratkaistavaksi. Tämän ehdotuksen ympärille kiertyi sitte keskustelu, jossa ehdotusta sekä kannatettiin että vastustettiin.

Lopuksi hyväksyttiin seuraava päätös:

„Liittoneuvosto, vaikka ei voikaan täydellisesti hyväksyä puoluekokouksen nuorisokysymyksessä tekemää päätöstä, katsoo kuitenkin välttämättömäksi siihen alistua. Kun liittoneuvosto ei kuitenkaan voi, liiton sääntöjen vastaisesti, pakottaa 21 vuotta täyttäneitä liiton jäseniä puolueeseen liittymään, velvoittaa se liittotoimikunnan kiertokirjeellä kehottamaan osastoja toimimaan siihen suuntaan, että puoluekokouksen päätöstä tähän nähden seurataan, mutta jättää asian lopullisen järjestelyn syksyllä 1912 pidettävälle liittokokoukselle.”

Agitatsioonin järjestäminen.

Tämän kysymyksen oli Jussi Railo jo aikaisemmin alustanut „Työläisnuorisossa” ja sen alustuksen perusteella käytiin keskusteluun käsiksi.

Alustus kuului:

Liiton tulevan talven agitatsiooni- ja neuvontatyön järjestäminen.

Alustus liittoneuvoston kokoukselle.

Tulevassa liittoneuvostokokouksessa — ensi kuun 10 päivänä — tulee esille muiden muassa kysymys liiton tulevan talven valistustyön järjestämisestä ja työohjelman laatimisesta tälle toiminnalle. Keskustelun alustukseksi tahtoi allekirjoittanut saada tuoda esille muutamia mielipiteitä tästä asiasta.

Liittokokouksen päätös oikeuttaisi liittotoimikunnan nyt jo pitämään vakinaisen agitaattorin kautta vuoden, mutta liiton rahavarat eivät sitä täysin salli. Toinenkin syy on, miksi agitaattoria ei kesän aikana ole liittotoimikunta pitänyt. On nimittäin katsottu ettei kesäajan agitatsiooni etenkin nuorison keskuudessa, joka kesäisin mieluummin leikkii, urheilee, huvittelee ja tekee saarimatkoja, vastaa tarkoitustaan kustannuksia vastavassa määrässä.

Talviaikana sitävästoin olisi agitatsiooni saatava entistä voimakkaammaksi.

Allekirjoittanut rohkenee kuitenkin kokemustensa perusteella epäillä suuresti sitä, onko liittokokouksen määräämä agitatsioonitapa, jonka mukaan liitoagitaattoria on pidetty ja edelleen siis olisi pidettävä, oikeaan osattu. On nimittäin huomioon otettava, että täten harjoitettu agitatsiooni tulee ainakin allekirjoittaneen mielestä suhteettoman kalliiksi. Siihen taas on kaksi syytä. Ensiksi Helsingistä liikkeelle lähtevälle puhujalle tulee edestakaisia matkakuluja useissa paikoissa. Toiseksi sekä valtiolliset piiritoimikunnat että nuorisoagitatsiionipiiritoimikunnat,

jotka esim. viime talvena järjestivät liittoagitaattorin matkat, eivät pidä matkojen käytännöllisiksi järjestämisestä suuriakaan väliä kun tietävät että sen kustannukset eivät tule heitä kohtamaan. Hekin järjestelevät edestakaisia kierteleviä matkoja ja suuntailevat niitä korpiperukkoihin, joissa sosialidemokratiasella nuorisoliikkeellä ei ole mitään maaperää taloudellisissa oloissa, mutta jollaisen toiminnan kautta kuitenkin agitatsionitoiminnan kustannukset nousevat suuriksi samalla kuin hyöty supistuu joskus hyvinkin pieniin. Kaikin puolin tulee siis liittotoimikunnan Helsingistä käsin harjottama herättävä ja kiihottava agitatsiooni liian kalliiksi. Se on allekirjottaneen yksityinen mielipide.

Toinen haittapuoli liittoagitaattorin pitämisessä. Se on se, että yksi mies yhden talven kestäessä ennättää kiertää verrattain pienen alueen. Viime vuonna ennätettiin kiertää neljän kuun ajalla Kuopion läänin molemmat vaalipiirit, Mikkelin lääni ja Vuoksenlaakso. Enempää ei tuona aikana yksi mies mitenkään voinut ennättää. Täten on niiden kahden vuoden aikana, joina agitatsioonin puolueavustuksen turvissa on liiton taholta voitu harjottaa, hädintuskin keritty käväistä vaan tärkeimmissä paikoissa ja käymättömiä kolkkia on vielä paljon.

Tämä agitatsionitapa — liittoagitaattorin pitäminen — oli kylläkin ainoa mahdollinen niin kauvan kuin meillä ei ollut olemassa piirijärjestöjä. Mutta senjälkeen kuin piirijärjestöjä on saatu syntymään, kuuluisi allekirjoittaneen mielestä myöskin agitatsionityö niille. Liittotoimikunnan toimintaohjelmassa onkin tähän asti ollut ja tulee edelleenkin olemaan piirijärjestöjen aikaansaaminen kaikkialle, missä ne ovat välttämättömiä ja piiritoiminnan järjestäminen niissä paikoissa. Sitä periaatetta noudattaen onkin jo päästy niin pitkälle, että piirijärjestö puutuu enää vaan Turun läänin pohjoisesta, Vaasan läänin itäisestä, Kuopion läänin itäisestä ja Mikkelin läänin vaalipiiristä ja Kajaanin alapiiristä.

Ensiksi mainittuun piiriin on kuitenkin jo jonkun aikaa puuhattu piirijärjestöä ja syntyy se sinne syksymmällä. Samoin on liittotoimikunta nyttemmin ryhtynyt puuhiin saadakseen piirijärjestön muodostetuksi Mikkelin lääniin. Muut mainitut piirit lienevät sellaisia, joihin mitään piirijärjestöä ei toistaiseksi voi syntyä. Mutta niidenkin käsittämät alueet voitaisiin agitatsioonityön suhteen jakaa naapuripiiriensä kesken. Ainakin Vaasan läänin itäisen piirin agitatsioonityön voisi tasata Vaasan läänin etel. vaalipiirin nuorisopiiritoimikunnan ja Pohjois-Hämeen nuorisopiiritoimikunnan kesken. Samoin Kajaanin alapiirin voisi jättää Kuopion läänin länt. vaalipiirin nuorisopiiritoimikunnan hoitoon.

Kuopion läänin it. piiri näinollen siis yksinään jäisi yksinomaan liiton agitatsioonista riippuvaksi.

Piiritoimikunnille

tahtoisii allekirjoittanut saada ylläesittämistäni syistä agitatsioonityön järjestettyä seuraavalla tavalla:

Liiton tämän vuoden kulunkiarviossa on arvioitu agitatsioonityöhön käytettäväksi riittävän varoja 3,500 mk. Tästä summasta on ruotsinkielistä agitatsioonia varten varattu noin 1,000 mk., joten suomenkieliseen agitatsioonityöhön käytettäväksi jää 2,500 mk. Näin paljo ei todellisuudessa kuitenkaan jää, sillä liiton kaikkia saatavia ei ole parhaista ponnistuksistaan huolimatta saatu ulos läheskään kaikkia, eikä nähtävästi tulla koskaan saamaankaan. Tämän vuoden agitatsiooniin on tuosta summasta tänä vuonna käytetty noin 700 mk. Sanokaamme lisäksi, että agitatsioonirahasto poistettujen saatavien takia vähenee noin 300 mk. Silloin jää agitatsioonivaroja tulevaa syyskautta varten 1,500 mk. Tällä summalla kyllä voidaan jonkun aikaa pitää liittoagitaattoria, mutta allekirjoittaneen mielestä olisi kuitenkin edullisinta, että liittoagitaattoria ensi syksynä ei ollenkaan otettaisi. Sensijaan jaettaisiin tuo summa 1,500 mk. piiritoimikunnille agitatsioonivastukseksi, veloitettaisiin piiritoimikunnat lisäksi panemaan tähän omat varansa ja sitte ottamaan agitaattori palvelukseensa. Sanottakoon että kaikille piiritoimikunnille — niitä on nykyisin 11 — annettaisiin liiton varoista 125 mk. ja kun piiritoimikunnat tähän lisäävät omat rahansa, niin kertyy siitä jo senverran, että jokaisessa piirissä saadaan ainakin kuukauden päiviksi nuorisogitaattori kiertämään.

Tällä menettelyllä on mielestäni kolme kouriintuntuvaa etua entiseen tapaan verrattuna.

Ensiksi tulevat nuorisopiiritoimikunnat tällöin harjottamaan agitatsionia omilla varoillaan, omassa nimessään ja omalla vastuullaan. Ja tämä seikka luullakseni vaikuttaa sen, että piiritoimikunnat silloin pitävät enemmän käytännöllisyyttä silmällä agitatsioonityötä järjestäessään ja agitatsiooni silloin tulee halvemmaksi.

Toiseksi tästä menettelytavasta olisi se hyöty, että saataisiin tehdyksi agitatsioonityötä kautta koko maan samana talvena eikä vaan joissakin osissa, kuten liittoagitaattorin yksin toimiessa.

Kolmanneksi tulisivat piiritoimikunnat täten kiinteämpään yhteyteen liittotoimikunnan kanssa, tulisivat liittotoimikunnalle ja liittokokoukselle vastuunalaisiksi agitatsioonityön harjottamisesta ja liiton järjestöt näin tulisivat yhä läheisempään ja keskitetympään yhteyteen toistensa kanssa, jolla seikalla jo sellaisenaan on suuri merkitys.

Tämä varsinaisesta agitatsioonityöstä.

Neuvontatyötä

olisi mielestäni edelleenkin tehtävä sellaisten samanlaisten kurssi-
sien avulla kuin viimetalvenakin. Kuitenkin olisi tässä kurssi-
työssäkin mielestäni pieni muutos tarpeen. Ei riitä, että pii-
rissä ovat yhdet, koko piiriä käsittävät neuvontakurssit. Etäi-
simmät osastot jäävät näin meneteltäessä kurssien tuottamasta
hyödyistä osattomiksi ja tulevat sen johdosta nyrpeiksi. Tämä
seikka juuri häytti kaikkia viimetalvisia neuvontakursseja, eni-
ten Vuoksenlaakson kursseja. Sensijaan olisi seurattava sitä
periaatetta, jonka Vuoksenlaakson nuorisopiiritoimikunta jo on-
kin lausunut julki ja tulee piirikokouksessaan tuomaan esille,
että jokaisessa tai ainakin laaja-alueisimmissa piireissä pantai-
siin useammassa paikassa tällaiset kurssit piiritoimikunnan toi-
mesta toimeen. Liittoneuvosto voisi päättää piiritoimikuntia
kehottaa ajamaan piirikokouksissaan lävitse tämän suuntaisen
päättöksen.

Mutta ennenkuin liiton sihteeri saa aikaa niin paljon, että hän
ennättää käydä kaikkien piirien kaikilla kursseilla luennoimassa
täytyy liiton kanslianhoito järjestää vähän toisin.

Allekirjoittanut uskaltaa ehdottaa, että Kotkan liittokokouk-
sen sitä päätöstä, jossa puhutaan taloudenhoitajan ottamisesta
liitolle alettaisiin toteuttaa käytännössä. Kokonaan sitä ei vielä
varojen vähyden tähden voida toteuttaa, mutta ehkä osittain.
Piirien kursseja ja yleensä neuvontatyötä on eniten ja sitä on
paras tehdäkin syyskuun ja kesäkuun välisinä aikoina. Siksi
ajaksi olisi liitolle otettava erikoinen kanslianhoitaja, joka tekee
kaikki käytännölliset kansliatyöt: lähettää tilaukset, hoitaa kus-
tannustyöt ja kirjeenvaihdon, ottaa vastaan rahat, tilittää ja pi-
tää kirjanpidon, toimii pöytäkirjurina liittotoimikunnan kokouk-
sissa ja kävisi mahdollisesti tilapäisillä puhujamatkoilla. Sellai-
nen voitaisiin ehkä saada 100—125 markan kuukausipalkalla.
Tästä olisi seurauksena, että liiton varsinainen sihteeri voisi
esim. lokakuun alusta huhtikuun loppuun paljon suuremmassa
määrässä, melkein pä yksinomaan tehdä neuvonta- ja agitat-
sioonityötä. Tässä olen ottanut huomioon senkin seikan, että
Kuopion läänin it. vaalipiiri jää riippuvaksi liittotoimikunnan
agitatsioonista ja jos näin — kuin yllä olen esittänyt — asia
järjestetään, niin liiton sihteeri voisi silloin uhrata kuukauden
päivät senkin agiteeraamiseen aikaa.

Ylläolevat mietelmät pyydän sulkea liittoneuvoston jäsenten
huomioon tulevan neuvostokokouksen valmisteluiksi.

Tämän perusteella keskusteltiin.

Päätökseksi tuli, että liiton agitatsioonirahaston varat jaetaan
piiritoimikuntien käytettäväksi.

Kirjallisuuden levitys.

Tästä asiasta esitettiin seuraava Jussi Railon „Työläisnuorisossa” julkaisema alustus:

Varojen hankkimisesta liiton ensitalviseen agitatsioonityöhön.

Alustus liittoneuvostokokoukselle.

Alustuksessani, joka koskee liiton tulevan talven agitatsioonin järjestämistä, olen maininnut, että liiton kulunkiarvioon on tälle vuodelle varattu rahaa agitatsiooniin käytettäväksi 3,500 mk. Samassa alustuksessa on myöskin sivumennen mainittu ettei niin suurta summaa kuitenkaan voida tarkotukseen käyttää syystä, että liiton saatavia ei ole läheskään kaikkia saatu sisään eikä tulla koskaan saamaankaan. Tämä seikka onkin yksi niitä pahimpia, mikä nykyisin liiton toimintaa haittaa.

Se on alkuaikojen toiminnan virheitä, mikä tässä suhteessa vielä painaa liittomme nykyistä toimintaa ja jonka tuottamasta ikävästä pulasta ei vieläkään ole täysin päästy. Eipä ole itse tuota haitallista velaksi myöntämistapaakaan vielä onnistuttu perinjuurin poistaa. Tutustuaksemme asiain tähän puoleen täytyy meidän luoda lyhyt katsaus menneisiin vaiheisiin.

Vuoden 1909 lopussa oli liiton tiliasema ollut seuraava:

Tiliasema 31 p:nä joulukuuta 1909.

Varat:

1. R a h a a :

Vankkojan kassasaldo	425:45	
Pöyhösen „	1,123:—	1,548:45

2. S a a t a v i a :

Tuohuksesta	747:05	
Ilmoituksista	426:—	
Liittomerkeistä	28:80	
Vappunumeroista	208:40	1,410:25

Smk. 2,958:70

Velat:

1. Tilivelkoja:

Liittomerkeistä	260:—	
Tuohuksen painatuks.	450:10	
Jäsenkirjojen „	125:—	
Tuohuksen joulunum. painatuksesta	560:—	1,395:10

2. Lainoja:

H:gin Nuorisoseuralta velkakirjan muk.	250:—	
Maalariammattiosast.	300:—	
Liiton Tampereen osastolta	190:—	740:—
(Kummaltakin velkak. mukaan)		
Puhdas omaisuus		823:60
		Smk. 2,958:70

Kotkan kokoukseen mennessä olivat kaikki lainat Smk. 740:— jo maksetut, joten nyk. toimikunnalla ei ole ollut huolta niistä. Kassasaldo luonnollisesti myös oli nykyisen toimikunnan työhön ryhtyessä toinen (Smk. 1,492:24).

Ylläesitetystä tiliasemassa herättävät huomiota kaksi seikkaa erikoisemmin. Ne ovat: ulkonaolevien saatavien paljous ja tili-velkojen summa. Eivät ne herätä huomiota sentähden, että olisivat väärässä suhteessa toisiinsa. Päinvastoin suhde on oikea: saatavat velkoja suuremmat. Se seikka todistaa, että edelliset toimikunnat tehdessään laskelmia ja suunnitelllessaan toimintaa eivät suinkaan ole väärin laskeneet. Päinvastoin laskut ja suunnitelmat ovat olleet oikeat.

Mutta nämä samat numerot osottavat toisen epäkohdan olevan olemassa: ulkonaolevat saatavat ja maksamatta olevat velat ovat liian suuret. Eikä tämän seikan korjaaminen enää riipu liittotoimikunnasta yksin, vaan siihen vaaditaan myöskin, että kaikki velalliset suorittavat toimikunnalle velkansa. Se velka, mikä liitolla nykyisin on, ei ole minkään liittotoimikunnan aiheuttamaa velkaa, vaan osastojen ja yksityisten liiton jäsenten aiheuttamaa velkaa.

Katsotaampas vain! Osastot ovat edustajainsa kautta tehneet edustajakokouksissa päätöksiä esimerkiksi „Tuohuksen” kustantamisesta. Toimikunta on edustajakokousten päätösten mukaan sitä kustantanut ja osastot ja yksityiset henkilöt ovat sitä tilanneet, mutta jättäneet maksamatta. Tällä tavalla on käynyt niin, että kuten ylläesitetystä tiliasemasta näkyy, jo vuoden 1909 lopussa „Tuohuksen” tilausmaksuja oli maksamatta Smk. 747:05 ja Vappujulkaisusta maksamatta Smk. 208:40. Siis yhteensä osastot ja yksityiset lyöneet laimin ajallaan suorittaa toimikunnalle Smk. 955:45. On luonnollista, että kun toimikunta ei ole saanut saataviaan ei myöskään ole voinut maksaa velkojaan, joita sen on täytynyt tehdä lehteä kustantaessaan. Niin on velka kasvanut, mutta ei toimikunnan toiminnan, vaan osastojen ja yksityisten henkilöiden laiminlyöntien takia. Nykyinen liittotoimikunta on koettanut perä näitä ulkonaolevia saatavia, mutta huonolla menestyksellä, niin huonolla, että on täytynyt kokonaan tileistä poistaa saatavia vuoden 1910 tilinpäätöksessä

Smk. 889:65 arvosta. Mutta velkaa ei ole voitu poistaa! Lisäksi on vielä täytynyt tämän nyt kuluvan vuoden heinäkuun lopussa tehdyssä tilinpäätöksessä poistaa saatavia Smk. 1,268:67. Saatavia on siten jäänyt liiton tileihin enää vain Smk. 500:—.

Saatavia on saatu tänä vuonna sisään vain Smk. 339:37. Niillä siis ei ole voitu paljo maksaa velkoja, joita vuoden alussa oli 2,028:04 maksettu Smk. 1,200:33, joten liitolla ei enää ole velkaa kuin Smk. 821:71, jolla sekin voitaisiin tänä vuonna suorittaa jos nyt poistetuista saatavista saataisiin osakin sisään. Se lienee kuitenkin mahdotonta, sillä ne asiat ovat jo ennättäneet niin vanhoiksi, ettei kukaan tahdo niitä omikseen tunnustaa.

Kaikki tämä on pakottanut toimikunnan suunnittelemaan työtään siten, että kaikkea kustannetaan vaan senverran, kuin varmasti tiedetään kaupaksi menevän, eli osastojen tarvitsevan ja lähetetään kaikki tilaukset joko jälkivaatimuksella rautateitse taikka postietuantia vastaan. On luonnollista, että kaikkien kustannusten menekki tällöin on jonkunverran pienempi kuin velaksi annettaessa, mutta tulot — olivatpa vaikka pienemmätkin — ovat silloin varmat. Pistelijäitä kirjeitä sekä osastoilta että yksityisiltä on toimikunta kyllä saanut senjohdosta, kun se ei „usko” velaksi, mutta liitto tällaisesta menettelystä on — vaikaumukseni mukaan — epäilemättä hyötynyt.

Kaikesta varovaisuudesta huolimatta ei ole kuitenkaan onnistuttu kustannustoimintaa järjestämään siten, että kaikki, mitä on kustannettu, olisi myöskin saatu myydyksi. „Militarismi ja antimilitarismi”-teosta on vielä myymättä noin 700 kpl., „Tais-telu uskonnonvapaudesta”-teosta noin 1,000 kpl.; kuittikirjoja ja jäsenilmoituslippuja, joita kumpiakin painatettiin vain juuri senverran kuin osastojen luultiin heti ensitilassa tarvitsevan, on vielä hyvät määrät jälellä, joka seikka todistaa, että läheskään kaikki osastot eivät ole vielä ottaneet niitä käytäntöön, vaan pitävät sellaisia järjestämisvälineitä turhuutena, kuten jotkut „viisaat” ovat huomauttaneetkin. Niin ei kuitenkaan ole asianlaita, vaan ovat nämä pikku vehkeet osaston asioitten järjestämisessä ja selvänä pitämisessä hyvinkin tärkeitä ja senvuoksi jokaisen itselleen hankittavat.

Tässä myymättömässä kirjallisuudessa on luonnollisesti kiinni sellaisia liiton rahoja, jotka kipeästi tarvittaisiin käyttäen agitatioonin. Jos nyt tulisi hyväksytyiksi allekirjottaneen ehdotus, että piiritoimikunnille annetaan liiton varoista agitatiooninavustusta, niin olisi allekirjottaneen mielestä piiritoimikuntien vastapalvelukseksi tehtävä voitavansa myymättä olevan liiton kirjallisuuden levittämiseksi. Koko varasto olisi saatava kaupatuksi tulevan vuoden alkuun mennessä. Siihen mennessä tulee liittotoimikunta lisäksi kustantamaan kaksi uutta pikkuteosta nim. K. Kautskyn kirjottaman „Sosialidemokratia ja isänmaalli-

suus", joka jo on painossa ja Ernst Häckel'in „Ihmisen kehityshistoria", joka valmistunee marraskuulla. Edellisestä tulenee noin 20 pennin ja jälkimäisestä noin 50 pennin kirjanen. Myöskin näiden teosten levittämiseen olisi piiritoimikunnat velvoitettava.

Allekirjottanut ehdottaisi levityksen järjestettäväksi seuraavasti:

Kullekin piirijärjestön toimikunnalle annetaan:

Militarismi ja antimilitarismi	50 kpl.
Taistelu uskonnonvapaudesta	75 „
Sosialidemokratia ja isänmaallisuus	100 „
Ihmisen kehityshistoria	200 „

„Militarismi ja antimilitarismi"-teoksen hinta alennetaan 1 mk:ksi 75 p:niksi ja siitä saavat osastot, jotka teosta myyvät palkkioksi 50 p. kappaleelta, piiritoimikunnat välityspalkkioksi ja myynnin valvomisesta ja järjestämisestä alueellaan 25 penniä kappaleelta. Loput saa liitto agitatsioonirahastoonsa. Muista teoksista ehdottaisin annettavaksi 25 pros. alennuksen, josta levittävä osasto saisi 15 pros. ja levitystä ja myyntiä valvova piiritoimikunta 10 pros.

Täten saataisiin agitatsioonivaroja yhteisillä ponnistuksilla koko tuntuvasti. Allekirjottanut rohkeneekin ehdottaa, että tällaista tapaa alettaisiin käyttää kaikkien liiton kustannustuotteiden yleisölle levittämisessä ei ainoastaan nyt vaan tulevaisuudessakin.

Liittoverojen täsmällinen suoritus ja osastojen jäsenmäärän kartuttaminen ovat myöskin mainittavia keinoja agitatsioonivarojen hankinnassa. Tässä suhteessa onkin viime vuoden loppu- ja tämän vuoden alkupuoli osottanut tunnustettavan parannuksen tapahtuneen liiton toiminnassa. Veroja on alkanut saapumaan entistä runsaammin ja myöskin säännöllisemmin. Tämä seikka on ilahuttavana muistiin merkittävä ja toivottava samantyyppistä jatkoa.

Erikoista päätöslauselmaehdotusta en esitä tällekkään alustukselle tässä, vaan vasta myöhemmin.

Pyydän sen vaan tällaisenaan sulkea liittoneuvoston jäsenten, piiritoimikuntien ja osastojen huomioon.

Kokouksessa tuli hyväksytyksi tämän alustuksen mukainen päätös kirjallisuuden levityksestä ja varojen hankinnasta agitatsioonityöhön.

Sunnuntai-ilan kokous lopetettiin tähän klo 6 i. p.

Maanantaina

jatkettiin kokousta klo 10 a. p. Helsingin ruotsal. t.-y:n huoneustossa.

Sos.-dem. nuorisoliiton ja Suomen Ammattijärjestön välisen suhteen järjestäminen otettiin ensiksi käsiteltäväksi. Kysymyksen alusti Jussi Railo.

Alustaja huomautti, että nyt on suhde puolueen kanssa saatu järjestetyksi ja että kun liittokokous sen järjestelyn soveltua käytäntöön, niin otaksuttavasti „kahnaukset” tulevat loppumaan.

Mutta nuorisoliikkeen ja ammatillisen liikkeen välinen suhde meillä on vielä kokonaan järjestämättä. Vasta sanomalehdissä on asiata jonkun verran pohdittu ja yhden ainoan ammatillisen järjestön — S. vaatetustyöntekijäin liiton — edustajakokouksessa käsitelty. Kuitenkin olisi tämäkin suhde läheisessä tulevaisuudessa saatava järjestelyn alaiseksi. Tulevalle Ammattijärjestön edustajakokoukselle olisi saatava asia esitetyksi. Mutta sitä ennen on asiata valmistettava mahdollisimman perinpohjaisesti. Senvuoksi on asia nyt otettu esille liittoneuvoston kokoukselle, jotta se voisi sitä harkita.

Keskustelu asiasta muodostui vilkkaaksi. Asian esille ottamista kannatettiin ja pidettiin tärkeänä sekä suotavana.

Päätökseksi tuli, että asian valmistelu jätetään liittotoimikunnalle, jolle piiritoimikunnat antavat lausuntonsa asiasta. Myös „Työläisnuorisossa” julaistaan artikkelisarja alustukseksi kysymykselle ja pyydetään niiden johdosta ainakin kaupunki- ja tehdasseutujen osastoja antamaan lausuntonsa.

Liiton viisivuotispäivä.

Senjohdosta, että liiton perustamisesta tulee ensi joulukuun 9 ja 10 p:nä kuluneeksi viisi vuotta, päätti neuvosto jättää liittotoimikunnan tehtäväksi kehottaa osastoja tulevan joulukuun 9 ja 10 p:nä toimeenpanemaan viisivuotisjuhlia. Juhlien tulot lähetetään liittotoimikunnalle, joka jakaa ne kolmeen osaan: „Työläisnuorisolle”, piiritoimikunnille ja liiton agitatsioonirahastoon.

Samaan tilaisuuteen ilmestyy liittotoimikunnan ja „Työläisnuorison” yhteisesti kustantama joulujulkaisu „Rynnäkköön”, joka samalla muodostetaan liiton 5-vuotisjulkaisuksi.

Tulevan liittokokouksen asioista

päätettiin, että jos piiritoimikunnat tahtovat liittotoimikunnan joitakin kysymyksiä alustavan heidän puolestaan liittokokoukselle, niin ilmoittakoot ne kysymykset liittotoimikunnalle kulu-
van vuoden ajalla.

Agitatsioonilentoletti

ilmoitettiin liittotoimikunnan taholta päätetyn julaista. Piirit ottavat osaa kustannuksiin.

Piirien rajat

Vaasan ja Pohjois-Hämeen sos.-dem. nuorisopiirien välillä jätettiin tarkasti pitäjilleen määrittelemättä. Jätettiin vaan ylempänä mainittujen nuorisopiiritoimikuntien tehtäväksi pitää huolta nuoris agitatsioonista myöskin Vaasan läänin it. vaalipiirissä. Kaajanin alapiirin nuoris agitatsioonin hoito jätettiin Kuopion sos.-dem. nuorisopiiritoimikunnalle.

Liittoneuvoston muu toiminta

kuin mitä yllä on selostettu, on supistunut pienempään. Kuten yleiskertomuksessa jo on mainittu, kysyi liittotoimikunta neuvoston jäsenten mielipidettä, voitaisiinko heidän mielestään liiton sihteerin palkka korottaa 200 markkaan kuukaudelta. Päätös tuli myönteinen, mutta käytäntöön sitä kuitenkaan ei ole pantu.

Kuluja neuvoston kokouksesta oli liitolle Smk. 212:65.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan puolesta:

Jussi Railo.

Kertomus

Suomen Sosialidemokratisen Nuorisoliiton Toimikunnan toiminnasta.

Kotkan kokouksesta vuoden 1910 loppuun.

Toimintakertomus.

Kotkan kokous valitsi liittotoimikuntaan seuraavat henkilöt:

Vakinaisiksi jäseniksi:

Vilho Viitanen, Hugo Juvela, Vihtori Katajapuro, Joosua Järvinen, J. V. Holm, Saima Melin, Arthur Öhman (ruots. valitsema).

Varajäseniksi:

Matti Väisänen, Viljam Ventola, Antti Räsänen, Väinö Vesa, Antti Kuli, Helena Katajisto, Hannes Stolt (ruots. valitsema).

Sääntöjen mukaan, jotka edustajakokous aikaisemmin oli hyväksynyt, olisi liiton puheenjohtajan valitseminen myös kuulunut edustajakokoukselle. Edustajakokous kuitenkin vastoin ennen hyväksymiään sääntöjä ei valinnut liitolle puheenjohtajaa, vaan jätti sen liittotoimikunnan tehtäväksi. Liittotoimikunta valitsi silloin toimikunnan jäsenistä puheenjohtajaksi toimikunnan vaalissa eniten ääniä saaneen toveri Vilho Viitanen ja hänen varamieheksensä ääniluvussa häntä lähinnä olevan toveri Hugo Juvelan.

Rahastonhoitajaksi valitsi toimikunta toveri Saima Melinin.

Liittotoimikunta on Kotkan kokouksesta vuoden 1910 loppuun mennessä kokoontunut liiton asioista neuvottelemaan ja päättämään 15 eri kertaa ja on käsitellyistä asioista kokouspöytäkirjoihin kertynyt 145 pykälää, jotka laajuudeltaan käsittävät 79 suurikokoista pöytäkirjan sivua.

Kokouksiin ovat toimikunnan jäsenet ottaneet osaa seuraavasti:

Vilho Viitanen	12 kertaa
Hugo Juvela	12 „
Vihtori Katajapuro	15 „
J. V. Holm	15 „
Saima Melin	13 „
Arthur Öhman	6 „
Matti Väisänen	5 „
Joosua Järvinen	4 „

sekä varajäsenistä:

Antti Räsänen	2 kertaa
Hannes Stolt	2 „

Tehtäviinsä kuuluviksi on liittotoimikunta sääntöjen ja edustajakokousten päätösten perusteella katsonut:

- a) yleisen nuorisoagitatsioonin hoitamisen maassa;
- b) uusien osastojen henkiin herättämisen;
- c) nuorisotyön neuvonta- ja opastustoiminnan;
- d) luentokurssien järjestämisen;
- e) kirjallisuuden kustannuksen ja
- f) kirjallisuuden levittämisen sekä
- g) liittokokouksen päätösten täytäntöönpanon.

Selostamme seuraavassa toimintaamme samassa järjestyksessä.

Yleinen nuorisoagitatsiooni. Kotkan kokouksen päätöstä noudattaen on toimikunta liitolle ottanut agitaattorin ja valinnut siksi toveri Sulo Allénin Tampereelta. Hän alotti kiertomatkinsa 1 p. marraskuuta suunnaten matkinsa Karjalaan, jonka pohjois- ja itäosissa kierteli marraskuun ajan. Joulukuun ajaksi siirtyi hän työskentelemään Kuopion läänin läntisen vaalipiirin alueelle. Hänen matkinsa näkyvääsimpanä tuloksena oli yksi Karjalaan — Värtsilään — perustettu osasto ja muutamat Savoon perustetut osastot. Mutta vähäarvoiseksi emme luule sitäkään maaperän muokkaustyötä, jota toveri Allén näissä sosialismille karuissa seuduissa on suorittanut, mutta jonka tulokset tällä hetkellä vielä eivät ole nähtävissä. Toveri Allénin puheiden lukumäärä marras- ja joulukuun ajalla oli 40, joista Karjalan osalle tuli 23 ja Kuopion l. länt. vaalipiirin osalle 17 puhetta.

Jussi Railo on liiton sihteerinä oloajallaan myöskin tehnyt agitatsioonityötä, pitäen eri osastoissa yhteensä 30 puhetta, arvion mukaan yhteensä 2,500 kuulijalle. Lisäksi on liittotoimikunnan toimesta pitänyt Antti Räsänen 1, V. Perttilä 1 ja Oskar Rauhala 2 puhetta.

Yhteissumma siis seuraava:

Sulo Allén	40	puhetta
Jussi Railo	30	„
Oskar Rauhala	2	„
Valfrid Perttilä	1	„
Antti Räsänen	1	„

Summa 74 puhetta.

Kirjallista agitatsioonia on myös harjoitettu. Kiertokirjeitä, joissa on osastoja huomautettu edustajakokouksen päätöksistä ja selitetty osastojen sisäisen työn järjestämistä, kirjallisuuden levittämistä ja agitatsioonikomiteain työskentelyä sekä erinäisiä käytännöllisiä asioita, on Kotkan kokouksen jälkeen lähetetty osastoille 4 kappaletta. Sen lisäksi on sanomalehdissä julaitu toimikunnan nimessä kaksi julistusta ja yksi kehoitus. Ne olivat palkollisjulistus syksyllä ja vaali- y. m. julistus marraskuulla. Kehotus oli kohdistettu osastoille palkollisjulistuksien johdosta.

Puoluelehtien avulla saatiin nämä kaikki julistukset koko sosialidemokratisen yleisön tietoon. Syntyipä palkollisjulistuksen johdosta pienoinen myrsky porvarillisissakin piireissä eikä se suinkaan ollut asialle haitaksi. Vahinko vain, että se myrsky talttui liian pian.

Muikin toimikunnan taholta harjoitettu kirjallinen agitatsiooni on puoluelehtien avulla saanut verrattain laajan kannattavuuden. Liiton sihteerin selostukset „*liiton nykyisestä järjestömuodosta ja sen toiminnasta*” julkaisivat kaikki suuremmat ja useat pienemmätkin puoluelehdet. Samoin ennen kansainvälistä konferenssia liiton sihteerin selostellessa konferenssissa esille tulevia asioita ja yleensä kansainvälistä sos.-dem. nuorisoliikettä, avasivat puoluelehdet niille auliisti palstansa. Myöskin kansainvälisen konferenssin päätökset ja kansainvälisen sihteeristön kuukausikertomukset on liittotoimikunnan toimesta puoluelehdistön avulla voitu tehdä tunnetuksi.

Omastakin alotteestaan ovat useat puoluelehdet antautuneet kirjoituksissaan pohtimaan sosialidemokratista nuorisoliikettä.

Elokuun puolivälistä alkaen päätti toimikunta laatia tilastoa siitä, paljoko puoluelehdet sisältävät kirjoitelmia sosialidemokratisesta nuorisoliikkeestä. Sen mukaan ovat eri puoluelehdet elokuun alusta joulukuun loppuun v. 1910 sisältäneet yhteensä 432 sos.-dem. nuorisoliikettä koskevaa kirjoitusta.

Liiton äänenkannattaja „Tuohus” on ilmestynyt joka kuukautena, marras- ja joulukuun numerot yhdistettynä joulujulkaisuna nimeltä „Suomen sosialidemokratisen nuorison joululehti II”, jonka toimituksesta paitse liiton sihteerä huolehtivat liittotoimikunnan jäsenet Vihtori Katajapuro ja Matti Väisänen. Tilajamäärä on ollut 1,300. Joulujulkaisua levitettiin 4,500 kappaletta.

Toimintaoppaan kustantamisen määräsi Kotkan kokous myöskin kuuluvaksi toimikunnan kirjalliseen agitatsioonin harjoittamiseen. Toimikunta antoi oppaan laatimistyön toveri Väinö Vankkojan huoleksi ja ilmestyi opas painosta vuoden lopulla 16-sivuisena petiitillä painettuna vihkosena.

Muitakin agitatsionitoimenpiteitä, joita Kotkan kokouksessa suunniteltiin, on liittotoimikunta varojen ja voimien mukaan koettanut toteuttaa. Piiritoimikuntia on kehoitettu sikäli kun mahdollista ottamaan palvelukseensa omat agitaattorit ja avustamaan osastojen agitatsioonikomiteoita.

Osastoja on kehoitettu perustamaan Kotkan kokouksen määrämät kirjallisuus- ja agitatsioonikomiteat ja järjestämään toimintaansa siellä tehtyjen suunnitelmien mukaan.

Ruotsinkielisen agitatsioonin harjoittamisen on toimikunta uskonut Helsingin ruotsinkielisten sos.-dem. nuorisoklubien keskuskomitealle. Ruotsinkielisiä jäsenkirjoja sääntöineen on toimikunta painattanut 1,000 kpl. ruotsinkielistä agitatsioonia varten.

Uusien osastojen perustamista on koetettu edistää antamalla kirjallisesti neuvoja ja ohjausta perustamispuuhassa. Jäsenkirjoja, joissa on liiton ja osastojen säännöt, on samassa tarkoituksessa ilmaseksi jaettu 31 mk. 50 pennin arvosta. Myös muuta kirjallisuutta, kuten edustajakokousten pöytäkirjoja y. m. on osastojen perustamisen helpottamistarkoituksessa jaettu ilmaiseksi 30 markan arvosta. Uusia osastoja onkin syntynyt ilahduttavan runsaasti. Ainakin 12 uutta osastoa on toimikunnan tietämän mukaan syntynyt viime syystoimintakaudella. Toveri Vankkojan toimittaman opaslehtisen „Sosialidemokratisten nuoris-osastojen perustaminen” on toimikunta, kuten jo edellä on mainittu, julaissut helpottaakseen osastojen perustamista ja järjestääkseen niiden toimintaa.

Neuvontatyöstä on jo puhuttukin. Siinä tarkoituksessa selitti liiton sihteeri syksyllä „liiton nykyistä järjestömuotoa ja sen toimintaa” sekä teki ehdotuksia osastojen ja piiritoimikuntien etenkin käytännöllisen työskentelyn järjestämiseksi. Yksi kierto- kirje on osastoille samoin lähetetty, jossa tehtiin ehdotuksia osastojen työskentelyn järjestämisestä. Jäsenmatrikkelit, kuittikirjat ja jäsenilmoitusliput on toimikunta suunnitellut osastoille ja on niitä toimikunnalta saatavana. Myöskin yllämainittu toveri Vankkojan kirjanen antaa neuvoja osastojen työn järjestämisessä ja ohjaamisessa.

Luentokursseja puuhattiin myöskin puolueen luentokurssien yhteyteen* ja puolueen taholta olisikin nuorisoliiton luennoitsijalle annettu 2 päivän luennoimistilaisuus kaikilla puolueen kursseilla viime syys- ja alkaneen kevätkauden aikana. Käytännöllisten vaikeuksien takia toimikunta kuitenkin luopui koko puuhasta.

Kustannustoiminta. Kuten jo edellä esitetystä on selvinnyt on toimikunta „Tuohusta” lukuunottamatta Kotkan kokouksen jälkeen kustantanut Kotkan kokouksen pöytäkirjan (painos 1,500 kpl.), suomenkielisiä jäsenkirjoja (painos 10,000 kpl.), ruotsinkielisiä jäsenkirjoja (painos 1,000 kpl.) opaskirjasen „Sosialidemokratisten nuoriso-osastojen perustaminen” (painos 1,000 kpl.) ja osastojen kuittikirja sekä jäsenilmoituslippuja, joita kaikkia on edelleen toimikunnalta saatavana.

Kirjallisuuden levittäminen. Kirjallisuutta on liittotoimikunta Kotkan kokouksen jälkeen maailmalle levittänyt kaikkiaan 6,000 markan arvosta. Siitä summasta tekee muiden kustantama kirjallisuuden osastoille välittäminen, johon liittotoimikunta Kotkan kokouksen päätöstä noudattaen on ryhtynyt, Smk. 362: 85. Loppu on omia kustannuksia: liittokokousten pöytäkirjoja, jäsenkirjoja, „Militarismi ja antimilitarismi” teosta, joulujulkaisua, „Tuohuksen vuosikertatilauksia y. m.

Alennukset, joita liittotoimikunta on kirjallisuuden ostajille myöntänyt, nousevat summaan Smk. 533:20.

Ilmaseksi agitatsioonitarkoituksessa ja teoksia tunnetuksi tehdäkseen on toimikunta kirjallisuutta levittänyt Kotkan kokouksen jälkeen Smk. 206:25 arvosta. Siis alennuksien ja suoranaisesti ilmaseksi jaetun kirjallisuuden yhteisarvo nousee summaan Smk. 739:45.

Kirjeenvaihto. Vastaanotettujen ja lähetettyjen lähetysten lukumäärä selviää seuraavasta taulukosta:

Lähetysten laatu	Vastaan- otettu	Lähe- tetty
Kirjeitä	458	337
Postikortteja	280	701
Tavaralähetystyksiä	35	—
Ristisidelähetystyksiä (ilman „Tuohusta”).	70	1,225
Rautatiepaketteja „ „	70	—
Postipaketteja	—	27
Postietuantilähetystyksiä	—	217
Yhteensä	912	2,507

Liiton kasvaessa ja laajentuessa sekä toiminnan käydessä vilkkaammaksi ja monipuolisemmaksi on toimikunnan työ jatkuvasti lisääntynyt, kuten luonnollista onkin.

Varsinkin viimeisen toimintakauden ja nyt päättyneen toimintakauden osan välillä on työn lisääntyminen varsin huomattava. Nyt päättynyt toimintakauden osa on ajan suhteen vaan noin kolmannes osa edellisestä toimintakaudesta, mutta työpal-

jouden suhteen kohoaa se kaikilla aloilla yli puolen edellisen toimintakauden työmäärästä. Tämän takia näyttääkin välttämättömältä mahdollisimman pian toteuttaa Kotkan kokouksen päätös vakinaisen taloudenhoitajan liitolle ottamisesta ja osan nyt sihteerille kuuluvien töiden tälle taloudenhoitajalle siirtämisestä. Toiminnan täsmällisyys ja ripeys silloin voittaa paljon. Kirjeisiin vastaaminen, joka nyt pakostakin usein myöhästyy samoin kuin tilausten lähettäminenkin voitaisiin silloin suorittaa täsmällisemmin. Toiselta puolen myöskin agitatio- ja neuvontatyö tulee silloin paremmin suoritetuksi. Kaikenpuolinen liiton hyöty olisi siis seurauksena tällaisen työnjaon toimeenpanemisesta.

Kansainvälinen yhteys. Kansainväliseen sihteeristöön on järjestöme edelleen kuulunut ja ollut sen kanssa kirjeenvaihtoyhteydessä. Veroa on sihteeristölle suoritettu 4.000 jäseneltä. (Sihteeristön vero on 6 Itävallan kruunua jokaiselta 1.000 jäseneltä neljännesvuodessa, joten järjestöme siis on verona suorittanut kansainväliselle sihteeristölle 96 Itävallan kruunua.) Sihteeristö on toimikunnalle lähettänyt säännöllisesti joka kuukausi julkaisemansa saksankielisen kuukausikertomuksen sos.-dem. nuorisoliikkeen tilasta eri maissa kunakin kuukautena. Nämä kertomukset on liiton sihteeri joko suoraan kääntänyt suomenkielelle tai sitte lyhennellen selostellut ja julkaisemalla puoluelehdissä saattanut ne liiton jäsenten tietoon.

Kansainväliseen konferenssiin, joka sosialistikonferenssin yhteydessä pidettiin Köpenhaminassa, päätti Kotkan kokous lähetettäväksi edustajan ja jätti vaalin liittotoimikunnan tehtäväksi. Toimikunta valitsi edustajaksi maist. Väinö Hakkilan, joka myöskin oli konferenssissa läsnä.

Kotkan kokous määräsi myöskin liittotoimikunnan kirjelmällä kääntymään kansainvälisen sihteeristön puoleen Suomen kysymyksen johdosta ja ehdottamaan sen esille ottamista Köpenhaminan konferenssissa. Toimikunta tekikin niin, ehdottaen samassa kirjelmässä lisäksi m. m., että sihteeristö koettaisi vaikuttaa siihen suuntaan, että kaikki sosialistiset nuorisolehdet selittäisivät Suomen kysymystä lukijoilleen.

Sihteeristö vastasi tekevänsä voitavansa asiamme hyväksi. Köpenhaminan konferenssissa olikin kysymys suunniteltu esille tulevaksi, mutta kun sosialistikongressi jo oli asian tyhjentyvästi käsitellyt, jäi se pois nuorisokonferenssin päiväjärjestyksestä.

Sensijaan ovat sosialidemokratiset nuorisolehdet — etenkin Ruotsin — pohtineet Suomen kysymystä. Siitä on kesällä tehty selkoa „Tuohuksessa”. Samoin on kaikki kansainvälisen konferenssin päätökset ja koko kansainvälisen sos.-dem. nuorisoliikkeen työohjelma julastu „Tuohuksessa”, josta jokainen liiton jäsen on voinut ja voi siihen tutustua.

Liittoarpajaisia puuhasi liittotoimikunta myöskin aikoen järjestää ne yhdessä Helsingin sos.-dem. nuorisoseuran kanssa. Kun kuitenkin ei sanotun seuran johtokunnan kanssa päästy asiassa yksimielisyyteen, raukesi puuha.

Luonnollisesti on kaikki ylläesitetty ollut Kotkan kokouksen päätöksien täytäntöönpanoa. Mitä sen lisäksi toimikunta on tehnyt eri kysymysten suhteen, pitäisi liiton jäsenille jo selvänä olla. Esitämme tässä lopuksi vaan muutamia numerotietoja kirjallisuuden levittämisestä viime vuoden loppupuoliskon aikana. Liittotoimikunta on nimittäin ryhtynyt roskakirjallisuuden vaikutuksien vastustamiseksi ja sen menekin ehkäisemiseksi 20 % alennuksella kirjakauppahinnoista välittämään kaikkien työväen kustannusliikkeiden kustantamaa kirjallisuutta. Tehdäkseen työväenkirjallisuutta edes nimeltään tunnetuksi, on toimikunta kaikille osastoille ja kaikkien kirjalähetysten mukana lähettänyt „Työväen Sanomalehtiosakeyhtiön”, Helsinki ja „Sosialistin kirjapaino-osuuskunnan”, Turku, kirjallisuusluetteloja.

Erikoisia kirjatilaukortteja on toimikunta painattanut ja kirjalähetysten mukana vapaasti jakanut tilausten tekemisen helpottamiseksi.

Liittotoimikunnan ponnisteluista huolimatta ei välityslieke vielä ole saanut tarpeellista laajuutta. Koko välityssumma syyskuun alusta vuoden loppuun on voinut nousta ainoastaan perin vaatimattomaan summaan Smk. 362:85. Tämän summan arvosta kirjallisuutta on välitetty 24 eri tilaajalle. (Mikä vaatimaton lukumäärä!)

Alennuksia on tästä summasta myönnetty Smk. 86:18, siis runsaastikin 20 pros. Niinpä onkin liiton saama voitto tästä välityssummasta supistunut summaan Smk. 12:63. Mutta tarkoitus ei olekaan ollut voittojen hankkiminen vaan mahdollisimman suuri kirjallisuuden levittäminen. Siinä lyhyt selonteko liittotoimikunnan viime kuluneiden seitsemän kuukauden aikana suorittamasta työstä ja sitä työtä johtaneista periaatteista. Tiedämme itsekkin sen olevan puutteellista ja vajanaista ja otamme kernaasti huomioon ja koetamme käytännössä toteuttaa jokaisen toivomuksen, jonka osastot toverillisessa tarkoituksessa vakavasti asioita harkittuaan ja ne sekä aineelliset että henkiset olosuhteet, joissa olemme toimineet, huomioon otettuaan suoritettun työn johdosta meille lausuvat.

Huomauttaen lopuksi, että jos toimintamme onkin ollut puutteellista, ei siihen ole ollut syynä hyvän tahdon, vaan sekä aineellisten että henkisten varojen ja voimien puute, jätämme työmme osastojen ja jäsenten arvosteltavaksi.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan puolesta:

Jussi Railo.

Kertomus

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton toimikunnan toiminnasta

vuoden 1911 ajalla.

Toimikunnan kokoonpano oli tämän selostettavan vuoden ajalla monien vaihtelujen alainen. Vuoden alussa alkaneesta kirjaltajalakosta aiheutui toimikunnan jäsenen Hugo Juvelan poismuutto ensin Tampereelle ja sitten Ruotsiin. Hänen poistuttuaan kutsuttiin liittotoimikuntaan varajäsen Viljami Ventola. Saman lakon aiheuttamista syistä oli liiton puheenjohtaja V. Viitanen pakotettu eroamaan kesän ajaksi toimikunnasta. Tänä aikana toimi liittotoimikunnan puheenjohtajana Vihtori Katajapuro ja varapuheenjohtajana J. V. Holm. Juvelan jälkeen toimi liittotoimikunnan varapuheenjohtajana muina aikoina V. Katajapuro.

Varajäsenet H. Stolt ja A. Räsänen ovat myös ottaneet osaa liittotoimikunnan töihin sekä myöhemmin liittoneuvoston valitsemia varajäsen Jussi Railo.

Kokouksia on pidetty allamainittuina aikoina ja niihin ottaneet osaa seuraavasti:

Toimikunta on tällä ajalla kokoontunut neuvottelemaan ja päättämään liiton asioista 22 eri kertaa. Pöytäkirjoihin kertynyt 175 pykälää ja käsittää ne 109 suurta pöytäkirjasivua. Sihteerille saapunut kirje- ynnä muita lähetyksiä 2,115. Sihteeri lähettänyt posti- ja rautatielähetyksiä 4, 900.

Kokouksiin ovat toimikunnan jäsenet ottaneet osaa seuraavasti:

J. V. Holm 22 kertaa, Vihtori Katajapuro 21 k., Vilho Viitanen 18 k., Matti Väisänen 16 k., Art. Öhman 11 k., Saima Melin 16 k., Hugo Juvela 1 k., V. Ventola 10 k., Hannes Stolt 6 k., Jussi Railo 5 k. ja Antti Räsänen 4 kertaa.

Työohjelmanaan on liittotoimikunta tänäkin vuotena koettanut pitää samaa ohjelmaa kuin edellisenäkin vuotena ja koettanut sitä täydentää mahdollisimman tarkasti noudattamalla liitto-

kokouksen päätöksiä ja sääntöjen määräyksiä. Liittotoimikunnan tehtäviin on näin tullut kuulumaan:

hoitaa liiton raha-asioita,
johtaa ja hoitaa nuorisoagitatsioonin maassa,
huolehtia uusien osastojen perustamisesta,
antaa pyydettyä neuvoja ja ohjeita osastojen työn järjestämisestä,
panna toimeen luentokursseja,
valvoa liiton äänenkannattajan kantaa ja toimitustapaa,
kustantaa ja levittää sopivaa nuoriso- ja agitatsioonikirjallisuutta,
toimeenpanna liittokokouksien päätökset,
puolivuosittain esittää tilintarkastajien lausunnolla varustetun tilikertomuksensa osastoille.

Tätä järjestystä noudattaen selostamme seuraavassa toimintaamme.

Raha-asioiden hoidon suhteen viittaamme taloudenhoitokertomukseen ja liittoneuvoston toimintakertomukseen sekä sen lisäksi mainitsemme siitä seuraavaa:

Rahaliike on ollut seuraava:

	Tullut kassaan Smk.	Maksettu kassasta Smk.
Tammikuussa: Säästö	718:74	
Tullut rahaa	1,363:37	914:90
Helmikuussa	865:33	756:53
Maaliskuussa	943:35	1,481:05
Huhtikuussa	1,025:20	604:74
Toukokuussa	289:30	807:06
Kesäkuussa	698:55	256:65
Heinäkuussa	549:65	540:79
Elokuussa	426:86	726:15
Syyskuussa	224:15	521:56
Lokakuussa	718:45	647:82
Marraskuussa	421:89	601:35
Joulukuussa	1,442:36	1,379:38

Yhteensä tullut kassaan Smk. 9,678:20, maks. Smk. 9,237:98

Tämän vuoden ajalla on siis tehty 440 mk. 22 pennin säästö. Yhteensä näinollen on tulo- ja menoerinä kirjoihin merkitty Smk. 18,916:18. Liiton taloudenhoitajan kirjanpitotyö on siis ollut melko suuri. Kun tämä rahasumma on vielä sekä saatu että maksettu pienissä erissä on työ siten vaan yhä lisääntynyt. Kun työ on sivutyönä suoritettu ja kuitenkin ollut näin suuri, on siitä ollut seurauksena se valitettava seikka, josta jo yleis-

kertomuksessa on mainittu, että tilinpäätökset ja osastoille lähetettävät tiliselostukset ovat myöhästyneet. Tämän seikan pitäisi olla liittokokoukselle kehoituksena järjestämään taloudenhoitajan toimi vakinaiseksi. Samoin olisi samanlainen julkinen tilitystapa, jota käytettiin v. 1910 loppuun asti, nimittäin että kaikki liitolle saapuneet rahalahetykset tilitettäisiin liiton äänenkannattajassa, otettava jälleen käytäntöön. Kyseessä olevan vuoden aikana on työnpaljous sitä estänyt käyttämästä.

Liittoveroja ja sisäänkirjotusmaksuja on vuoden ajalla saatu seuraavasti:

Tammikuussa Smk.	653:65
Helmikuussa „	261:20
Maaliskuussa „	174:40
Huhtikuussa „	770:20
Toukokuussa „	198:35
Kesäkuussa „	281:15
Heinäkuussa „	385:90
Elokuussa „	293:25
Syyskuussa „	150:65
Lokakuussa „	438:45
Marraskuussa „	199:60
Joulukuussa „	260:50

Yhteensä Smk. 4,067:30

Tämä luettelo toteaa sen seikan, josta jo yleiskertomuksessa on huomautettu, että liittoveroja ei suoriteta neljännesvuosittain sääntöjen määräämällä ajalla, vaan pitkin vuotta ja vasta monien karhuamisien jälestä. Tästä on seurauksena, ettei liittotoimikunnalla aina tarvittaessa ole rahaa ja että postimaksettu monissa pienissä erissä on työ siten vain lisääntynyt. merkkeihin karhutessa menee rahoja. Niinpä on vuoden 1911 ainakin postimerkkejä ostettu Smk. 527:30 arvosta ja tuntuva osa käytetty verojen karhuamiseen.

Enemmän siis täsmällisyyttä!

Tavaratililtä tulleet erät — kirjojen ja liittomerkkien myynti — ovat olleet liittoverojen ohella liittotoimikunnan säännöllisimmät tulot. Tältä tililtä on kyseessä olevana vuotena ollut tuloja seuraavasti:

Tammikuussa Smk.	75:05
Helmikuussa „	417:43
Maaliskuussa „	241:95
Huhtikuussa „	255:—

Siirto Smk. 989:43

	Siirto Smk.	989 : 43
Toukokuussa	„	90 : 95
Kesäkuussa	„	417 : 40
Heinäkuussa	„	163 : 75
Elokuussa	„	108 : 25
Syyskuussa	„	73 : 50
Lokakuussa	„	272 : 50
Marraskuussa	„	222 : 29
Joulukuussa	„	1,702 : 98
Yhteensä Smk.		4,041 : 05

Tämä summa on saatu, kuten sanottu, liittotoimikunnan kustantamain kirjojen, jäsenkirjojen, kuittivihkojen, jäsenilmoituslippujen ja liittomerkkien myynnistä. Menoja tähän kustannustoimintaan on ollut samana vuonna Smk. 5,811:40. Varaston arvoksi arvioitiin vuoden lopussa Smk. 1,089:55, kun tarpeelliset poistot oli tehty. Voittoa tuli tästä liikkeestä siis vain Smk. 720:76. Muista menoeristä ovat huomattavimmat olleet palkkoihin, vuokraan, toimituskuluihin, sekä agitatsiooniin ja vanhojen velkojen suoritukset. Ensimmäisistä on käytetty yhteensä Smk. 3,840:36, agitatsiooniin Smk. 1,514:75 ja velkojen suorituksiin Smk. 1,501:08.

Muissa suhteissa viittaamme liittoneuvoston toimintakertomukseen ja yleiskertomukseen raha-asiaiden hoidon suhteen.

Yleisestä nuoris-agitatsioonista huolehti liittotoimikunta kyseessä olevan vuoden alussa ensin liittoagitaattorin avulla, jona toimi Sulo Allén toimien 2 kk. ajan liikkuen Vuoksenlaaksossa ja Mikkelin piirissä. Syksyllä sitten alettiin sovelluttaa käytäntöön liittoneuvoston päätöstä eikä omaa liittoagitaattoria enää otettu. Tästä asiasta on lähempi selitys liittoneuvoston toimintakertomuksessa, johon viittaamme tässä suhteessa.

Uusien osastojen perustamisesta koetti liittotoimikunta huolehtia m. m. järjestämällä Maarian päivän erikoiseksi nuorison herätyspäiväksi. Liittotoimikunnan nimessä julastiin erikoinen julistus, jossa nuorisoa itseään kehoitettiin järjestymään sos.-dem. nuoriso-osastoihin ja samalla vanhempia tovereita sekä puolue- ja ammattiosastoja muistutettiin tehtävästään nuorison järjestämisessä. Yritys oli uusi eikä se sanottavasti menestynyt. Syytä olisi kuitenkin tulevassa toiminnassa uudistaa tämä yritys ja ryhtyä aikaisempiin ja tarmokkaampiin valmisteluihin sen onnistumiseksi kuin mitä me olemme voineet tehdä. Kiertokirjeillä myös on kehoitettu uusia osastoja perustamaan.

Neuvontatyötä on harjoitettu usealla eri tavalla. Kirjeenvaihdon avulla on osastojen toimihenkilöille annettu lukuisia neuvoja ja toiminta-ohjeita. Opaslehtisen välityksellä, jakamalla

lehtistä ilmaseksi, on myös neuvonta- ja ohjaustyötä harjoitettu. Kiertokirjeillä on annettu erilaatuisia lukuisia ohjeita. Aivan uutena neuvontatyön laatuna esiintyivät n. k. opastuskurssit. Niitä pidettiin sanottuna vuotena kolmet, nimittäin Kurikassa, Vaasan piirissä 3-päiväiset, Kotkassa, Kymnlaakson piirissä samoin 3-päiväiset ja Ensossa, Vuoksenlaakson piirissä, 4-päiväiset. Ohjelma kaikilla kursseilla oli pääkohdissaan samanlainen. Se selviää seuraavasta ohjelmasta:

I. Luentoja nuorisokysymyksen periaatteellisesta puolesta.

a) Nuorison luokka-asema erilaisten tuotantomuotojen valitessa.

b) Nuorison luokka-aseman vaikutukset työtätekevän kansanluokan nuorisoon.

1) taloudellisessa suhteessa

2) ruumiillisessa suhteessa

3) henkisessä suhteessa.

c) Nuorison järjestäytymispyrkimykset.

1) Vallassa olevain luokkain nuorisojärjestöt.

2) Työläisnuorisojärjestöt.

d) Kansainvälisen sos.-dem. nuorisoliikkeen kehitysvaiheet ja ohjelma.

1) Liikkeen synty ja kehitys.

2) Sivistysohjelma.

3) Nuorison suojelusuohjelma.

4) Sotilasvastainen propaganda-ohjelma.

e) Nuorisojärjestöjen suhde sos.-dem. puolueisiin ja ammattilisiin järjestöihin.

II. Luentoja ja harjoituksia nuorisojärjestämistyön käytännöllisestä puolesta.

a) Liiton nykyinen järjestömuoto ja sen toiminta.

1) Osastojen perustaminen, rakenne ja tehtävät.

2) Piirijärjestöjen tarkoitus ja tehtävät.

3) Liiton eri organit ja niiden yhteinen toiminta.

b) Harjoituksia:

1) Kokousten järjestämisessä ja johtamisessa.

2) Pöytäkirjojen laatimisessa.

3) Keskustelukysymysten alustamisessa ja ponsien laadinnassa.

4) Esitelmien pitämisessä.

5) Jäsenluettelojen hoitamisessa.

6) Arvostelutekniikassa.

7) Osastojen taloudenhoidossa.

Kurikan kursseilla tätä ohjelmaa toteutettiin seuraavasti:

Nuorison luokka-asemasta eri aikakausina historiassa luennottiin ensiksi. Selostettiin minkälainen eri kansanluokkien nuorison yhteiskunnallinen asema on ollut eri aikakausina historian

perusteella. Samalla esitettiin mitkä ovat olleet ne kunakin aikana vallinneet tuotantomuodot ja ne muutokset tuotantotavassa, jotka ovat aiheuttaneet muutoksia eri kansanluokkien nuorison yhteiskunnallisessa asemassa. Yksi erikoinen luento tästä aineesta omistettiin työläisnuorison luokka-aseman ja sen syiden selvittelylle kapitalistisen tuotantotavan vallitessa.

Työläisnuorison luokka-aseman vaikutuksista nuorten työläisten taloudelliseen tilaan sekä ruumiilliseen ja henkiseen kehitykseen kautta aikojen, aina meidän päivimme asti tehtiin tämän jälkeen selkoa.

Työläisnuorison järjestäytymispyrkimysten kehityksen ja syiden esitys seurasi sitte suoranaisena jatkona edelliselle aineelle. Samassa yhteydessä omistettiin yksi luento vallassa olevien luokkien järjestäytymisliikkeen ja sen, sekä syiden että tarkotusperien selvittelylle.

Työläisnuorison kansainvälinen järjestäytyminen syineen ja tarkotuksineen sekä yleiskatsaus kansainvälisen sos.-dem. nuorisoliikkeen ohjelmakysymyksiin: nuorison sivistystyöohjelmaan, nuorisosuojelusuohjelmaan ja sotilaskysymykseen selostettiin seuraavana aineena.

Nuorisojärjestöjen suhtautuminen sos.-dem. puolueisiin ja ammatillisiin järjestöihin esitettiin sitte viimeisenä periaatteellisten kysymysten luentosarjassa.

Kaikki luennot kerrattiin kyselyjen avulla.

Nuorisotyön käytännöllistä järjestämistä selitettiin niinkään luentojen muodossa ja luennot kerrattiin kyselyjen avulla. Eri luennoissa selostettiin: a) Suomen sos.-dem. nuorisoliiton nykyinen järjestömuoto: osastot, piirijärjestöt ja liitto, kukin erillaisine asiantilain kulloinkin vaatimine aluejärjestöineen, b) tämän edelläesitetyn organisatsoonin toimintatapa ja kunkin eri järjestön erikoistehtävät.

Harjoituksille itse asiassa ei jäänyt läheskään riittävästi aikaa. Kokousharjoituksia pidettiin kaksi. Pöytäkirjojen laatimista harjoiteltiin ja tehtiin selkoa siitä, millaisia erilaisten kokousten pöytäkirjojen tulee olla ja mitä seikkoja niitä laadittaessa on otettava huomioon.

Taloudenhoidon ja kirjanpidon järjestämisharjoitukset olivat viimeiset harjoittelut. Etenkin pantiin painoa omaisuusluettelon (inventaarion) ja omaisuuden tilan (bilanssin) laatimiseen sekä omaisuustilan liittämiseen osastojen tilikertomuksiin. Liittotoimikunnan osastojen tarpeeksi laittamia kuittikirjoja käyttämään opastettiin samassa yhteydessä.

Esitelmän pitoakin harjoiteltiin.

Muilla kursseilla ennätettiin jonkun verran enemmänkin. Kursseilla oli opastajana liiton sihteeri Jussi Railo.

Luentokursseja ei muussa yhteydessä kuin opastuskurssien mukana ole voitu toimeenpanna.

Kustannus-, kirjallisuudenlevitys- ja välitystoimintaan nähden viittaamme kustannustoimintakertomukseen.

Liittokokouksen päätöksiä toimeenpanosta on tehty selkoa yleiskertomuksen yhteydessä, johon siis viittaamme.

Liitto viisivuotias. Kyseessä olevana vuonna tuli kuluneeksi joulukuun 9—10 p:nä viisi vuotta liiton perustamispäivistä. Tämän johdosta liittotoimikunta kehotti osastoja sanottuina päivinä toimimaan erikoisia viisivuotisjuhlia. Päätöksen teki tästä asiasta liittoneuvosto ja on siitä selostus liittoneuvostokertomuksen yhteydessä. Täysin tyydyttäviä tuloksia eivät nämä juhlat tuottaneet.

Liiton sihteerin vaihdos on kuluneena vuotena tapahtunut kaksi kertaa. Alkuvuoden hoiti sihteerin toimia Jussi Railo, joka erosi toimesta 1 p:nä syysk. Hänen tilalleen valitsi liittotoimikunta paikan oltua julkisesti haettavana toimittaja Jalm. Kirjarrinnan 8 hakijasta. Hän ryhtyi toimeensa 15 p. syysk. ja erosi toimesta 15 p. marrask., jolloin hänen tilalleen valittiin toveri Sulo Allén Tampereelta.

Tässä lyhyesti selosteltuna tärkeimmät tapaukset vuoden 1911 toiminnastamme.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan puolesta:

Jussi Railo.

Kertomus

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan toiminnasta vuoden 1912 alusta saman vuoden elokuun alkuun.

Toimikunnan kokoonpano on tänä vuonna ollut pääasiallisesti sama kuin edellisenäkin vuotena. Kokouksia ei ole pidetty niin useasti kuin edellisinä vuosina. Toimikunnan jäsenet ovat ottaneet kokouksiin osaa suhteellisesti yhtä virkeästi kuin edellisinäkin vuosina.

Toimikunnan tehtävät ovat eräitten enemmän erikoisluonteisten kysymysten pohtimista lukuunottamatta tänäkin vuotena olleet samat kuin liiton säännöt määräävät, nimittäin:

- 1) yleisen nuoris agitatsionin hoito maassa,
- 2) uusien osastojen perustaminen,
- 3) neuvontatoimi,
- 4) luentokurssien toimeenpano,
- 5) liiton äänenkannattajan kannan ja toimitustavan valvonta,
- 6) kirjallisuuden kustannus-, levitys- ja välitystoiminta,
- 7) liittokokouspäätösten toimeenpano,
- 8) toimintakertomusten laatiminen edustajakokoukselle,
- 9) liittokokouksen kokoonkutsuminen ja valmistelut,
- 10) liiton talouden ja rahavarojen hoito.

Seuraavassa lyhyt selostus siitä, mitä liittotoimikunta näissä asioissa on toiminut.

Yleisen nuoris agitatsionin harjoituksen suunnitteli Kotkan kokous tapahtuvaksi pääasiassa liittoagitaattorin pitämisen avulla. Sillä tavalla sitten harjoitettiin tätä agitatsioonityötä vuosien 1910 ja 1911 aikana, jolloin liittoagitaattorina toimi liiton nykyinen sihteeri Sulo Allén.

Syksyllä 1911 pidettiin liittoneuvosto-kokous Helsingissä ja se, kuten jo edellä löytyvästä liittoneuvoston toimintakertomuksesta lähemmin selviää, päätti, että tätä samaa menettelytapaa ei enää noudateta vuoden 1912 ajalla, vaan sensijaan jaetaan liiton kulunkiarvioon agitatsioonin varalle merkitty määräraha nuorisopiirijärjestöjen kesken ja velvotetaan nämä sitten omat varansa lisäksi liittämällä ottamaan puhujat palvelukseensa

suorittamaan nuorison herätys- ja valistustyötä. Syyt tähän selviävät lähemmin niistä alustuksista, jotka allekirjottanut sanotulle liittoneuvostokokoukselle esitti ja jotka ovat liitettyt liittoneuvoston toimintakertomuksen yhteyteen. Tulokset tuon liittoneuvostopäätöksen perusteella harjoitetusta agitatsioonityöstä ovat olleet seuraavat:

„Heti syksyllä 1911 alkoivat piiritoimikunnat ottaa palvelukseensa puhujia ja tämän vuoden toukokuuhun mennessä oli seuraavilla 9 piirijärjestöllä puhuja eri pitkän ajan, nimittäin: Uudellamaalla 2 ½ kk., Porin piirissä 1 kk., Kuopion 1 ½ kk., Viipurin 2 kk., Kymnlaakson 1 ½ kk., Vaasan 1 ½ kk., Hämeenlinnan 3 kk., Tampereen 1 kk. sekä ruotsalainen keskustoimikunta piti puhujaa 1 ½ kk. ajan. Yhteensä 15 ½ kk. Eri piirijärjestöjen agitatsionityö jakaantui seuraavasti:

Uudenmaan piir.	57	puh.	2,700	kuul.,	9	uutta os. perust.
Porin	28	”	4,050	”	15	” ” ”
Kuopion	60	”	3,000	”	9	” ” ”
Viipurin	83	”	4,982	”	18	os., 1 työv. yhd.
Kymnlaakson	35	”	1,170	”	—	” ” ”
Vaasan	38	”	1,926	”	2	uutta os. perust.
H:linnan	70	”	3,500	”	10	” ” ”
Tampereen	25	”	900	”	3	” ” ”
Ruotsal. k.-toimik.	41	”	2,000	”	5	os., 1 työv. yhd.

Yhteensä 452 puh. 24,228 kuul., 71 os., 2 työv. yhd.

Saman ajan kuluessa ovat lisäksi liiton sihteerit J. Kirjarinta ja S. Allén pitäneet noin 40 puhetta yhteensä noin 3,000 kuulijalle. Tähän tulee vielä lisäksi joukko tilapäispuheita, joita liiton sihteeri Sulo Allén on pitänyt pääasiallisesti osastojen juhlissa kesänaikana.

Ainakin tämän kertomuksen laatija rohkenee julkilausua sen ajatuksen, että mainittu liittoneuvostokokouksen agitatsioonipäätös oli liiton agitatsioonille edullinen. Ellei olisi menetelty juuri siten kuin meneteltiin, niin on varmaa, ettei olisi niin monessa osassa maattamme yhden talven aikana saatu tehdyksi työläisnuorison herätys- ja valistustyötä. Liittoagitaattori olisi ennättänyt käydä vain eräissä osissa maata ja toiset osat olisivat silloin jääneet kokonaan agitatsioonille vaille. Näyttää siis siltä, että tulevan liittokokouksen olisi syytä ottaa vakavasti harkitakseen, eikö samanlaista menettelytapaa olisi edelleenkin jatkettava ja eikö piirejä olisi kehotettava järjestämään asiansa edelleenkin tällaista menettelytapaa silmälläpitäen.

Yleisenä käsityksenä ja myös oikeutettuna käsityksenä voimme lausua, että yleinen nuorisoagitatsiooni ja sosialidemo-

ratinen nuorisovalistustyö vuoden 1912 talviaikana olivat vilkkaimmillaan, mitä maassamme tähän asti ovat olleet. Tästä ei kuitenkaan liittotoimikunnan ansioksi lankea suurtakaan osaa, vaan on koko tuo työ, koko sen käytännöllinen suoritus ja järjestely tunnustettava piirijärjestöjen ja etukädessä juuri sos.-dem. nuorisopiiritoimikuntien suorittamaksi.

Uusien osastojen perustamiseen liittotoimikunta ei käytännöllisesti ole sanottavassa määrässä ottanut osaa. Mutta edellä selostettu piirijärjestöjen vilkas agitatsioonityö on kuitenkin vaikuttanut sen, että uusia osastoja on syntynyt hyvin runsaasti kyseessä olevan vuoden talviaikana. Liittoonkin on näistä uusista osastoista yhtynyt tuntuva osa. Sen sijaan näyttivät uudet osastot verrattain hitaasti liittyvän asianomaisiin piirijärjestöihin, joiden aloitteesta ne juuri ovat tulleet perustetuiksi. Tässä suhteessa olisi liittokokouksen päätöksillään saatava parannus aikaan. Olisi säännösteltävä asiat siten, että piirijärjestöt ja liitto lähemmin sidottaisiin toisiinsa ja myös piiri- ja liittoverot sekä niiden molempien suoritus saatettaisiin kiinteämpään yhteyteen toistensa kanssa. Toivottavasti liittokokous järjestää tähän suuntaan asian.

Neuvontatyötä on liiton sihteeri harjottanut kirjeenvaihdon avulla. On antanut ohjeita ja neuvoja osastojen työn järjestämisessä ja täsmälliseksi saattamisessa. Tätä tarkotusta varten julkaisi liittotoimikunta myös pikkukirjasen nimeltä: „Ohjeita sos.-dem. nuoriso-osastojen perustamisessa ja toiminnassa”, josta lähemmin on jo puhuttu liittotoimikunnan kustannuskertomuksen yhteydessä. Muuta mainittavampaa ei neuvontatyössä sitten enää lienekään, kun sen vielä huomautamme, että liittotoimikunnan kiertokirjeet myös ovat toiminta- ja menettelytapaohjeita ja työskentelyneuvoja. Samoin myös sihteerin tiedonannot „Työläisnuorisossa”. Näitä ja kiertokirjeitä on julaistu useita.

Luentokursseja ei liittotoimikunta työskentelyvoimien ja osittain osastojen harrastustenkin puutteessa ole voinut järjestää eikä toimeenpanna. Opastuskurssien muodossa sentään on tämäkin puoli jonkun verran tullut huomioon otetuksi. Näitä opastuskursseja toimeenpantiin kahdet, nimittäin Kymnlaakson piirin kurssit Kuusankoskella ja Uudenmaan piirin kurssit Helsingissä. Ohjelma kursseilla oli pääkohdissaan samallinen kuin edellisenäkin vuotena toimeenpannuilla opastuskursseilla, joita silloin toimeenpantiin kolmet, kuten jo edellä on huomautettu.

Kuusankosken kursseilla toimi opastajana yksin liiton sihteeri. Hän myös oli liittotoimikunnan puolesta opastajana Uudenmaan piirin kursseilla, joilla lisäksi antoivat ohjausta mainitun piiritoimikunnan puhuja Hjalmar Sirén ja allekirjottanut.

Viimemainituilla kursseilla ennätettiin työskennellä seuraavasti:

Kurssit alkoivat lauantaina huhtik. 6 p. klo 9 a. p. H:gin T. y:n talolla, jolloin alkuvalmistelut toimitettua seurasi J. Railon selostus työläisnuorison luokka-asemasta ja sen tehtävistä työväen luokkataistelussa. Puhuja loi lyhyen katsauksen yhteiskunnalliseen kehitykseen, tuotantomuotoihin eri aikoina ja miten työläisnuorison luokka-asema on vaihdellut sen kehityksen mukana.

Päivällisloman jälkeen teki liiton sihteeri Sulo Allén selvää nuorisoliikkeen järjestäytymismuodoista ja niiden tehtävistä, kosketellen seuraavia puolia: a) osastojen perustaminen, tehtävät ja toiminta; b) piirijärjestöjen tarkoitus ja tehtävät; c) liittotoimikunnan tehtävät ja d) eri järjestöjen väliset tehtävät.

Samoin piti S. Allén esitelmän nuorisoliikkeen merkityksestä työväen ammatillisessa liikkeessä, painostaen mieliin ammatillisen järjestäytymisen tärkeyttä työläisnuorisolle.

Piirin puhuja Hjalmar Sirén antoi opetusta osastojen käytännöllisissä tehtävissä: a) kokouksen järjestämisessä; b) osaston jäsenluettelon hoidossa ja c) pöytäkirjojen laadinnassa.

Sunnuntaina 7 p. klo 8 a. p. jatkettiin Sirénin johdolla harjoituksia käytännöllisissä tehtävissä: puheiden ja esitelmien valmistamisessa ja esitystaidossa.

Päivällisen jälkeen oli oppilailla keskustelukokous, jossa samalla harjoitettiin kokoustekniikkaa.

Sen loputtua antoi toveri J. Railo opetusta arvosteluteknikassa ja oppilaat suorittivat annettuja läksyjään, joita arvosteltiin.

Pääsiäismaanantaina opetti J. Railo: a) osastojen vuosikertomusten valmistamista ja b) tilikertomusten laadintaa sekä tilikirjan hoitoa.

Iltapäivällä antoi Hj. Sirén harjoituksia osastojen taloudellisen elämän järjestämisessä ja kirjanpidossa.

Lopettajaissanoissaan lausui J. Railo osanottajien mieliin velvotuksen, että kukin itseopiskelujen avulla tekisi voitavansa toveriensa keskuudessa yhteistoiminnan järjestämisen hyväksi.

Kurssit lopetettiin „Kansainvälisen” työväenmarssin sävelein.

Kursseilla oli osanottajia 33.

Ohjelma, joka täten toteutettiin, oli alkujaan suunniteltu seuraavaksi:

1. Esitys työläisnuorison luokka-asemasta seurauksineen ja siitä johtuvine järjestyspyrinnöistä.

2. Selostus Suomen työläisnuorisojärjestöjen nykyisestä järjestömuodosta ja toiminnasta:

- a. Osastojen perustaminen, tehtävät ja toiminta.

- b. Piirijärjestöjen kokoonpano, tarkoitus ja tehtävät.
 - c. Liittotoimikunnan tehtävät.
 - d. Eri järjestöjen välinen yhteistoiminta.
- (Tämän esittää Nuorisoliiton sihteeri Sulo Allén.)

3. Neuvontaa ja harjoituksia käytännöllisessä järjestötoiminnassa:

- a. Kokousten järjestäminen ja johto.
- b. osastojen jäsenluetteloiden hoito.
- c. Kokouspöytäkirjojen ja kirjelmien laadinta.
- d. Esitelmien ja puheiden valmistaminen ja jäsentely.
- e. Keskustelukysymykset, niiden alustukset ja päätöslauselmain laadinta.
- f. Arvostelutekniikka.
- g. Osastojen taloudellisen elämän järjestäminen ja kirjanpito.

(Tämän opastuksesta huolehtii Uudenmaan sos.-dem. nuorisopiiritoimikunnan puhuja Hj. Sirén.)

Pääkohdissaan samallinen oli Kuusankosken kurssien ohjelma. Opastuksesta siellä, kuten jo mainittu, huolehti yksin liiton sihteeri Sulo Allén.

Allekirjottaneen käsitys on, että samallaisesti järjestettyjen opastuskurssien avulla olisi edelleenkin osastoille toimihenkilöjä kasvatettava.

Mainittava on vielä tässä yhteydessä, että Vaasan piirin piiritoimikunta järjesti ilman liittotoimikunnan apua kahdet opastuskurssit piirinsä alueelle, joilla antoivat opastusta piirin puhuja Rudolf Lahti ja vaalipiiritoimikunnan luennoitsija Otto Vuorio. Toveri Lahdella oli tällaisten kurssien järjestämisestä ja itse opastustyöstä hyvät kokemukset ja selvä käsitys, kun hän itse oli osanottajana samassa piirissä vuonna 1911 Kurikassa toimeenpannuilla opastuskursseilla, joilla allekirjoittanut toimi opastajana.

Tällainen tapa, että kurssveja järjestetään useampaan eri paikkaan piirissä näyttää sellaiselta, jota liittokokous päätöslauselmissaan voisi kehottaa kaikkia nuorisopiirijärjestöjä noudattamaan.

Liiton äänenkannattajan kannan ja toimitustavan valvomisessa on liittotoimikunta vain yhden kerran ryhtynyt toimenpiteisiin. Kuten aikoinaan „Työläisnuorisossa” kerrottiin, teki liittotoimikunnan edustajana lehtiosakeyhtiön vuosikokouksessa ollut liiton puheenjohtaja Vilho Viitanen huomautuksen muutaman lehdessä olleen kirjoituksen johdosta, pitäen sitä sopimattomana ja sen julkaisemista harkitsemattomana tekona. Tämän liiton puheenjohtajan menettelyn liittotoimikunnan enemmistö sitten myöhemmin liittotoimikunnan kokouksessa hyväksyi myös liittotoimikunnan kannaksi asiassa.

Tämän johdosta on „Työläisnuorison” johtokunta myöskin sitten myöhemmin valinnut tällaisten tapauksen varalle erikoisen tarkastusvaliokunnan.

Kustannus- ja kirjallisuuden levitystoiminnan suhteen viittaamme lähemmin jo edellä julaistun kustannustoimintakertomukseen. Sen vuoksi tyydymme tässä yhteydessä vain mainitsemaan, että liittotoimikunta tänä vuonna on julaissut liiton kirjaston numerot 5 ja 6 s. o. teokset: „Sotilaselämää” ja „Kirkot tyhjiksi”. Myös on suomennettavana toimittaja E. Aarniolla paraillaan kansainvälisen sos.-dem. nuorisojärjestön sihteerin Robert Donnerbergin kirja: „Sosialidemokratian ohjelma”, josta tulee liiton kirjaston 7:mäs numero. Liittotoimikunnan julkaisujen 3:mas numero: „Ohjeita sos.-dem. nuoriso-osastojen perustamisessa ja toiminnassa” on myös julaistu tämän vuoden ajalla.

Levitys- ja kirjallisuudenvälitystoiminta selviää lähemmin jo ennenmainitusta erikoiskertomuksesta.

Liittokokouksen päätöksiä toimeenpanon suhteen viittaamme lähemmin yleiskertomukseen. Eräs huomautus, koskeva liittoäänestystä, on meidän kuitenkin tehtävä. On mainittu aikaisemmin, että liittoäänestystä ei liittotoimikunta ole ensinkään katsonut tarpeelliseksi toimeenpanna. Tuollainen väite johtuu siitä, että allekirjoittanut on kyhännyt näistä kertomusselostuksista eri aikoina. Silloin kun yleiskertomuksen kirjotin ei äänestyksestä vielä ollut mitään tietoa. Nyt myöhemmin on liittotoimikunta kuitenkin nähnyt tarpeelliseksi sellaisen toimeenpanna tulevan liittokokouksen paikasta. (— Allekirjoittanut tuossa kokouksessa, jossa toimikunta teki tuon liittoäänestyspäätöksen, ei ollut mukana eikä edes ollut Suomessakaan silloin, vaikka eräät „Eemelit” ovat koko jutun tahtoneet allekirjoittaneen paksuun niskaan sälyttää —.) Perusteluina liittotoimikunnalla tuohon liittoäänestyspäätökseen oli se, että otaksuttiin liittokokouksen tulevan verrattain suureksi ja sen vuoksi olevan vaikean järjestää Hämeenlinnan työväentalon ahtaisiin suojiin. Liittokokouksen arvosteltavaksi jää, missä määrin tuollaiseen tekoon liittotoimikunnalla oli oikeutta ja missä määrin se muuten oli asialle eduksi.

Osastoille tästä asiasta lähetetty eräitten „ukaasiksi” tituleeraama kiertokirje sisälsi seuraavaa:

„Suomen Sosialidemokratinen
Nuorisoliitto

Toimisto:
Helsinki, Sirkuskatu 3
Puhelin 84 19.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton osastoille!

Kuten tiedetään, päätti liittomme viimeinen edustajakokous Kotkassa 1910, että liiton seuraava edustajakokous pidetään Hämeenlinnassa loka- tai marraskuun ajalla 1912. Liittotoimikunta, jonka tehtäväksi liittokokouksen kokoonkutsuminen on jätetty, on viime toukok. osastoille ilmentanut, että tuleva liittokokous pidetään mainitussa paikassa. Liittotoimikunta aikoo järjestää ensi edustajakokouksen jonkun verran edustajain mukavuuksia silmällä pitäen, järjestämällä edustajat kokous-saliin ryhmittäin pöytäin ympärille, sekä jakaa kaikille edustajille kokouksessa tarvittavat toimintavälineet.

Tiedusteltuamme Hämeenlinnasta sikäläisen Työv.-yhdistyksen huoneuston suuruutta, sekä pöytäin saantimahdollisuutta, tulimme huomaamaan, että huoneusto on liian pieni ja pöytäin saanti ilman suurempia uhrauksia mahdoton. Kun vielä ottaa huomioon, että asuntojen saanti edustajille Hämeenlinnassa voisi kohdata vaikeuksia, niin rohkenemme liiton sääntöjen 8 § nojalla alistaa edustajakokouksen paikan lopullisen määräämisen liittoäänestyksen alaiseksi. Liittotoimikunta puolestaan ehdottaa Hämeenlinnan tilalle Tamperetta tai Helsinkiä, joissa on suurempi mahdollisuus järjestää kokous edustajia tyydyttävällä tavalla.

Osastojen on äänestys toimitettava elokuun ajalla, sekä viimeistään syyskuun 1 päivänä lähertää tarkistettu pöytäkirjanote, jossa mainitaan, kuinka paljon kukin näistä kolmesta ehdolla olevasta kaupungista on ääniä saanut. Myöhemmin lähetettyjä äänestystuloksia ei oteta huomioon.

Tämän yhteydessä huomautamme vielä, että liittokokouksen edustajat ovat valittavat elokuun 15 päivään mennessä, sekä tarkastetut valtakirjat (sopivin pöytäkirjanote) lähetettävä liiton toimistoon syyskuuhun mennessä. Liittotoimikunta antaa tiedon edustajan hyväksymisestä lähettämällä n. s. edustajakortin.

Verot ovat suoritettavat heinäkuun kuluessa!

Älköön ainoakaan osasto lyökö laimin liittoverojen täsmällistä suoritusta, sillä osastonne edustajaa hyväksyttäessä tarkistetaan

miten verot ovat suoritettut. Sitäpaitsi rahaa tarvitaan, sillä edustajakokouksen valmistelut kysyvät huomattavasti varoja.

Velvollisuudet liittoa kohtaan tulee ennen kaikkea muistaa. Helsingissä 9. VII. 1912.

Toveritervehdyksellä :

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunta.

K : tta

Vilho Viitanen.
Puheenjohtaja.

Sulo Allén.
Sihteeri."

Toimintakertomusten laatiminen edustajakokoukselle on kokonaisuudessaan jäänyt allekirjoittaneen niskoille, vaikka luonnollisinta olisi ollut, että jokainen liiton sihteeri olisi liittokokoukselle selostanut oman toimintakautensa tapaukset. Kun niin ei ole tapahtunut, on siitä ollut seurauksena, että nämä kertomukset muodostuneet hyvin epätasaisiksi. Sen tunnen itsekini. Toisia asioita selostellaan laajalti, ehkä liiankin laajalti, kun taas toiset ehkä jäävät liian niukalle selostukselle. Sen epäkohdan voi liittokokous korjata liiton sihteerin palkan korotuksella niin korkeaksi, että sama henkilö pysyy liiton palveluksessa koko toimintakauden ja laatii tietojensa perusteella ehyet, täysikelpoiset kertomukset, ettei niitä tarvitse syrjäisten sommitellakaan niinkuin nyt.

Liittokokousvalmistelut, joihin liittotoimikunta on ryhtynyt, ovat toivottavasti vielä niin tuoreessa muistissa, ettei niihin pitemmältä tarvitse kajota. Huomautamme vaan, että mikäli käytännössä suinkin on ollut mahdollista, on liittotoimikunta liittokokousvalmisteluissaan noudattanut liiton sääntöjä ja liittokokouksen päätöksiä. Edellinen liittokokous, kuten Kotkan kokouksen pöytäkirjasta jokainen näkee, määräsi seuraavan liittokokouksen pidettäväksi loka- tai marraskuulla v. 1912. Tuo syksyinen epäsojiva aika on siis liittokokouksessa määrätty. Ei siis liittotoimikunta ole kokousta noin epäsojivalle ajalle asettanut, kuten yleisesti näyttävät luulevan sellaiset osastot, jotka tuskittelevat siitä, että liittokokous pidetään syksyllä.

Sitä ei kukaan tahtone kieltää, että tuo aika on epäsojiva, mutta rikkomatta liittokokouspäätöstä vielä tässäkin suhteessa ei liittotoimikunta olisi voinut mennä tuota aikaa muuttamaan.

Jos taas toimikunta olisi kokousajaksi määrännyt lokakuun, jonka se liittokokouksen päätöksen perusteella olisi voinut tehdä, niin asia ainakin eräissä suhteissa olisi käynyt vieläkin paremmaksi. Tarkotamme liittokokousvalmisteluja nimittäin. Jos kokous olisi määrätty pidettäväksi lokakuulla ei evästyskokouksille ja osastojen liittokokousvalmistelutyölle olisi jäänyt aikaa muuta kuin syyskuu ja ylen kuumat kesäkuukaudet. Kun

otamme huomioon, miten laimeata on osastojen liittokokousvalmistelu esim. tähän asti ollut, niin voimme olettaa, että kokous olisi tullut vielä huonommin valmistelluksi, jos se olisi jo lokakuulla pidetty. Nyt kun se pidetään vasta marraskuulla jää osastoille toki syyskuu ja lokakuu, jolloin osastotoiminta jo tavallisesti aina elpyy, liittokokouksen valmisteluaikaa. Tältä kannalta katsoen siis tuo aika, minkä liittotoimikunta liittokokousajaksi määräsi on edullisin valittavissa olevista kuukausista.

Tosin lienee toiselta puolen myönnettävä, että tämä liittokokouksen marraskuulla pitäminen tuo mukanaan eräitä toisia haittoja. Joidenkuiden nuorisopiirijärjestöjen piirikokouksien pitoa se vaikeuttaa. Samoin myös eräiltä järviseuduilta lienee osastojen marraskuun kelirikkojen vuoksi vaikeata lähettää edustajaa. Mutta sopivaa aikaa, jota nämä edellämäinitut vaikeudet eivät olisi koskeneet, ei liene syyskaudesta löydettävissä. Tulevaisuuteen nähden tekisi liittokokous viisaasti määrätessään liittokokouksen keväällä pidettäväksi.

Ilahduttavana seikkana sopii tässä yhteydessä mainita, että osastoilta on saapunut liittokokousalustuksia enemmän kuin Kotkan kokoukselle.

Taloudenhoitoa ei tälläkään vuodella liittotoimikunta ole kyennyt järjestämään niin tyydyttävälle kannalle kuin olisi pitänyt. Toiselta puolen se johtuu siitä, että rahastonhoito on ollut sivutoimena ja toiselta puolen ehkä myös osittain laiminlyöntisistäkin. Laiminlyönnit lienevät etenkin aiheuttaneet sen, että osastojen veroja ei ole sisään karhuttu tarpeellisella täsmällisyydellä, vaan että tässä suhteessa on hutiloitu, karhuttu useasti veroja osastoilta, jotka ne jo ovat suorittaneet j. n. e. Tähän seikkaan kuitenkin on osiksi syytä myöskin osastoissa. Eivät nimittäin kaikkien osastojen virkailijat ensinkään lähetä liiton toimistoon veroilmutuskortteja, vaan lähettäessään postiosoituksella rahat, merkitsevät vaan postiosotuskuponkiin miltä ajalta verot tulevat ja moneltako jäseneltä. Mutta tämä kuponki jääkin liiton rahastonhoitajalle kassakirjan tulotodisteeksi ja kun lisäksi rahaston- ja taloudenhoito sekä kirjanpito suoritetaan toisaalla (rahastonhoitajan luona) eikä liiton toimistossa, niin liiton sihteeri jää useasti kokonaan tietämättömäksi siitä, että joku osasto on veronsa maksanut, ellei hänelle lähetetä veroilmutuskorttia. Veroilmutuskorttien mukaan merkitsee sihteeri osastojen suoritusket liiton osastomatrikkelin ja ellei hän korttia saa, ei hän matrikkelin tiedä mitään merkintää tehdä. Matrikkelin mukaan hän taas kirjottaa verokarhumakirjeet, ja silloin saattaa sattua karhumakirje sellaisellekin osastolle, joka on veronsa maksanut. muttei ole veroilmutuskorttia lähettänyt.

Tällaisesta tietysti osastot närkästyvät, mutta siihen erehdykseen ovat kuitenkin usein osastot itse syyvät.

Valitettavasti täytyy liittotoimikunnan myös avoimesti tunnustaa, etteivät sen virkailijat — rahastonhoitaja ja sihteeri — vuoden 1912 ajallakaan ole voineet noudattaa sitä liittotoimikunnan jo vuosia sitten tekemää ja viimeksi talvella 1911 uusia päätöstä, että liitolle tulevat rahaerät ovat julkisesti liiton äänenkannattajassa tilitettävät, liittoverot aina neljännesvuosittain ja tavaratilille kertyvät summat aina kuukausittain. Rahastonhoitajalle olisi tästä tullut sivutoimena paljon työtä.

Puolivuosittil kertomuksia, sellaisia kuin liiton säännöt määräävät, ei myöskään liittotoimikunta ole ollut tilaisuudessa osastoille lähettämään juuri niistä syistä kuin on edellä esitetty. Kun rahastonhoito ja kirjanpito on sivutoimena hoidettu, on tilinpäätösten teko myöhästynyt, tilintarkastajat eivät ole saaneet kirjoja ajoissa tarkastaakseen ja taas kun he ovat saaneet kirjat haltuunsa eivät he aina ole ennättäneet tarkastusta heti suorittamaan. Näin on yhä vaan myöhästytty.

Myöskin on tilintarkastajista Väinö Hakkila, toinen vakinainen tilintarkastaja, ollut aina estetty tarkastusta suorittamasta ja nyt tänä kesänä toinenkin vakinainen tilintarkastaja Eero Haapalainen muutti paikkakunnalta. Tilintarkastuksiin on varatarkastajista ottanut osaa H. Saxman, mutta toista varatarkastajaa Närvästä ei liiton sihteeri vakuutustensa mukaan ole tavannut. Sentähden päättikin liittotoimikunta heinäkuun lopulla pitämässään kokouksessa pyytää paljon tilintarkastajana käytettyä puoluetoveria, puutyöntekijäin liiton sihteeri Aatu Halmetta yhdessä Saxman'in kanssa tarkastamaan liiton tilit ja antamaan niistä lausuntonsa. Jahka tarkastus on suoritettu esitetään liiton tiliasema ja tarkastajain lausunto osastoille. Samoin liittokokoukselle jätetään selonteko liiton taloudellisesta asemasta liiton sääntöjen kuudennen pykälän määräysten mukaisesti. Tämän kertomussarjan yhteyteen ei liittotoimikunta tuota selontekoa ennättänyt saada, vaikka alkuperäinen aikomus olikin sellainen.

Liittotoimikunnan julistuksista on tältä vuodelta huomattavin julistus vapunpäivän vapaana viettämisestä ja vappumielenosotuksiin osanotosta. Se sisälsi seuraavaa:

„Suomen köyhälistönuorisolle ja sos.-dem. kunnallistoimikunnille!

Köyhälistönuoriso! Jokainen työstä vapaaksi toukokouun 1: nä päivänä juhlimaan kaikkien maiden järjestyneiden työläisten yhteistä juhlapäivää!

Työväenluokan kansainvälinen mielenosotuspäivä, toukokouun 1: nen päivä, lähenee nopein askelin. Kaikkien maiden köyhä-

listö kokoontuu sinä päivänä taloudellista ja yhteiskunnallista sortoa vastaan ilmaisemaan mielipiteensä.

Suomen työläisnuorisolle on tänäkin vuonna erikoisen tärkeätä tehdä päivän mielenosotusten onnistumiseksi reippaasti valmistuksia, jotta kullakin paikkakunnalla saadaan entistä lukuisammin työläisnuoriso mielenosoitusretkille tai -kokouksiin osaa ottamaan. Nuorten on osotettava, että ovat tietoisia päämäärästään ja tehtävistään, sekä ymmärtävät, että ovat sen luottamuksen arvoisia, mikä nuorisoon kiinnitetään työväenluokan vapaustaistelun voitokkaana jatkajana.

Nuorisojärjestöjen on muistettava se seikka, että Vapunpäivä on suuri valistuksen ja tiedon levittämispäivä. Silloinhan tehdään selvää työväenluokan kansainvälisestä veljeydestä, 8-tunnin työpäivästä ja työväensuojeluksesta kaikissa maissa ja vielä oman maan työväen asemaa läheisesti koskevista poliittisista kysymyksistä. Kaikki muukin ohjelma varataan sellaisista aineista, jotka mitä läheisemmin vastaavat työväen, siis sen nuorisonkin, luokkataistelun vahvistamista ja voimakkaaksi saattamista.

Vappu on siten suuri valistamispäivä, joukkojen katselmus- ja kokoamispäivä.

Saadaksemme erikoisesti selvitettäväksi työväenluokan nuorisoa läheisesti koskevia kysymyksiä vappupuheissa, kehoittaa liittotoimikunta

Kunnallistoimikuntia

järjestämään puheita, esimerkiksi nuorison työssä räähkäämisen ehkäisemistä koskevasta asiasta, s. o. nuorison suojeluslain säädännöstä. Tätä varten olisi hankittava puhe joko erikoisesti tästä kysymyksestä tai sitten työväensuojelusta tarkoittavien puheiden yhteydessä erikseen kosketeltava sitä. Pitäen itseltään selvänä, että tässä mainitulla asialla saadaan nuorten mielen kiinnitetyiksi entistä enemmän työväen yhteiseen vapaustaisteluun ja yhä leppymättömimmin taistelemaan nykyistä sortoa ja vääryyttä vastaan, emme siitä tässä yhteydessä katso tarpeelliseksi enempää lausua. Riittänee, kun viitataan niihin lukuisiin tapaturmatapauksiin, joita on sattunut monin paikoin maata, sekä niihin tavattoman pitkiin työpäiviin, joita teetetään lapsilla ja nuorilla työntekijöillä, joka räähkäys sangen turmiollisesti vaikuttaa nuorten ruumiilliseen ja henkiseen kehitykseen.

Puhujien hankinnassa ovat paikalliset nuorisokysymykset tai piiritoimikunnat velvolliset avustamaan kunnallistoimikuntia nuorisokysymysten selvittämistä varten.

Ollen täydellisesti vakuutettuna siitä, että Vapunpäivän merkitys joukkojen valistamiseksi jo edellisestäkin selviää, ke-

hottaa liittotoimikunta järjestynyttä työläisnuorisoa innolla levittämään nuorison kohottamiseksi ja järjestämiseksi liiton aikaisemmin kustantamaa kirjallisuutta, sekä Vapuksi ilmes-tyvää

„Kevätmyrskyä” ja „Työläisnuorison” Vappunumeroa.

Toimikaamme kaikki niin, että tämäkin kansinvälinen juhla-päivä veisi meitä runsaan askeleen työvään lopullista vapautta-mista kohden.

Toveruudella :

Suomen sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunta.”

Suhteen järjestäminen ammattiliikkeen kera on huomatta-vampia liittotoimikunnan erikoishaarrastuksia tältä vuodelta. Jo vuoden 1911 talvella esitti allekirjottanut eräässä liittotoimikun-nan kokouksessa, että meidän maamme sos.-dem. nuorisoliik-keen ja ammattiliikkeen välille olisi saatava läheisemmät suhteet muodostumaan. Esitin lisäksi eräitä ulkomaisia, saksalaisia ja itävaltalaisia, esimerkkejä näiden suhteiden järjestelyistä maini-tuissa maissa. Liittotoimikunta päättikin ottaa kysymyksen pohdinnan alaiseksi ja keskusteltiin siitä sen jälkeen useissa kokouksissa. Seurauksena tästä pohdinnasta oli, että liitto-toimikunnan jäsen Matti Väisänen esitti asian Suomen vaatetus-työntekijäin liiton edustajakokouksen käsiteltäväksi kesällä 1911. Ne perustelut ja ponsilauseimat, jotka toveri Väisänen mainitulle kokoukselle esitti, olivat rakennetut niille ajatuksille, joita aikaisemmin liittotoimikunnassa oli kehitetty. Kysymys näyttikin edustajakokouksen osanottajain taholta saavan suotui-san ratkaisun. Mutta kun sitten Suomen Ammattijärjestön toimikunnan edustaja kyseessä olevassa kokouksessa — Saxman — teki ehdotuksen, ettei kokous ensinkään ryhtyisi tätä kysymystä ratkaisemaan, vaan jättäisi sen ratkaisun Suomen Ammattijärjestön kolmannen edustajakokouksen tehtäväksi ja määräsi liittotoimikuntansa noudattamaan tuon kokouksen teke-mää päätöstä, niin yhtyi kokous siihen. Tästä yrityksestä ei siis ollut muuta hyötyä kuin se, että asia oli saatu päiväjärjestyk-seen pohdinnan alaiseksi.

Liittoneuvostokokous keskusteli sitten syksyllä 1911 niistä aloitteista, joita liittotoimikunnan olisi ammattikongressille v. 1912 tehtävä. Teki päätöksiäkin, jotka näkyvät liittoneuvoston toimintakertomuksesta. Nuo päätökset ovat kuitenkin kokonaan jääneet liittotoimikunnalta toteuttamatta. Sen sijaan ryhtyi 1912 talvella kysymystä eteenpäin ajamaan Uudenmaan sos.-dem. nuorisopiiritoimikunta. Se asettui sille kannalle, että kysymys on saatava keskustelun alaiseksi ammattiosastoissa ja niiden

esittämänä menemään Suomen Ammattijärjestön edustajakokoukseen. Muuten asettui se itse kysymyksen periaatteessa aivan samalle kannalle kuin aikasemmin oli ilmituotu liittotoimikunnassa, toveri Väisäsen alustuksessa ja liittoneuvoston kokouksessa syksyllä 1911. Alustus sisälsi kokonaisuudessaan seuraavaa :

„Ammatillisten työväenjärjestöjen ja sos.-dem. nuorisojärjestöjen keskinäisestä suhteesta.

Uudenmaan sos.-dem. nuorisopiiritoimikunnan valmistama alustus Uudenmaan ammattiosastoille.

Ammatillisen liikkeen yhtenä menestymisehtona on mahdollisimman laajalle ulottuva ja yhtenäinen järjestäytyminen. Tähän yhtenäiseen järjestäytymiseen kuuluneen ensiksikin, että kaikkien työalojen työntekijät kuuluvat järjestöihin, toiseksi, että työläisten kaikki ikäkaudet, nuorista vanhoihin, ovat järjestyneet ja kolmanneksi, että järjestöihin kerran yhtyneet säännöllisesti ja yhtäjaksoisesti pysyvät järjestössä jättäytymättä välillä pois, taas jonkun ajan kuluttua yhtyäkseen.

Suomen ammatillisella työväenliikkeellä on vielä paljon työtä, ennenkuin se saavuttaa tämän kaiken, johon edellä on viitattu. Suurin ja vaikein työ lienee kuitenkin siinä, miten nuoret työläiset saataisiin ammatillisesti järjestymään.

Nuorten työläisten lukumäärä kaikilla työaloilla kasvaa kasvamistaan. Samalla teknillinen kehitys yhä enemmän ja enemmän poistaa entiset ammattitaitovaatimukset. Koneiden ääressä suorittavat nuoret työläiset samoja töitä kuin täysikasvuisetkin. Näin tapahtuu työn alalla. Mutta järjestymisen alalla on suhde melkein päinvastainen. Nuorten työläisten ammatillinen järjestäytyminen on hyvin pientä.

Kaikissa maamme ammattiliitoissa lienee asianlaita siten, että alle 20 vuotiaitten jäsenten lukumäärä on perin pieni. Suhde muodostuu siis sellaiseksi, että nuorten työläisten lukumäärä kaikilla työaloilla jatkuvasti kasvaa, mutta että samalla näitten nuorten työläisten enemmistö on järjestymätön.

Huomannette toverit, mikä vaara tällä tavalla uhkaa sitäkin vanhempaa työväenluokan osaa, joka jo on ammatillisesti järjestynyt. Sitähän uhkaa alituisesti se vaara, että kun vanhemmat ammatillisesti järjestyneet työläiset lakon avulla yrittävät lyhentää työpäivää, korottaa työpalkkaa ja parantaa työehtoja, on nuoren työväen joukosta tulemassa rikkureita tekemään mahdottomaksi järjestyneen työväen vaatimukset. Ja kun nämä lisäksi ovat konetekniikan täydellistyttyä useilla ammattialoilla tulleet yhtäläisiksi „ammattimiehiksi” kuin vanhemmatkin työläiset, käy lakonrikonta heiltä hyvin.

Täten siis muodostaa ammatillisesti järjestymätön nuorten työläisten joukko vakavan vaaran koko työväenluokalle.

Tästä pulasta olisi päästävä ja myöskin työläisnuorisosaatava ammatillisesti järjestyneeksi.

Jotkut ammattiliitot maassamme ovatkin jo nähtävästi kiinnittäneet tähän puoleen asiasta huomiota, koskapa ovat osastojensa mallisäännöistä poistaneet kaikki ikärajotukset. Eivät siis enää määrää mitään ikää, josta alkaen osastoon otetaan jäseniä, vaan ottavat osastot jäseniksi kaikki henkilöt, jotka asianomaisella työalalla työskentelevät välittämättä siitä, miten nuoria tai vanhoja nämä jäsenet ovat. Se puoli ei siis enää ole sanottavana esteenä nuorten työläisten järjestymiselle. Toiset ammattiliitot sellaisilla työaloilla, joilla oppilasjärjestelmällä vielä on jotakin merkitystä, ovat järjestäneet erityisiä oppilasosastoja saadakseen nuoret työläiset järjestymään.

On siis kyllä ammatillisten järjestöjen taholta pyritty järjestämään työläisnuorisosaatava ammatillisestikin. Mutta tulokset ovat kaikesta huolimatta olleet vähäpätöiset.

Sytä tähän lienee monia ja monenlaisia. Yhtenä syynä lienee sekin, että nuori henkilö ei varhaisimmassa nuoruudessa huomaa vielä elämää yhtä vakavaksi kuin vanhempi ja kokeneempi työläinen eikä sentähden myöskään osaa antaa leipäkysymykselle sitä arvoa kuin kokeneempi vanhempi toveri, eikä myöskään käsitä järjestettyä taistelua taloudellisen aseman parantamiseksi niin tärkeäksi kuin vanhemmat toverit, jotka jo enemmän ovat ennättäneet kurjuutta kärsiä ja elämäkokemuksia saavuttaa. Tämä seikka lienee yksi pidättäjä työläisnuorisosaatava ammatillisessa järjestymisessä. Nuoret panevat suuremman painon huvitteluun ja muuhun kevyempään toimintaan. Tämä ominaisuus on luonnollinen, eikä sitä voitane nuorisosta, ei edes työväenluokkaan nuorisosta millään hävittää. Eikä sen hävittäminen liene välttämätöntäkään. Kapitalistinen riisto muutenkin lamauttaa kauheasti nuorten työläisten reippautta ja virkeyttä, tekee heidän väsyneiksi ja maailmankatsomukseltaan toivottomiksi.

Mutta siitä huolimatta ei saisi jättää työläisnuorisosaatava yksin oman onnensa nojaan tekemättä mitään sen järjestämiseksi.

Kun työläisnuorisosaatava liittyminen ammatillisiin järjestöihin tapahtuu hitaasti, olisi keksittävä keinoja sen liittymisen virkeyttämiseksi.

Saksan eräät ammattiliitot ovat mielestämme keksineet sellaisen virkeyttämiskeinon ja varsin sopivan ja tehokkaan lisäksi. Siellä eräät ammattiliitot ovat muodostaneet yhteyteensä erikoista nuorisojärjestöjä. Sellaisia on jo useammalla suurella saksalaisella ammattiliitolla, m. m. metallityöläisten, kuljetustyöläisten ja satulaseppien ammattiliitoilla. Tämä keino tuntuu

onnistuneelta. Nuoret työläiset saavat täten oikeuden päästä asianomaisten ammattijärjestöjen huveihin, luentotilaisuuksiin, kirjastoihin, lukusaleihin, saavat toisissa liitoissa ilmaiseksi asianomaisen ammattiliiton äänenkannattajan ja lisäksi Saksan työläisnuorison oman äänenkannattajan j. n. e. Tällä tavalla saksalaiset toverit agiteeraavat nuorisoa jäseniksi ammatillisiin järjestöihin ja valistavat heitä.

Muitakin etuja tarjotaan vielä nuorille työläisille. Kun jonkun liiton nuorisojärjestöön kuulunut nuori työläinen siirtyy nuorisojärjestöstä ammatilliseen järjestöön, saa hän sen tehdä eräillä tärkeillä eduilla ja oikeuksilla. Toisissa liitoissa otetaan hänet nuorisojärjestöstä ammatilliseen järjestöön ilman sisäänkirjotusmaksua. Toisissa lasketaan lakko- y. m. avustuksissa tällaisen vastaliittyneen nuoren työläisen hyväksi ammattiliitossa myös se aika, jonka tämä nuori työläinen yhtäjaksoisesti on kuulunut nuorisojärjestöön j. n. e.

Näitä etuja ei saa ulkopuolelta nuorisojärjestön ammattijärjestöön yhtyvä.

Tässä huomaa aivan selvästi, että saksalaisilla työväenjärjestöillä on pyrkimys saada työläiset koulutetuiksi ja kasvateuiksi järjestötoimintaan kykeneviksi jo mahdollisimman nuoresta alkaen. Sopiviksi harjotuskouluiksi ovat he havainneet nuorisojärjestöt. Niihin nuoriso itsestään mieluummin liittyy jäseneksi. Mutta kokemus on luultavasti Saksassakin osottanut, että nuoret eivät tahdo pysyä yhtämittaisesti järjestössä, vaan aina jättäytyvät välillä pois. Mahdollisesti liittyvät jonkun ajan kuluttua uudelleen jäseniksi. Mutta siinäkin tapauksessa ei tällainen edestakaisin kuleksiminen ja järjestöä pitäminen ikäänkuin jonkunlaisena kestikievarina ole hyväksyttävä. Sellainen menettely totuttaa säännöttömyyteen ja epäjärjestykseen ja sellaisten jäsenten luokkataistelukehitys keskeytyy aina siksi aikaa, kun he ovat poissa järjestöstä.

Nähtävästi juuri tätä epäkohtaa ehkäistäkseen ovat saksalaiset järjestäneet sille työläisnuorisolle, joka yhtämittaisesti pysyy järjestössään, ammattiliitossa erikoisetuja, siten kiihottaakseen nuoria työläisiä pysymään järjestössä yhtämittaisesti.

Mielestämme olisi meillä tässä suhteessa seurattava saksalaisten esimerkkiä.

Meidän ammattiliittojemme ei kuitenkaan ole mielestämme tarvis perustaa erikoisia nuorisojärjestöjä. Meillähän on jo olemassa melkoinen voimakas työläisnuorison järjestäytyminen ja nuorten oma järjestö piirijärjestöineen: Suomen sos.-dem. Nuorisoliitto. Sen ja sen liiton osastojen kanssa olisi vaan ammatillisten järjestöjen järjestettävä suhteensa jossakin määrin saksalaisten esikuvien mukaisesti. Varsin niin pitkälle kuin Saksassa ei kuitenkaan monesta eri syystä liene meillä vielä tar-

peellista eikä edullistakaan pyrkiä. Jotakin kuitenkin voitaisiin mielestämme meilläkin tehdä.

Ehdotamme senvuoksi, että osastomme ottaisi harkittavakseen, eikä se vuonna 1912 pidettävälle Suomen Ammattijärjestön edustajakokoukselle käsiteltäväksi esittäisi seuraavaa:

1. Että Suomen Ammattijärjestö antaisi Sos.-Dem. Nuorisoliiton Toimikunnan käytettäväksi vuosittain 2,000 mk. rahavaroja työläisnuorison valistus- ja järjestämistyön edistämiseksi joko suullisessa tai kirjallisessa muodossa ja velvoittaisi sanotun Liittotoimikunnan harjottamastaan agitatsioonityöstä ja käyttämistään varoista antamaan tarkan selvityksen aina Suomen Ammattijärjestön edustajakokoukselle.

2. Että Suomen sos.-dem. Nuorisoliitto velvotetaan vointinsa mukaan toimimaan siten, että kaikki sen 20-vuotiaat jäsenet, jotka jo yhden vuoden ajan säännöllisesti ovat Suomen sos.-dem. Nuorisoliiton alaiseen osastoon kuuluneet, myöskin liittyvät jäseniksi ammattiosastoihin.

3. Että Suomen Ammattijärjestö velvoittaa alaisensa ammattiliitot heti ensimmäisissä edustajakokouksissaan järjestämään suhteensa Suomen sos.-dem. Nuorisoliittoon seuraavalla tavalla:

a) Että ammattiosastot ottavat Suomen sos.-dem. Nuorisoliiton alaisten osastojen jäsenet jäsenikseen ilman sisäänkirjoitusmaksua siinä tapauksessa, että nämä jäsenet eivät vielä ole 20 ikävuottaan täyttäneet ja että he ovat 2 vuotta yhtämittaisesti kuuluneet johonkin Suomen sos.-dem. Nuorisoliiton alaiseen osastoon.

b) Että asianomaiselle liitolle ei ammattiosaston myöskään tällaisilta jäseniltä tarvitse suorittaa sisäänkirjoitusmaksua.

Rohkenemme toivoa arvoisien osaston jäsenten omistavan tälle kysymykselle kaiken sen huomion, minkä se tärkeänä agitatsioonikysymyksenä epäilemättä ansaitsee ja toivomme siten löytyvän kysymyksen ratkaisulle myös edullisimman muodon.

H: ki, 28. XII. 1911.

Uudenmaan sos.-dem. nuoriso-osastojen Piiritoimikunta."

Kun tämän alustuksen johdosta useissa eri ammattiosastoissa keskusteltiin, oli siitä seurauksena, että kysymys tuli useitten ammattiosastojen ehdotuksesta esille ammattikongressissa ja sen johdosta siellä tehtiin kaikille nuorisoliittolaisille hyvin tunnettu päätös.

Ennen ammattikongressia koetettiin vielä ajaa asiaa eteenpäin myöskin yksityisissä liitoissa. Suomen Tehdas- ja Sekatyöväenliitolla oli edustajakokous huhtikuussa. Siellä oli allekirjottanut mukana. Ehdotin kokoukselle seuraavaa:

„Uudenmaan sos.-dem. nuorisopiiritoimikunnan toimesta on useissa ammattiosastoissa käsitelty ja Suomen Ammattijärjestön

tulevalle edustajakokoukselle käsiteltäväksi esitetty kysymys ammatillisten työväenjärjestöjen ja sos.-dem. nuorisojärjestöjen suhtautumisesta toisiinsa. Se alustus päättyy seuraaviin ponsiin:

1. Että Suomen Ammattijärjestö antaisi sos.-dem. nuorisoliiton toimikunnan käytettäväksi vuosittain 2,000 markkaa rahavaroja työläisnuorison valistus- ja järjestämistyön edistämiseksi joko suullisessa tai kirjallisessa muodossa ja velvoittaisi sanotun Liittotoimikunnan harjoittamastaan agitatsionityöstä ja käyttämistään varoista antamaan tarkan selvityksen aina Suomen Ammattijärjestön edustajakokoukselle.

2. Että Suomen sos.-dem. nuorisoliitto velvoitetaan vointinsa mukaan toimimaan siten, että kaikki sen 20-vuotiaat jäsenet, jotka jo yhden vuoden ajan säännöllisesti ovat Suomen sos.-dem. nuorisoliiton alaiseen osastoon kuuluneet, myöskin liittyvät jäseniksi ammattiosastoihin.

3. Että Suomen Ammattijärjestö velvoittaa alaisensa ammattiliitot heti ensimmäisissä edustajakokouksissaan järjestämään suhteensa Suomen sos.-dem. nuorioliittoon seuraavalla tavalla:

a) Että ammattiosastot ottavat Suomen sos.-dem. nuorisoliiton alaisten osastojen jäsenet jäsenikseen ilman sisäänkirjoitusmaksua siinä tapauksessa, että nämä jäsenet eivät vielä ole 20 ikävuottaan täyttäneet ja että he ovat 2 vuotta yhtämittaisesti kuuluneet johonkin Suomen sos.-dem. nuorisoliiton alaiseen osastoon.

b) Että asianomaiselle liitolle ei ammattiosaston myöskään tällaisilta jäseniltä tarvitse suorittaa sisäänkirjoitusmaksua.

Kun tämä asia siis on vielä lopullista ratkaisua vailla, eikä niin ollen tämä edustajakokous voi asiasta lopullista ratkaisua antaa, ehdottaa allekirjoittanut, että edustajakokous tästä asiasta tyytyy ainoastaan antamaan evästyksen edustajilleen ammattikongressissa ja velvoittaa liittotoimikuntansa käytäntöön soveltamaan ammattikongressin päätöksen.

Jussi Railo."

Kysymyksestä keskusteltiin kiivaasti. Tulos oli, että allekirjottaneen esittämä kanta tuli hylätyksi 33 äänellä 30 vastaan, 7 edustajan pidättyessä äänestämästä.

Ammattijärjestön edustajakokouksen päätökseen suhtautui liittotoimikunta siten, ettei se katsonut voivansa pakottaa vastoin liiton sääntöjä tuota päätöstä panemaan käytäntöön, mutta sen sijaan pitemmässä julistuslausunnossa toi julki käsityksensä siitä miten tuohon päätökseen olisi suhtauduttava ja miten koetettava siitä hyötyä. Lausunto kuului:

*„Suomen työläisnuorisolle ja työväenluokan isille ja äideille
Ammattijärjestökokouksen päätöksen johdosta.*

Jo yli viiden vuoden ajan on Suomen työläisnuorisoa maamme eri kolkilla liittänyt yhteen sen oma, luokkataistelun pohjalla toimiva kasvatusjärjestö: Suomen Sosialidemokraattinen Nuorisoliitto. Sen liiton tarkoituksena tuona toimintakautena ollut ja tulee eteenkinpäin olemaan, kuten liiton sääntöjen ensimmäisessä pykälässä mainitaan, „koota piiriinsä kaikki Suomen sos.-dem. nuoriso-osastot ja niiden yhdyssiteenä ollen voimakkaasti edistää sosialidemokratian tunnetuksi tekemistä ja luokkatietoisuuden kasvattamista työläisnuorison keskuudessa sekä yleensä sen sivistystason kohottamista”. Tätä ohjelmaansa on liitto liittotoimikuntansa, piirijärjestöjensä ja osastojensa kautta toteuttanut harjottamalla agitatsionia työläisnuorison keskuudessa, levittämällä nuorisolle sopivaa sosialidemokraattista kirjallisuutta ja perustamalla paikallisosastoja kautta maan.

Tätä toimintaa on harjoitettu kaikella sillä voimalla, minkä meidän työläisnuorisomme on voinut sekä henkisessä että aineellisessa suhteessa kokoon saada. Kertomuksesta, joka liittotoimikunnan toimesta esitettiin äskeiselle ammattijärjestökokoukselle kävi selville, missä määrässä tätä työtä on harjottaa voitu. Niinpä on vuoden 1910 alusta vuoden 1911 kesäkuun alkuun mennessä, eli sinä toiminta-aikana, jolloin liittotoimikunta huolehti agitatsionista, S. sos.-dem. nuorisoliittotoimikunnan toimesta pidetty puheita jakautuen eri vaalipiirien osalle seuraavasti:

Hämeen läänin	eteläinen vaalipiiri	13	puhetta	1,470	kuulijalle.
”	pohjoinen	10	”	991	”
Turun	eteläinen	17	”	1,870	”
Vaasan	”	9	”	680	”
Oulun	”	15	”	1,040	”
Kuopion	itäinen	26	”	1,415	”
”	läntinen	20	”	1,250	”
Mikkelin	”	36	”	1,289	”
Vuoksenlaaksossa	”	32	”	1,605	”
Uudenmaan	”	77	”	2,830	”
Liiton sihteeri eri paikoissa	”	63	”	4,434	”

Yhteensä 318 puhetta 18,869 kuulijalle.

Edellä esitetyn liittotoimikunnan nuorisoagitatsionityön johdosta syntyi uusia osastoja ja nuorisopiirijärjestöt lujittuivat siksi paljon, että liittoneuvosto syksyllä 1911 päätti lopettaa liittoagitaatorin pitämisen ja velvoitti piirijärjestöt huolehtimaan agitatsionityöstä. Liiton silloinen agitatsionirahasto Smk 2,500

jaettiin 12:ta piirijärjestön kesken. Heti syksyllä 1911 alkoivat piiritoimikunnat ottaa palvelukseensa puhujia ja tämän vuoden toukokuuhun mennessä oli seuraavilla 9 piirijärjestöllä puhujia eri pitkän ajan, nimittäin: Uudellamaalla 2½ kk., Porin piirissä 1 kk., Kuopion 1½ kk., Viipurin 2 kk., Kymnlaakson 1½ kk., Vaasan 1½ kk., Hämeenlinnan 3 kk., Tampereen 1 kk. sekä ruotsalainen keskustoimikunta piti puhujaa 1½ kk. ajan. Yhteensä 15½ kk. Eri piirijärjestöjen agitatsionityö jakaantuu seuraavasti:

Uudenmaan piir.	57	puh.	2,700	kuul.,	9	uutta os. perust.
Porin	28	"	4,050	"	15	" " "
Kuopion	60	"	3,000	"	9	" " "
Viipurin	83	"	4,984	"	18	os., 1 työv. yhd.
Kymnlaakson	33	"	1,170	"	—	" " "
Vaasan	38	"	1,926	"	2	uutta os. perust.
H:linnan	70	"	3,500	"	10	" " "
Tampereen	25	"	900	"	3	" " "
Ruotsal. k.-toimik.	46	"	2,000	"	5	os., 1 työv. yhd.
<hr/>						
Yhteensä 452 puh. 24,228 kuul., 71 os., 2 työv. yhd.						

Koko sinä aikana, jota tämä kertomus koski, siis vuoden 1910 alusta vuoden 1912 toukokuun alkuun mennessä on nuorisopiirijärjestöjen ja liittotoimikunnan toimesta pidetty puheita seuraavasti:

Liittotoimikunnan toimesta	356	puhetta	21,219	kuulijalle.
Piirijärjestöjen	452	"	24,228	"
<hr/>				
Yhteensä 808 puhetta 45,447 kuulijalle.				

Opastus- ja neuvontakursseja, joilla tahdotaan kasvattaa osastoihin kykeneviä toimihenkilöitä, on ollut seuraavilla piirijärjestöillä: Vaasan etel. ja Kymnlaakson kahden eri talvi-toiminta-ajalla, Uudenmaan, Vuoksenlaakson ja Viipurin piirijärjestöillä yhtenä vuonna. Ohjaajina näillä kurseilla ovat poikkeuksetta sihteerit olleet, joten suurempi rahallinen uhraus on näin ollen vältetty.

Kokonaiskustannukset agitatsionityöstä sinä aikana, jota tämä selostus koskee ovat nousseet:

Liitolle	Smk. 5,063:55
Piirijärjestöille	„ 1,344:95
<hr/>	
Yhteensä Smk. 6,408:50	

Vielä lyhyt katsaus siihen, mitä liitto on saanut puolueelta avustusta sinä aikana, jota tämä selostus koskee sekä miten paljon on liitto ja sen alaiset piirijärjestöt omia varojaan agitatioon käyttäneet:

Puolueavustus	Smk. 2,500:—
Liiton varoja	„ 2,563:55
Piirijärjestöjen varoja	„ 1,344:95
		<hr/>
Yhteensä		Smk. 6,408:50

Jättäessään tämän selostuksen ammattijärjestökouksen edustajain tarkkailtavaksi, liittotoimikunta tahtoi lopuksi kiinnittää huomiota niihin perusnäkökohtiin ja pyrkimyksiin, joiden mukaisesti se on työskentelyään ohjannut. Noudattaen kansainvälisen sos.-dem. nuorisoliikkeen työskentelyohjelmaa on se koettanut pääasiassa pyrkiä seuraaviin päämaaleihin:

1:o) saada työläisnuorison luokkatunteet hereille huomauttamalla sille yhä jyrkemmiksi käyvistä luokkavastakohdista;

2:o) saada täten herännyt joukko johdetuksi yhteiseen järjestettyyn joukkotoimintaan omissa järjestöissään sos.-dem. nuoriso-osastoissa;

3:o) saada osastojen tietopuolinen ohjelma keskustelujen, puheiden ja esitelmien kautta sellaiseksi, että sen avulla selviäisivät heille, työläisnuorisolle, heidän kurja luokka-asemansa todelliset syyt sekä sen kurjuuden vastustamiskeinot ja että se toiminta samalla kehittäisi köyhälistönuorisoa kykeneväksi käytännöllisen luokkataisteluliikkeen tehtäviin;

4:o) saada yhteisen yhdyssiteen Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton ja sen piirijärjestöjen kautta nuoriso käsittämään keskitetyn järjestymismuodon merkitys ja perehdyttää sitä sen mukaiseen työskentelyyn;

5:o) saada liitto- ja piiriverojen sekä osastomaksujen — vaikka pienenkin — avulla nuorisolle selväksi, että köyhälistön luokkataisteluliikkeessä on ennenkaikkea jokaisen yksilön, joka oikeuksia vaatii, täytettävä myöskin velvollisuutensa täsmällisesti ja uhrauduttavakin.

Yleensä koko tarkoitus on siis kohdistunut nuorison itsenäisesti, ominvoimin toimimaan johtamiseen, jotta kasvatettaisiin siten nuorisosta sen täysi-ikäiseksi tultua kykenevä luokkataisteluarmeija.

Kuten edellä jo sivumennen viitattiin on Suomen Sosialidemokraattinen puolue ryhtynyt tukemaan työläisnuorison järjestymis- ja itsekasvatuspyrkimyksiä aineellisestikin. Samoin muut suhteet puolueen ja liiton välillä ovat puoluekokouksessa ratkaistut.

Ammatillisten järjestöjen ja sos.-dem. nuorisojärjestöjen väliset suhteet sensijaan aina viimeiseen, äsken pidettyyn Ammattijärjestön edustajakokoukseen asti olivat kokonaan säännöstelyä vailla. Mikäli erityisten liittojen liittokokouksissa näitä suhteita pyrittiin järjestämään oli tulos se, että nämä liitot päättivät jäädä Ammattijärjestön edustajakokouksen päätöstä odottamaan. Viime ammattijärjestökokouksessa tämä asia siten, kuten tunnetaan, tulikin esille. Useat eri ammattiosastot — etupäässä puutyöntekijäin, metallimiesten ja sekatyöntekijäin liittoihin kuuluvat — olivat esittäneet asiasta päätöksiä tehtäväksi. Näissä päätösehdotuksissa esittivät ammattiosastot seuraavat pääasiat:

1. Että Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto velvoitettaisiin harjoittamaan myös ammatillista agitatsioonaa työläisnuorison keskuudessa,

2. että liitolle sitä työtä varten myönnettäisiin Ammattijärjestön varoista agitatsiooniavustusta,

3. että jonkunlaisia helpotuksia annettaisiin säännöllisesti pitemmän aikaa nuoriso-osastoihin kuuluneille heidän ammattiosastoihin siirtyessään, jos he tekevät sen viimeistään 20-vuotiaana. Tähän suuntaan kävivät ne ehdotukset, jotka eri amm.-osastot — kaikkiaan oli niitä 6 osastoa — olivat kokoukselle tehneet. Tahdomme tässä yhteydessä nimenomaan huomauttaa jo levinneen väärinkäsityksen oikaisemiseksi, ettei nuorisoliitto Ammattijärjestöltä mitään avustusta anonut, kuten on selitetty, eikä sillä olisi ollut oikeutta saada esillekään ammattijärjestökokouksessa mitään asioita, vaan ajoivat asiaa suoraan ammattiosastot. Nämä ammattiosastot perustelivat ehdotuksiaan m. m. seuraavasti:

„Kun työläisnuorison liittyminen ammatillisiin järjestöihin tapahtuu hitaasti, olisi keksittävä keinoja sen liittymisen virkeyttämiseksi.

Saksan eräät ammattiliitot ovat mielestämme keksineet sellaisen virkeyttämiskeinon ja varsin sopivan ja tehokkaan lisäksi. Siellä eräät ammattiliitot ovat muodostaneet yhteyteensä erikoisia nuorisojärjestöjä. Sellaisia on jo useammalla suurella saksalaisella ammattiliitolla, m. m. metallityöläisten, kuljetustyöläisten ja satulaseppien ammattiliitoilla. Tämä keino tuntuu onnistuneelta. Nuoret työläiset saavat täten oikeuden päästä asianomaisten ammattijärjestöjen huveihin, luentotilaisuuksiin, kirjastoihin, lukusaleihin, saavat toisissa liitoissa ilmaiseksi asianomaisen ammattiliiton äänenkannattajan ja lisäksi Saksan työläisnuorison oman äänenkannattajan j. n. e. Tällä tavalla saksalaiset toverit agiteeraavat nuorisoa jäseniksi ammatillisiin järjestöihin ja valistavat heitä.

Muitakin etuja tarjotaan vielä nuorille työläisille. Kun jon-

kun liiton nuorisojärjestöön kuulunut nuori työläinen siirtyy nuorisojärjestöstä ammatilliseen järjestöön, saa hän sen tehdä eräillä tärkeillä eduilla ja oikeuksilla. Toisissa liitoissa otetaan hänet nuorisojärjestöstä ammatilliseen järjestöön ilman sisäänkirjoitusmaksua. Toisissa lasketaan lakko- y. m. avustuksissa tällaisen vastaliittyneen nuoren työläisen hyväksi ammattiliitossa myös se aika, jonka tämä nuori työläinen yhtäjaksoisesti on kuulunut nuorisojärjestöön j. n. e.

Näitä etuja ei saa ulkopuolelta nuorisojärjestön ammattijärjestöön yhtyvää.

Tässä huomaa aivan selvästi, että saksalaisilla työväenjärjestöillä on pyrkimys saada työläiset koulutetuiksi ja kasvatetuiksi järjestötoimintaan kykeneviksi jo mahdollisimman nuoresta alkaen. Sopiviksi harjoituskouluiksi ovat he havainneet nuorisojärjestöt. Niihin nuoriso itsestään mieluummin liittyy jäseneksi. Mutta kokemus on luultavasti Saksassakin osottanut, että nuoret eivät tahdo pysyä yhtämittaisesti järjestössä, vaan aina jättäytyvät välillä pois. Mahdollisesti liittyvät jonkun ajan kuluttua uudelleen jäseniksi. Mutta siinäkin tapauksessa ei tällainen edestakaisin kuleksiminen ja järjestöä pitäminen ikäänkuin jonkinlaisena kestäkievarina ole hyväksyttävä. Sellainen menettely totuttaa säännöttömyyteen ja epäjärjestykseen ja sellaisten jäsenten luokkataistelijakehitys keskeytyy aina siksi aikaa, kun he ovat poissa järjestöstä.

Nähtävästi juuri tätä epäkohtaa ehkäistäkseen ovat saksalaiset järjestäneet sille työläisnuorisolle, joka yhtämittaisesti pysyy järjestössään, ammattiliitossa erikoisetuja, siten kiihottaakseen nuoria työläisiä pysymään järjestössä yhtämittaisesti.

Mielestämme olisi meillä tässä suhteessa seurattava saksalaisten esimerkkiä.

Meidän ammattiliittojemme ei kuitenkaan ole mielestämme tarvis perustaa erikoisia nuorisojärjestöjä. Meillähän on jo olemassa melkoisen voimakas työläisnuorison järjestäytyminen ja nuorten oma järjestö piirijärjestöineen: Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto. Sen ja sen liiton osastojen kanssa olisi vaan ammatillisten järjestöjen järjestettävä suhteensa jossakin määrin saksalaisten esikuvien mukaisesti. Varsin niin pitkälle kuin Saksassa ei kuitenkaan monesta eri syystä liene meillä vielä tarpeellista eikä edullistakaan pyrkiä. Jotakin kuitenkin voitaisiin mielestämme meilläkin tehdä."

Nimenomaan ylempänä esitetyillä sanoilla, jotka ovat tähän lainatut ammattijärjestökokouksen alustusvihkon sivuilta 59—63, jo ennen mainitut ammattiosastot ehdotustaan perustellivat ja allekirjoittaneet voivat kernaasti yhtyä noihin perusteluihin samoin kuin olisimme kernaasti nähneet, että ammattijärjestökokous olisi hyväksynyt mainittujen ammattiosastojen ehdotuksetkin.

Toivomme tähän kysymykseen yhä enemmän tutustuvan sekä Suomen työläisnuorison että myös vanhemman ammatillisesti järjestyneen joukon ja sen kautta tuon kannan myös tulevaisuudessa pääsevän voitolle.

Mitä nykyhetkellä tehtävä!

Nyt ei ole kuitenkaan mielestämme työläisnuorison eikä heidän vanhempainsakaan jätettävä hyväkseen käyttämättä sitä tulosta, mikä viime ammattijärjestökouksessa tässä asiassa aikaansaattiin. Siihen tahdomme seuraavassa kiinnittää sekä työläisnuorison että työläisisten ja -äitien huomiota.

Ammattijärjestön edustajakokous päätti tästä kysymyksestä m. m. seuraavaa:

„1) että S. Ammattijärjestön toimikunta järjestäessään puhujilleen agitatsionityötä, ottaen huomioon myöskin ne seudut, missä nuoriso on sos.-dem. osastoihin järjestynyt, mutta joissa ammatillinen järjestyminen on heikkoa, velvoittaa toimikunta puhujansa nuorisolle selittämään ammatillisen järjestymisen tarpeellisuutta ja sitä hyötyä, joka nuorisolla ammatillisesta järjestymisestä on.

2) että ammattiosastot ovat velvolliset heti näiden päätösten käytäntöön tultua ottamaan S. sos.-dem. nuorisoliiton alaisten osastojen jäsenet jäsenikseen ilman sisäänkirjotusmaksua siinä tapauksessa, että nämä jäsenet eivät vielä ole 18 ikävuotta täytäneet, vaan kuitenkin ovat kuulleet jatkuvasti 2 vuotta johonkin S. sos.-dem. nuorisoliiton alaiseen osastoon. Näistä jäsenistä ei ammattiosaston myöskään tarvitse asianomaiselle liitolle suorittaa sisäänkirjoitusmaksua.”

Näiden päätösten toteuttamista ryhtyvät otaksuttavasti sekä Suomen Ammattijärjestön toimikunta että ammattiosastot ensi tilassa suorittamaan. Liittotoimikunta senvuoksi kehottaa nuoriso-osastoja ja -piirijärjestöjä avustamaan tässä työssä Ammattijärjestön puhujia kaikkialla, missä he tätä nuorison ammatillista agitatsionityötä harjottamaan ryhtyvät. Se käy päinsä siten, että osastot heille hommaavat puhe- ja luentotilaisuuksia kokouksissaan, keräävät niihin sankat joukot nuorisoa, tekevät voitavansa kokouksista ilmoittamiseksi ja ottavat näin järjestetyissä kokouksissa ammatillisen järjestymisen tarpeellisuuden vakavan harkinnan ja keskustelun alaiseksi.

Tämä mainitun kokouksen ensimmäisen päätöksen johdosta. Saman kokouksen toisen päätöksen johdosta on huomioon otettava useita eri seikkoja.

Sisäänkirjotusmaksukysymystä kosketelkaamme ensiksi. Sisäänkirjotusmaksut ammatillisiin järjestöihin asetetaan usein korkeiksi, syystä, koskei niitä tarvitse saman henkilön kuin

kerran eläissään suorittaa. Täyskasvuksille henkilöille on tämä täysin oikeutettuaakin. Sensijaan nuorille, joiden palkat ovat tuntuvasti pienemmät täysikasvuisten palkkoja, nämä korkeat sisäänkirjotusmaksut tuntuvat liiallisilta. Se osittain estäneekin nuorten a.-osastoihin liittymistä. Tämän esteen on nyt askeinen ammattikongressi osittain poistanut. Tämä on otettava työläisnuorison ja sen nuorison vanhempain huomioon. Jos työläisnuorukaiset ja neitoset siis ennen 16 vuoden täyttämistään — sanokaamme esim. kolme kuukautta ennen kuin täyttävät 16 vuotta — yhtyvät johonkin sellaiseen sos.-dem. nuoriso-osastoon, joka kuuluu Suomen sos.-dem. nuorisoliittoon, ja pysyvät siinä yhtämittaa 2 v. ajan sekä maksavat jäsenmaksunsa säännöllisesti kahden vuoden, s. o. 24 kuukauden ajan sekä senjälkeen liittyvät ammattiosastoon ennenkuin täyttävät 18 vuotensa, niin pääsevät he vapaiksi sisäänkirjotusmaksuista. Toisin sanoen jäsenet nuoriso-osastoista voivat suoraan ruveta siirtymään ammattiosastoihin maksamatta mitään sisäänkirjotusmaksua. Näin sos.-dem. nuoriso-osastot muodostuvat ammattiosastojen esikouluiksi ja nuoriso-osastoihin nuorina, aikaisemmin kuin 16 vuotiaana liittymisestä tulee työläisnuorisolle koitumaan ihan selvää taloudellista, kukkarossa tuntuva etua.

Kun kuitenkin on selvää, etteivät läheskään kaikki työläisluokan nuorukaiset ja neitoset vielä noin nuorina itse omasta aloitteestaan tule nuoriso-osastoihin liittymään, on syytä kehottaa työläisvanhempia kiinnittämään tähän huomiotaan. Jokainen järjestynyt työväenluokkaan kuuluva isä ja äiti ajattelee epäilemättä, että hänen lapsensakin tulevat olemaan järjestyneitä. Eivät kuitenkaan läheskään kaikki tule kehottaneiksi nuoria poikiaan ja tyttäriään yhtymään nuoriso-osastoihinkaan. Ajattelevat, että ehtiväthän liittyä ammattiosastoihin kunhan varttuvat. Nuoriso-osastojen kasvattavaa vaikutusta pitävät he pienenervoisena ja taloudellisia etuja eivät ne osastot ole antaneet tähän asti. Nyt tahdomme kumminkin, samalla kun vakaasti olemme sitä mieltä, että sos.-dem. nuoriso-osastoilla työläisnuorisoon on suuri kasvattava vaikutus, huomauttaa teille, köyhälistön isät ja äidit, että te saattamalla poikanne ja tyttärenne jo nuorina — ennen kuin he täyttävät 1 v. — nuoriso-osastojen jäseniksi ja pysyttämällä heidät tuossa jäsenyydessä 2 v., valvotte myös heidän taloudellisiakin etujaan. Ja me olemme vakuutetut siitä, että jokainen työläisissä ja -äiti näin tahtoo lastensa etuja valvoa. Saattakaa siis, isät, ja äidit, mahdollisimman nuorina, ainakin jo 15 vuotiaana, poikanne ja tyttärenne sos.-dem. nuoriso-osastojen jäseniksi ja pitääkää huolta siitä, että osasto, johon lapsenne kuuluvat, myös kuuluu Suomen sos.-dem. Nuorisoliittoon, sillä vain siinä tapauksessa heille mainitut oikeudet tulevat.

Sos.-dem. nuorisoliiton ulkopuolella oleville sos.-dem. nuoriso-osastoille

onkin juuri edellämainitun seikan yhteydessä huomautettava, että ne eivät voi jäsenilleen tarjota tuota sisäänkirjotuksesta vapautamista. Ammattijärjestön edustajakokous, ollen keskitetyn järjestömuodon kannalla, on, kuten itsestään luonnollista onkin, tuon oikeuden suonut vain sellaisille osastoille, jotka ovat Suomen sos.-dem. nuorisoliiton — nuoriso-osastojen keskusjärjestön — alaisia. Vaan sellaisten osastojen jäsenet tulevat siis sisäänkirjotusmaksutta ammattiosastoihin pääsemään muut ehdot täytettyään. Pitäkää siis huolta sos.-dem. nuoriso-osastot, jotka ette vielä kuulu Suomen sos.-dem. Nuorisoliittoon, että ensi tilassa liitytte siihen.

Suomen sos.-dem. Nuorisoliiton liittotoimikunta kehottaa näin sekä työläisnuorisoa itseään että työväenluokan isiä ja äitejä ottamaan vakavasti harkitakseen äskeisen ammattijärjestökouksen tästä asiasta tekemän päätöksen ja sen mukaan toiminnassaan huomioon ottamaan seuraavaa:

1. että työläisnuorisoon kuuluvat mahdollisimman aikaisin, viimeistään ennen kuin ovat täyttäneet 16 vuotta, yhtyvät sos.-dem. nuoriso-osastoihin jäseniksi,

2. että työläisisät ja -äidit tekevät voitavansa saattaakseen poikansa ja tyttärensä nuoriso-osastoihin ennen äsken mainittua aikaa,

3. että kaikki Suomen sos.-dem. nuoriso-osastot, jotka vielä ovat liittymättä sos.-dem. nuoriso-osastojen keskusjärjestöön, Suomen sos.-dem. Nuorisoliittoon, ensi tilassa siihen yhtyvät taatakseen jäsenilleen ne oikeudet, jotka Suomen Ammattijärjestön kolmas edustajakokous on taannut sanotun liiton alaisten osastojen erälle jäsenille.

Näitte edelläesitettyjen näkökohtien mukaisesti ohjatun toiminnan toivomme lujittavan Suomen työläisnuorison ja koko Suomen työväenluokan yhtenäistä, ehyttä järjestymistä, emmekä ainoastaan toivo, vaan olemme vakuutetut, että niin tulee tapahtumaan.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunta."

Toisellakin tavalla on ammattiliikettä koetettu lähestyä. Uudenmaan nuorisopiiritoimikunta nimittäin toimeenpani keväällä yhteisiä ammattikongressin asioitten valmistelukokouksia. Niihin laskettiin vaan ammattiosastojen ja nuoriso-osastojen jäsenkirjoilla. Se oli myös yritys aikaansaada lähemmät välit ammattiliikkeen ja nuorisoliikkeen välille. Eikä voitane yleensä kukaan kieltää, etteivätkö ammattiliikkeen ja nuorisoliikkeen ennen kankeat välit sentään olisi hieman sulamaan päin, vaikka lukuisia kahnauskohtia vielä löytyykin.

Puoluejärjestöjen ja nuorisoliikkeen väliset suhteet ovat myös kuluvan vuoden ajalla olleet entistä enemmän veljestyseen päin, joka seikka on ilolla muistiin merkittävä. Liittotoimikunta ei tämänkään asian eteenpäin viemiseksi ole mitään uusia aloitteita tehnyt, mutta piiritoimikunnat sen sijaan ovat tehneet sellaisia uusia aloitteita. Ne uudet aloitteet ovat olleet siinä, että nuorisopiirijärjestöt ovat pyrkineet lähempiin suhteisiin sos.-dem. vaali-piirijärjestöjen kera. Sellaisia yrityksiä on tehty Viipurissa, Vaasassa, Turun ja Uudenmaan piireissä. Tulokset näistä pyrkimyksistä eivät ole kaikkialla vielä olleet täysin tyydyttäviä. Mutta varmoja saamme olla, että jo aloitettua suuntaa kun jatkamme, kun liittokokouksen päätöksilläänkin siihen pyrimme, niin yhteisymmärtämys vanhempien toverien, ammatillisten ja valtiollisten työväenjärjestöjen kera kasvamistaan kasvaa. Ja siten käy työväen nuorisoliikekin yhä tuloksellisemmaksi ja siunauskellisemmaksi.

Ja siihenhän me pyrimme. Sen on varmasti tuleva edustajakokouskin osottava.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan
puolesta:

Jussi Railo.

Täydennyskohtia edelliseen kertomukseen.

Toimikunnan kokouksia on pidetty 8 eri kertaa, joista pöytäkirjoihin on karttunut 64 pykälää.

Kokouksiin ovat toimikunnan jäsenet ottaneet osaa seuraavasti:

Vilho Viitanen 8 kertaa, Vihtori Katajapuro 8 k., J. V. Holm 8 k., Jussi Railo 7 k., Saima Melin 2 k., Matti Väisänen 5 k., Art. Öhman 6 k., J. Ventola 3 ja Hannes Stolt 4 kertaa.

Sihteerille saapunut kirje- y. m. lähetyksiä 1,150. Lähettänyt posti- ja rautatielähetyksiä 1,450.

Rahallinen tila selviää seuraavasta tiliotteesta:

Saldo vuodelta 1911 Smk. 440: 22.

	Debet	Kredit
Tammik.	1,044: 20	361: 60
Helmik.	909: 45	1,485: 85
Maalisk.	571: 35	661: 15
Huhtik.	1,092: 35	880: 30
Toukok.	335: 24	666: 46
Kesäk.	569: 45	480: 95

Yhteensä Smk. 4,522: 04 4,536: 31

Tulopuoli olisi huomattavasti suurempi, jos osastot ja piiri-toimikunnat olisivat talvelliset velkansa suorittaneet. Toivomme velallisten ottavan tämän seikan huomioon.

Liittoveroja saatu saman ajan kuluessa seuraavasti:

Tammik.	790: 10
Helmik.	152: 90
Maalisk.	108: 70
Huhtik.	802: 65
Toukok.	291: 25
Kesäk.	112: 65

Yhteensä Smk. 2,198: 25

Tämä suhteellisesti pieni liittoverojen tulo johtuu siitä, että osastot totuttuun tapaansa suorittavat ensi- ja toisen neljänneksen verot vasta heinä- ja elokuulla ja onkin arviolta liittoveroja näiltä kahdelta neljännekseltä saamatta noin 800 Smk. Tämäkin seikka taas osottaa, miten täsmällisiä ovat osastot verojaan suorittamaan.

Mahdollisesti on joku osa tulleista liittoveroista siirtynyt tavaratilille, kun osastot eivät useinkaan rahaa lähettäessään mainitse maksavatko liittoveroja vai kirjallisuusvelkojaan.

Nuorisoliikkeen suhteesta ammatilliseen liikkeeseen mainittakoon lisäksi seuraavaa:

Suomen Kutomateollisuustyöväen liittohallinnon alotteesta on keskustelut olleet käynnissä siitä, millä ehdoilla otamme harjoittaaksemme ammatillista agitatsionia kutomateollisuustyöväen keskuudessa.

Toimikunta aikoo antaa piirijärjestöjen huolehtia tästä agitasionista, ja on ehdottanut piirijärjestöille, että puhujia ottaessaan vaatisivat näiltä kutomateollisuustyöväen olojen ja ammatillisen liikkeen tuntemusta.

Kansainvälisestä yhteydestä seuraavaa:

Ruotsin sos.-dem. nuorisoliiton kongressissa, joka pidettiin Tukholmassa 5—7 p. huhtikuulla, edusti liittoamme „Työläisnuorison” toimittaja Väinö Vankkoja. Matkakulut suorittivat „Työläisnuoriso” ja liittotoimikunta keskenään.

Valtiollisen puristuksen ja järjestöjemme urinnan johdosta antoi liittotoimikunta, yhtenäisen menettelytavan aikaansaamiseksi, osastoille ohjeita. Mielihyvällä mainitsemme, että osastot ja liiton jäsenet ovat tarkalleen niitä noudattaneet.

Uusia osastoja on tämän puolen vuoden ajalla liittynyt liittoon 52.

Helsinki, 9—8—12.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan puolesta:

Sulo Allén.

Loppuyhteenveto

edelläesitetyistä kertomuksista.

Edellä esitetyissä kertomuksissa olemme esittäneet kaiken sen mikä toiminnassamme kuluneella vajaan kaksivuotiskaudella on ollut mielestämme huomattavinta ja tärkeintä.

Yleiskertomuksessa on esitetty yleiset kehitysvaiheet kulu-neelta ajalta, kustannuskertomuksessa kustannustoiminta, liittoneuvostokertomuksessa neuvoston toiminta ja sitten kunkin kolmen vuoden erikoiskertomuksissa sellaiset erikoispiirteet, kul-loinkin kyseessä olevan vuoden toiminnasta, joihin olemme katsoeet olevan syytä osastojen ja edustajain huomiota kiin-nittää.

Alkujaan oli tarkoitus tähän kertomussarjaan liittää vielä taloudenhoitoselvitys, tilikertomus, liittotilasto, joka kyllä on kerätty ja käsikirjotuksena valmis vuosilta 1909, 1910 ja 1911, sekä lopuksi lyhyt katsaus kansainvälisen sos.-dem. nuorisoliikkeen kehitykseen Köpenhaminan konferenssin jälkeen. Nämä on kuitenkin täytynyt jättää pois, osaksi liittokokouksekustannus-ten pienentämiseksi ja osaksi muista voittamattomista syistä, joihin jo edellä kertomuksissa on viitattukin.

Osa näistä aijotuista ja valmistetuista jaetaan liitteinä liittokokoukselle, osa ehkä jo aikaisemminkin osastoille.

Lopuksi muutama sana.

Liittotoimikunta ja liiton toimitsijat tietävät hyvin, että heidän suorittamansa työ on puutteellista, joskus hyvinkin vajanaista. Olemme sen kertomuksissa useita kertoja avoimesti tunnustaneetkin. Emme tee tuota tunnustusta lievittääksemme sen kautta arvostelua, vaan osottaaksemme, missä heikkoudet ovat, jotta liittokokous siten paremmin onnistuisi tulevaisuussuunnitelmia laatiessaan.

Kuitenkin kaikitenkin pyydämme osastoja ja niiden jäseniä tuomitessaan toimintaamme ottamaan tarkoin huomioon sen taloudellisen aseman, jossa olemme olleet pakoitettut toimimaan. Ja samalla harkitkoot, ovatko osastot juuri tässä liittotoimikun-

nan työn taloudellisessa tukemisessa sääntilleen ja täsmällisesti kaikki velvollisuutensa täyttäneet.

Sillä vain niillä on oikeus käyttää arvostelussaan ankaraa ja tuomitsevaa kieltä, jotka itse ovat velvollisuutensa moitteettomasti täyttäneet.

Toivoen tämän seikan tulevan osastoissa huomioon otetuksi jätämme toimintamme osastojen ja liiton neljännen edustajakokouksen arvosteltavaksi.

Helsinki, 6 p. elok. 1912.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan puolesta:

Jussi Railo.

Piirijärjestöjen toimintakertomukset.

Kertomus

**Uudenmaan sos.-dem. nuorisopiirijärjestön toiminnasta
9 p:stä toukok. 1909—1 p:vään heinäk. 1912.**

Uudenmaan sos.-dem. nuorisopiirijärjestö perustettiin 9 p:nä toukok. 1909. Syitä, mitkä sen synnyttivät, ei tarvinne tässä paljon selostella. Ne olivat täällä samat kuin muuallakin. Keskusjärjestöä, joka yhdistäisi paikalliset nuorisojärjestöt tais- telussa kapitalistista järjestelmää vastaan, tarvittiin ja sellainen kuten sanottu, perustettiin 9 p:nä toukok. 1909.

Ensitöikseen ryhtyi mainitussa kokouksessa valittu toimi- kunta hankkimaan rahaa päästäkseen toiminnan alkuun. Laittoi toimeen edustajakokouksen määräämän äänestyksen osastoissa piiriveron suuruudesta. Äänestyksen tulos oli 5 p:niä jäsentä kohden piiriveroa kuukaudessa. Sama määrä on sitten edelleen- kin kaikissa seuraavissa piirikokouksissa hyväksytty.

Varojen hankinnasta puheen ollessa on myöskin mainittava juhannusjuhlat, jotka piiritoimikunta järjesti Hyvinkäälle ja jotka onnistuivat erittäin hyvin.

Valistustyöstä toimikunta piti myöskin huolta lähettämällä piiritoimikunnan jäseniä kaupungin ympäristöön ja maaseuduille selvittämään nuorisoliikettä. Osastoja kehoitettiin myöskin useam- milla kiertokirjeillä pitämään huolta valistustyöstä levittämällä kirjallisuutta ja sanomalehtiä, ottamalla osaa vaaliagitatsiooniin, sekä hankkimaan puhujia kokouksiin, juhliin j. n. e. Sen lisäksi laittoi piiritoimikunta toimeen H:gissä luentokurssit talvella 1910, jossa luennoitiin useista eri aineista.

Seuraavassa piirikokouksessa, joka pidettiin 19 p. maalisk. 1910, keskusteltiin jo puhujan palkkaamisesta piirille. Tehtiin päätös, että otetaan syksyllä puhuja, jos varat riittävät. Puhujan ottamisesta tällä toimintakaudella ei kumminkaan tullut mitään varojen vähyysden vuoksi. Sen sijaan piiritoimikunnan jäsenet sekä palkatut tilapäispuhujat pitivät agitatsioonista huolta.

Puheita pidettiinkin 26 eri paikassa noin 1,700 kuulijalle.

Uusia osastoja perustettiin Keravalle, Fredriksbergiin, Lohjalle, Pyhäjärvelle, Grankullaan, Virkkalaan ja Järvenpäähän.

Agitatsioonista puhuttaessa on myöskin mainittava luentokurssit, jotka piiritoimikunnan toimesta järjestettiin syys- ja lokakuun ajalla Helsinkiin, jossa luennoitiin Nuorisoliikkeestä, Materialistisesta historiankäsityksestä, Sosialismin historiasta y. m. aineista. Edellämainittujen agitatioitoimenpiteiden lisäksi on vielä mainittava helsinkiläisten osastojen yhteinen kokous, jossa keskusteltiin nuorisoliikkeestä sekä „Työläisnuorison” levittämisestä.

Juhannusjuhlat vietettiin myöskin tällä kertaa Järvenpäässä.

Kolmas piiritoimikunta, joka valittiin 16 p:nä huhtik. 1911, tuli valittua ainoastaan kesän ajaksi eikä niin ollen voinut mihinkään pitempiaikaiseen valistustyöhön ryhtyä.

Toisaalta sitä myöskin esti varojen puute. Tilapäisiä puheita nytkin pidettiin eri seuduilla piiriä, joissa puhujina käytettiin piiritoimikunnan jäseniä sekä osaksi syrjäisiäkin. Sen lisäksi on mainittava, että piiritoimikunta onnistui myöskin saamaan Helsingissä yleisille työväenluennoille luentoja sos.-dem. nuorisoliikkeestä, jotka piti тов. J. Railo. Kesäjuhlia pidettiin kolme; juhannusjuhlat Keravalla sekä kansanjuhlalat Porvoossa ja Grankullassa.

Yksi uusi osastokin perustettiin mainittuna toimikautena Pornaisten Laukkoskelle, joka kumminkin lieene nukahtanut.

Neljännessä piirin edustajakokouksessa, joka pidettiin lokak. 10 p:nä 1911, tehtiin jo sitova päätös puhujan ottamisesta piirin palvelukseen kahden ja puolen kuukauden ajaksi.

Piiritoimikunta, jolle asian lähempi järjestely jäi, päätti, että aika, jona puhujaa pidetään, jaetaan kahteen osaan. Ensimmäinen kierros tehdään syys-, toinen kevättalvella.

Ensimmäisen yrityksen tässä suhteessa teki тов. Osk. Rauhala, joka piiritoimikunnan valitsemana kierteli piirillä marraskuun ajan perustaen tällä matkallaan m. m. kaksi uutta osastoa Kellokoskelle ja Jokelaan.

Kun sitten agitatioonia keväämmällä ryhdyttiin uudelleen järjestämään, valittiin tähän toimeen Pekka Lempiäinen.

Hänen keskeytettyään matkansa, valittiin siihen toimeen тов. Hjalmar Sirén. Uusia osastoja ei kumminkaan viimeksimainitun puhujan matkan yhteydessä perustettu, vaan toimikuntia valittiin muutamissa paikoin asiaa vireillä pitämään.

Yhteensä on kuluneen talven aikana Uudellamaalla piiritoimikunnan toimesta pidetty 57 puhetta 2.700 kuulijalle. Sen lisäksi järjesti piiritoimikunta edustajakokouksen päätöksen mukaan n. s. opastuskurssit, jotka pidettiin H:igissä huhtik. 6, 7 ja 8 päivinä. Kurseilla oli luentoja nuorisoliikkeen periaatteellisesta sekä käytännöllisestä puolesta, kuin myöskin opastettiin käy-

tännölliseen järjestötoimintaan opettamalla kirjanpitoa, pöytäkirjojen valmistamista, kokouksien pitoa, kirjeiden laatimista y. m. käytännöllisessä elämässä tarvittavia tietoja.

Vanhemman väestön huomiota on myöskin koitettu entistä enemmän kiinnittää nuorisoliikkeeseen. Niimpä piiritoimikunnan toimesta järjestettiin H: gissä kuluneena talvena 2 kertaa yleisiä kokouksia, joissa keskusteltiin Ammattijärjestön vastaisesta kokoonpanosta, sekä agitatsioonityöstä, jossa erikoisesti painostettiin nuorisoagitatsioonia. Sen lisäksi lähetettiin amm.-osastoille alustus, jonka mukaan sitten useat osastot ehdottivatkin ammattijärj. edustajakokoukselle, että sos.-dem. nuorisoliitolle annettaisiin tähän tarkoitukseen vuosittain 1,000 mk. Kuten tiedetään, hylkäsi kokous kaikki ehdotukset tästä asiasta ja päätti, että ei anneta mitään.

Muullakin tavoin on koitettu saada valistusta levitettävä, nim. levittämällä kirjallisuutta ja huoltamalla „Työläisnuorison” levittämistä. Juhannusjuhlat, jotka pidettiin Lohjalla, ovat tässä yhteydessä myöskin mainittavat.

Piirijärjestöön — johon perustettaessa yhtyi 8 osastoa — kuuluu nykyisin 17, joiden yht. jäsenmäärä oli kuluneen vuoden alussa 585. Muutamia osastoja on sitäpaitsi olemassa, jotka eivät ole liittyneet piirijärjestöön.

Ne saavutukset, mitä yhteistyöllä on aikaansaatu, eivät ole, kuten edelläolevasta selviää, kovin suuret, mutta nykyisen taantumuksen vallitessa siksi huomattavat, että ne tietenkin innostavat nuorisoa yhä suurempaan uhrautuvaisuuteen yhteistyössä. Helsingissä heinäkuulla 1912.

Uudenmaan sos.-dem. nuosiso-osastojen piiritoimikunta.

K:tta Osk. Rauhala.

Kertomus

Turun läänin etel. vaalipiirin sos.-dem. Nuorisojärjestöjen toiminnasta v. 1911.

Kun nykyinen toimikunta helmikuun 5 p:nä 1911 pidetyn jatkovuosikokouksen valitsemana alotti toimintansa, eivät toiveet toiminnan edelleen jatkamisesta näyttäneet aivan lupaavilta. Edellisen toimikunnan yritykset hankkia rahaa ja muuten saada osastojen toimintaan vilkkautta, olivat kaikki järjestään epäonnistuneet. Nämä ynnä muut seikat vaikuttivat hyvin lamauttavasti silloiseen toimikuntaan. Siksi olikin senaikuinen

piiritoimikunnan enemmistö sitä mielipidettä, että „järjestön toimintaa on turha jatkaa”, tätä ajatustaan perusteli toimikunta sillä, että „osastot eivät ole täyttäneet velvollisuuttaan, vaikka toimikunta useat kerrat on kehoittanut”. Tämän ajatuksensa esitti toimikunta yllämainitulle kokoukselle ensimmäisenä kysymyksenä ja keskusteltiin siitä koko navakasti. Silloiseksi päätökseksi tuli kuitenkin, että toimintaa edelleen jatketaan ja niinollen on sitä koetettu mennä eteenpäin. Tuloksena voidaankin mainita, että toiminta on kuluneen vuoden aikana ollut jos ei juuri suurtakaan eteenpäin menoa, niin kumminkin on vähitellen päästy siirtymään vakavaraisemmalle pohjalle. Onnistuttu nimittäin on saada vähäsen rahavaroja, joka onkin kaiken tekijä kaikenlaatuudessa toiminnassa.

Piiritoimikuntaan

ovat kuuluneet ensin vuosikokouksen valitsemina: E. Rae, toiminut puheenjohtajana, Arttur Hellman sihteerinä, A. Airisto rahastonhoitajana, sekä muina jäseninä E. Lähde ja A. Jalonen vakinaisina sekä lisätyn toimikunnan jäseninä „Taiston” osastosta K. Keiho ja K. Sjöblom, „Tarmon” osastosta Aino Ahlqvist ja A. Nieminen. Huhtikuussa A. Hellmanin matkustettua pois paikkakunnalta ja E. Rakeen muuten erottua ovat piiritoimikuntaan kuuluneet V. Uro, toiminut sihteerinä, ja V. Virranpyörre. Puheenjohtajan tehtäviä on siitä asti hoitanut A. Airisto.

Kokouksia

on toimikunnalla ollut vakinaisien jäsenten kanssa 9 ja lisätyin luvuin 4, yhteensä 13. Näistä pöytäkirjoihin merkitty 103 §. Kokouksissa käsitellyt asiat ovat etupäässä koskeneet järjestön sisäisen toiminnan, sekä agitatsioonin ja kokousten järjestämistä piirissä ja varojen hankkimista toimikunnan tarpeihin.

Varojen hankkiminen.

Toimintakauden alussa avautui toimikunnalle ensimmäisenä kysymys varojen hankkimisesta, „sillä kassa oli aivan tyhjä”, lausutaan helmik. 8 p:nä pidetyn toimikunnan pöytäkirjassa. Käyttövaroiksi saatiin Turun osastolta 50 mk:n koroton laina ja vuosikokouksen kehoittamana kääntyi toimikunta Työväenyhdistysten ja ammattiosastojen puoleen avustuksen pyynnöllä, vaan joka kuitenkin herätti, kuten muistettaneen, aika „polemiikin” sanomalehden palstoilla. Tästä huolimatta myönsivät kuitenkin muutamat ammattiosastot ja työväenyhdistykset jonkin summan niin, että näistä kaikkiaan karttui 130 mk., jotka tarkemmin tilikertomuksessa. Varojen kartuttamiseksi toimittiin myöskin lähiseu-

dun osastojen kanssa yhteinen paketti-iltama T. t.-y:n talolla huhtik. 13 p:nä, joka tuloihin nähden onnistui kokolailla hyvin.

Valistustyö.

Kun näin oli päästy vähäsen rahavaroihin käsiksi, niin rohkeni toimikunta ryhtyä keskustelemaan toimenpiteistä nuorison valistustyön tekemiseksi. Alettiin tiedustella maaseutuyhdistyksiltä nuorisotyön mahdollisuuksista paikkakunnalla. Ensimmäisenä tehtiin maalisk. 12 p:nä hyökkäysmatka Naantaliin, jossa toimikunnan aloitteesta ajottiin pitää yleinen nuorisokokous ja sitä varten hankittiin puhuja sekä järjestettiin kokousta varten keskustelukysymys y. m. ohjelmaa. Kaikista näistä toimenpiteistä huolimatta ei vanhoillisessa Naantalissa saapunut kokoukseen sen vertaa osanottajia, että olisi voitu kokousta pitää eikä näin ollen koko matkasta ollut mitään tuloksia. Maaliskuun 26 p:nä pidettiin T. T. Y:n talolla yleinen nuorisokokous, jossa puhujana esiintyi Jussi Railo Helsingistä. Puheen loputtua keskusteltiin. Kokouksessa oli kohtalaisen runsas osanotto. Samana päivänä pidettiin myöskin Pöytyällä työväenyhdistys „Iskun” aloitteesta nuorisokokous. Puhujana esiintyi täällä toimikunnan lähettämänä Anna Riipinen. Tässä kokouksessa päätti Pöytyän nuoriso perustaa nuoriso-osaston ja valittiin tässä kokouksessa väliaikainen toimikunta pitämään toimintaa vireillä. Kesän aikana nukahti osasto kuitenkin toimihenkilöitten puutteessa. Syystalvesta alkaen, kun toveri Matti Autio taas oli piiritoimikunnan lähettämänä siellä puhumassa, on osasto taas herätetty uudelleen eloon. Paitsi edellämainittuja, on toveri Matti Autio toimikunnan lähettämänä käynyt puhumassa Littoisissa, Salossa ja Kyrössä.

Keskusteltu on myöskin vakituisen agitaattorin ottamisesta, mutta on tultu siihen vakaumukseen, ettei siitä toistaiseksi ole suuriakaan tuloksia ja niinollen on tyydytty vain tilapäisten kokousten järjestämiseen.

Valistustyön tekemiseksi on myöskin maaseudun työväenyhdistyksiä kehoitettu toimimaan yleisiä nuorisokokouksia, joihin sitten toimikunta olisi lähettänyt puhujan omalla kustannuksellaan. Tämä kehoitus on kuitenkin toistaiseksi kaikunut kuuroille korville.

Osastojen myötävaikutus toimintaan.

Vaikka piirijärjestöön onkin nimellisesti kuuluneet „Riennon”, „Tarmon”, „Taiston” ja Turun osastot, niin ovat nämä kaikki, lukuunottamatta viimeainittua, sangen huonosti täytäneet velvollisuutensa toimikuntaa kohtaan. Piiriveroja ei ole suoritettu muualta kuin Turun ja „Taiston” osastoista. Samoin

on vuosikokouksessa päätetty iltama agitatsioonirahaston hyväksi jäänyt pitämättä. Paitsi Turun osastolta, joka on suoranaisena lahjana antanut 60 mk., ei toimikunta ole saanut mitään avustusta toisilta osastoilta. Myöhemmin perustetusta Pöytyän „Iskun” osastosta ei ole vielä tehty ilmoitusta järjestöön yhtymisestä.

Loimaan nuoriso-osasto on ilmoittautunut yhtyvänsä toiseen piiriin, vaikka se piirijärjestyksen mukaan kuuluisi Porin piiriin.

Vielä mainittakoon, että syyskuulla 1911 pidetyssä liittoneuvoston kokouksessa on toimikuntaa edustanut V. Uro, joka on myöskin kuulunut liittoneuvostoon toimikunnan valitsemana. Liittoneuvoston kokouksessa tehdyt päätökset ovat aikoinaan olleet selostettuina „Sosialistissa”.

Liittoneuvoston päätöksen mukaisesti on toimikunta saanut agitatioonivavustusta liittotoimikunnalta 125 mk., nim. 75 mk. rahaa ja 50 mkn arvosta kirjallisuutta. Rahaa ei ole vielä nostettu, eikä avustus näin ollen ole tämän vuoden tileihin merkitty.

Siis kuten alussa mainittiin, ei toiminta ole ollut erittäin tuloksellista, mutta siitä huolimatta on sitä koetettu vireillä pitää sen mukaan kuin voimat ja rahavarat ovat sallineet. Ja vaikka varsinaista piirijärjestöä ei vielä toistaiseksi olekaan saatu syntymään, niin on kuitenkin toiminnassa ollut piiritoimikunta, jonka tehtävänä on koko piirin työläisnuorison järjestäytymis- ja itsekasvatuspyrintöjen silmällä pitäminen. Niin- ollen on se myöskin kaikessa tapauksessa välttämätön.

Tietysti tällaisella tavalla kokoonpannulta ja tällaisissa taloudellisissa oloissa toimivalta piiritoimikunnalta ei voi vaatia mitään huomattavaa ja varoja kysyvää valistus- eikä agitatioonityötä. Kuitenkaan ei se mielestämme ole merkityksetön eikä tarpeeton. Asiain valmistajana ja vireillä pitäjänä on tällaisella keskustoimikunnalla tärkeä tehtävänsä.

Toimikunnan puolesta:

V. Uro,
(sihteeri.)

Tilikertomus v:lta 1911.

Tiliasema 1 p. tammik. 1911.

Varat:

Rahaa kassassa	17:46
Epävarmoja saatavia	22:—

Smk. 39:46

Velat:

Turun osastolle	20:—
Sosialisti O. k.	20:25
	<hr/>
	Smk. 40:25

Tuloja v. 1911:

Säästöä edell. vuod.	17:46
Jäsen veroja	49:95
Huveista	76:14
Lahjoituksia	130:—
Turun Säästöpankista	100:—
Sekalaisia tuloja	8:10
	<hr/>
	Yht. Smk. 381:65

Menoja:

Ilmotuksiin	41:05
Kirjapainotöihin ja kirjall.	52:40
Velkojen maksuun	40:25
Agitatsiooniin	64:10
Turun Säästöpankkiin	100:—
Sekalaisiin menoihin	12:96
Säästö seuraavalle vuodelle	70:89
	<hr/>
	Yht. Smk. 381:65

*Tiliasema 31 p. joulukuuta 1911.**Varat:*

Rahaa kassassa	70:89
Turun Säästöpankissa	—:94
Kalustoa luett. mukaan	38:20
	<hr/>
	Yht. Smk. 110:03

Arvo Airisto,
rahastonhoitaja.

Tilit ovat tarkastaneet:

O. Väre ja Dagmar Marin.

Lahjoituksia ovat toimikunnalle myöntäneet seuraavat amm.-os. ja yhdistykset:

Turun Nuoriso-osasto	60:—
„ Tupakkatehtaalaisten a. o.	25:—
„ Maalarien a. o.	15:—
„ Muurarien a. o.	5:—
„ Viilaaajain ja rautasorv.	5:—
„ Sekatyöntek. ja sementtityöntekij. a. o.	10:—
Pöytyän „Iskun” työv. yhd.	10:—

Yht. Smk. 130:—

Kertomus

Turun ja Porin l. pohj. v.-p. Nuorisopiirijärjestön toiminnasta ¹/₁—¹/₅ 12.

Järjestömme perustava kokous

pidettiin ²²/₁₀ 11 Porin T. Y:n talolla. Edustettuina oli kaikkiaan 7 osastoa 11 edustajalla. Järjestön virallinen toiminta päätettiin aloitettavaksi 1 p:stä Tammikuuta 1912, ja rajoiksi määrättiin valtiollisen vaalipiirin rajat, poislukemalla kuitenkin Loimaan kunta, joka kuuluu eteläiseen järjestöön.

Piiritoimikunnan kotipaikkana

on ollut Pori ja on siihen kuluneella ajalla kuulunut V. Forstén puheenjohtajana, Onni Toivonen sihteerinä, T. Aronen rahastonhoitajana ja muina jäseninä A. Ranta, A. Ketomäki ja V. Öljymäki sekä varalla U. Salomaa ja V. Lehto.

Liittoneuvostoon

on kuulunut V. Forstén, varalla Onni Toivonen.

Toimikunta

on pitänyt kaikkiaan 7 kokousta ja on pöytäkirjaan merkittyjen pykälien luku 59.

Piiritoimikunnan palveluksessa oli puhuja maaliskuun ajan. Matkoillaan piti hän 28 puhetta 4,050 kuulijalle. Osastopuuhat pantiin alkuun 15 eri paikassa. Sitäpaitsi on piiritoimikunta osastoille lähettänyt n. s. kertapuhujia 6 eri kertaa. Kuulijoita 510. Kirjallisuutta on levitetty 307:60 arvosta. Kiertokinjeillä on koetettu edistää Työläisnuorison levittämistä, järjestää osastojen toimintaa y. m. Keskustelukysymys-alustuksia on osastoille lähetetty 2 eri kysymyksestä.

Kirjeenvaihto

on ollut vilkasta. Saapuneita lähetyksiä 48, lähetettyjä 256.

Piirivero

on 5 p. kk. Järjestöön kuuluu vasta 6 osastoa 198 jäsenellä.

Raha-asiat.

Tuloja on piiritoimikunnalla ollut Smk. 221 : 55. Menoja Smk. 359 : 70. Tappio Smk. 138 : 15.

Suuret 2 päiväiset kesäjuhlat toimeenpanee järjestömme juhannuksena Reposaaarella.

On kerrassaan ilahduttava se tulos, jonka järjestömme tällä lyhyellä toiminta-ajallaan on onnistunut nuorisoliikkeemme hyväksi saamaan. Se selvästi todistaa, että sos.-dem. nuorisoliikkeellä kyllä on kaikkialla maaperää, kunhan vaan valistustyötä tehdään väsymättä. Ja miksi me väsyisimme, sillä onhan meidän työemme päämääränä ihmiskunnan vapauttaminen kapitalismin kahleista.

Piiritoimikunnan puolesta :

Onni Toivonen,
sihteeri.

Kertomus

Etelä-Hämeen sos.-dem. nuorisojärjestön piiritoimikunnan toiminnasta 6 p:stä kesäk. 1910—1 p:vään kesäk. 1912.

Kun Etelä-Hämeen sos.-dem. nuorisopiirijärjestö perustettiin Liittoneuvoston kehotuksesta syksyllä 1909, osottautui, ettei osastoilla, joita silloin oli piirissä, ollut vielä selvää käsitystä toiminnan keskittämisen tarpeellisuudesta. Yhteistoimintaan osanotto oli kovin heikkoa. Piiritoimikunnan kyselyihin vastaili vain muutama osasto. Piiriveroja on joku nuoriso-osasto suorittanut, mutta suoritukset ovat yleensä olleet epäsäännöllisiä. Vuosikokoukseen v. 1910 saapui edustajia kovin vähän, joten osastot nähtävästi eivät vielä silloin halunneet yhteissopimuksiin perustuvia velvoituksia ottaa suorittaakseen. Silloin valittu piiritoimikunta katsoi sellaisen välinpitämättömyyden olevan tavallaan epäluottamusta piirijärjestön olemassa oloa vastaan.

Asiain järjestely.

Piiritoimikunta käsitti aivan hyvin, että valistustyötä olisi pitänyt kiireimmän kaupalla harjoittaa, mutta siltä puuttui tarpeel-

lisiä varoja. Muutamat osastot pitivät kesäjuhlia varojen kartuttamiseksi kesällä 1910—1911, ja viimeksimainitun vuoden syksyllä voitiin jo ruveta suunnittelemaan nuorison valistustyötä edes pariksi kuukaudeksi, ja päätettiin jatkaa niin paljon kuin varoja riittää. Vuosien 1910 jälkipuolen ja 1911 alkupuolen toiminnasta ei ole paljon sanottavaa, piiritoimikunnalta ei pyydetty juuri mitään neuvoja eikä se juuri kenellekään niitä tyrkyttänyt, kun se ei ollut edes selvillä ottaako niitä kukaan vastaan. Mutta kun varsinainen talvikausitoiminta järjestöissä alkoi syksyllä 1911, päätti piiritoimikuntakin kokeilla joko yhteistoimintaa saisi vireille. Se julisti järjestäjän toimen haettavaksi sekä laati kehoituksen osastoille saapumaan piirikokoukseen, hankki alustelut eri kysymyksistä piirijärjestön kokoukselle. Kokouksessa käsiteltiin seuraavat kysymykset:

- 1) Järjestämis- ja verotuskysymys.
- 2) Agitatioonikysymys.
- 3) Liiton suhde puolueeseen.
- 4) Menettelytapakysymys.
- 5) Ihanneliittokysymys.
- 6) Kirjallisuuden ja „Työläisnuorison” levittäminen.
- 7) Viranomaisten urkkimiset.
- 8) Piiritoimikunnan valinta, johon ovat kuuluneet: Alma Jokinen, V. Huhta puheenjoht., H. Jalonen sihteerinä ja rahastonhoitajana sekä O. Toivonen ja A. Kannel. Varajäseninä ovat olleet M. Salmi, V. Virtanen ja K. Kaukovaara.

Valistustyö.

Joulukuun alussa otettiin 2 kuukaudeksi Pekka Lempiäinen järjestäjäksi, joka puhui 36 päivänä eri paikoissa, noin 2,440 kuulijalle, sekä avusti 9 uuden osaston perustamista. Kun vielä oli varoja otettiin Otto Toivonen yhdeksi kuukaudeksi ja puhui hän 22 paikassa 1,600 kuulijalle sekä avusti 8 uuden osaston perustamista, joista 8:sta 4 on julkisuudessa osottautunut toimivaksi; toisista ei tätä kirjoittaessa ole varmuutta, toimiiko ne vai ovatko nukkuneet.

Toiminta yleensä

on virkistynyt vanhemmissa osastoissa ja uudet puuhailee myöskin ahkerasti, joten yleensä sos.-dem. nuorison keskuudessa on havaittavissa kiitettävää toiminnan elpymistä.

Nykyinen tila.

Piirissä on 27 osastoa, joiden tiedetään toimivan. Tilastoa toiminnastaan on antanut 8 vanhaa, ja 4 tänä vuonna perustettua

osastoa, ja on niiden jäsenmäärä 681. Näistä on 11 työv.-yhd. alaosastoja. 9 osastossa on kirjallisuustoimikunta, 6 agitatsiooni-toimikunta, kaikissa 12 osastossa on Työläisnuorison asiamies, 10 osastossa levitetään Työläisnuorison irtonaisnumeroja, 10 osastoa on ilmoittanut kuuluvansa liittoon, 5 osastossa pidetään kokouksia joka viikko, 3 os. kolme kertaa kuussa, 1 os. 2 kertaa kuussa ja 3 os. 1 kerta kuussa. Enempi kuin puolet osastoista on unhottanut täyttää ja takaisin lähettää piiritölmik. kyselykaa-vakkeet, joten niiden osastojen toimintamuodoista ei piiritoimi-kunnalla ole tietoja sen enempi kuin mitä kokouksistaan ja iltamistaan ovat paikallisessa puoluelehdessä ilmoittaneet.

Todennäköisesti piirijärjestön alueelle on noin 1,000 osasto-ihin kuuluvaa jäsentä. On vain ajan kysymys, milloin ne kaikki saadaan täysin järjestettyyn yhteistoimintaan.

Raha-asiat.

Säästöä on piiritoimikunnalla nykyään noin 100:—. Kesä-juhla puuhaillaan, joten niistä saataneen varoja ensi talvista valistustyötä varten piiriverojen lisäksi.

Helsingissä 1 p:nä kesäk. 1912.

Piiritoimikunnan puolesta:

H. Jalonen.

Kertomus

Pohjois-Hämeen sos. dem. nuorisopiirijärjestön toiminnasta*).

Piirijärjestön perustamisen jälkeen vuosina 1909 ja 1910 oli toimikunnan toiminta vilkkaampaa kuin mitä se nyt kahtena viimeisenä vuonna on ollut. Agitaattoria ei kuitenkaan ensi-alkuun voitu palkata, vaan saivat piiritoimikunnan jäsenet käydä n. s. hyökkäysmatkoilla uusia osastoja perustelemassa, sekä osastojen kokouksissa ja iltamissa ohjelmaa suorittamassa. Näiden hyökkäysmatkojen johdosta saatiinkin osastot jonkun verran kiinnittämään huomionsa piiritoimikuntaan ja liittyi piirin silloiset 7 osastoa piirijärjestöön. Piiriveroja ei kuitenkaan suorittanut kuin neljä osastoa ja nekin sangen epäsäännöllisesti.

*) Kun useasta pyynnöstä huolimatta ei piiritoimikunnan toimitsia kertomusta lähettänyt, laati allekirjoittanut tämän kertomuksen tapaisen kyhäyksen.

sesti. Toimikunta ponnisteli kuitenkin rahavarojen kartuttamiseksi siksi paljon, että voitiin maaliskuulla 1911 palkata allekirjoittanut kuukauden ajaksi piirin puhujaksi. Matka suunnattiin piirin pohjoseen osaan, joten samalla oli sopiva käydä Vaasan itäistä piiriäkin herättelemässä. Tällä matkalla perustettiin Häm. pohj. 8 ja Vaasan itäiseen piiriin 2 uutta osastoa. Piirin alueella löytyi nyt näinollen alun toistakymmentä osastoa ja olisi piirin taloudellisen aseman sekä toiminnan myös pitänyt samassa suhteessa kohota. Mutta niin ei kuitenkaan tapahtunut. Piiritoimikuntaa ei keväällä saatu kokoontumaan kuin yhden vaivasen kerran, eikä kesällä ensinkään. Tästä johtui, että alkavat osastot jäivät kaikkea ohjausta vaille ja kuolla kupsahelivat yksi toisensa jälkeen. Piirijärjestön vuosikokousta ei myöskään saman syyn tähden voitu pitää ja näin pääsi piirin asiait menemään sangen pahasti rempalleen. Agitatsioonivarojen hankkimiseksi olisi piiritoimikunnan velvollisuus ollut järjestää edes yhdet kesäjuhlat, mutta tämäkin jäi tekemättä, vaikka rahavarat olivat aivan loppuun kulutetut. Osastot myös olivat yhtä huolimattomia, eivät edes viitsineet ottaa selvää onko koko piiritoimikunnasta mitään jälellä. Suurin osa toimikunnan jäsenistä hajaantui jo keväällä työnhakuun ympäri maata ja tästä osaksi johtui tällainen asiantila. *Kaikkein suurimpana syynä oli kuitenkin velttaus.* — Syystalvesta 1911 täydennettiin toimikunta Tampereen osaston valitsemilla jäsenillä sekä alettiin vähän järjestämään piirin asioita. Julaistiin „Kansan Lehdessä” kehoitus, jossa osastoja pyydettiin suorittamaan piiriveronsa, sekä järjestämään osastotoimintansa taas uudelleen käyntiin. Piiritoimikuntakin lupautui tapansa parantamaan. Veroja alkoi nyt vähitellen karttumaan ja kun liitolta saatiin avustusta 75 mk. rahassa ja 50 mk. kirjallisuus, niin helmikuulla otettiin kuukauden ajaksi puhuja Alex Halonen. Tästä kuukauden matkoista oli tuloksena 2 uutta osastoa sekä usean nukkuneen osaston herääminen.

Kuten mainittiin, nukkui piiritoimikunta keväällä 1911 ja veteli makeita unia koko kesän. Nyt tänä kesänä, vahingosta viisastuneena, olisi heidän luullut edes jossain määrin toimivan, mutta sama haluttomuus on yhä edelleenkin ollut vallalla. Varmaankin liittokokoukseen mennessä Pohjois-Hämeen piiritoimikuntakin järjestää piirinsä kuntoon ja ripeällä toiminnalla korjaa laiminlyöntinsä.

Opastus- ja neuvontakurssit on ensitalven ajalla välttämättä järjestettävä, sillä niiden avulla voidaan saada osastoille kunnolliset toimitsiat, sekä osastot kiinteämmin piirijärjestön yhteyteen.

Kertomuksen laatinut

Sulo Allén.

Kertomus

**Viipurin sos.-dem. nuorisopiirijärjestön tomin-
nasta 19/3 1911 — 2/2 1912.**

Piirijärjestö perustetaan.

Jo pitemmän aikaa oli Viipurin puolella ollut hankkeissa oman sos.-dem. nuorisopiirijärjestön perustaminen, kun osastoja oli perustettu seudullemme useampiakin, ja kun tunnettiin nuorison järjestäytymisen tarve täälläpäin. Lisäksi olivat jo muodostuneet Kymnlaakson ja Vuoksenlaakson sos.-dem. nuorisopiirijärjestöt, joten Viipurin piiri oli kuten kahden kiilan välissä. Nämä seikat panivat miettimään todenperäisesti piirijärjestön perustamista. Asiaa harkittiin Viipurin nuorisopiireissä v. 1910, ja vihdoin alkupuolella v. 1911 kirjoitti toim. Jalo Kohonen asiasta muutamia artikkeleja „Työ”-lehteen, jonka jälkeen pidettiin useita 20, 24, 26 p. helmik. neuvottelukokouksia, joissa tultiin siihen lopputulokseen, että katsottiin tarpeelliseksi perustaa Viipuriin sos.-dem. nuorisopiirijärjestö. Tuumasta toimeen!

Ennenmainituissa neuvottelukokouksissa oli asetettu 5-henkinen toimikunta ajamaan asiaa. Tämä toimikunta, johon kuuluivat A. Nyrkkö, Sohvi Seppänen, Jalo Kohonen, K. Vänskä ja J. Vettenranta, julkaisi helmik. 27 p. kehoituksen Viipurin ja Lappeen seutujen nuoriso-osastoille, jossa ilmoitettiin, että Viipurin sos.-dem. nuorisopiirijärjestön perustava kokous pidetään 19 p. maalisk. Viipurin t. y:n, talolla ja pyydettiin lähettämään edustajia kokoukseen. Samalla oli ilmoitettu puuhasta nuorisoliittotoimikunnalle Helsinkiin.

Vihdoin 19 p. maalisk. oli piirijärjestön perustava kokous Viipurissa. Kokouksessa olivat edustettuina Viipurin n. o., Käräjärven n. o., Säiniön n. o., Talikkalan n. o., Hiekan n. o., Uuraan n. o., Vääräkosken n. o., Sykiälän n. o. ja Parkkarilan n. o., siis 9 osastoa ja noin 185 jäsentä. Lisäksi olivat luvanneet Terijoen n. o., Lappeen Haapajärven n. o. ja Uuraan Monolan n. o. yhtyä piirijärjestöön, vaikka vaan Terijoen n. o. on liittynyt. Edustajia oli saapunut 18. Liittotoimikuntaa edusti nuorisoliiton sihteeri J. Railo.

Perustavassa kokouksessa hyväksyttiin säännöt, ja määriteltiin rajat. Sitä paitsi suunniteltiin agitatsioonityötä. Piiriveron suuruudeksi määrättiin 5 penniä kuukaudessa, jonka katsottiin riittävän piirijärjestön tarpeisiin. Varsinainen toiminta päätettiin aloittaa 1 p. huhtik. Verojen suorituksesta päätettiin myös, että ne maksetaan neljännesvuosittain.

Piirijärjestön ensi toiminta.

Siten oli pohja laskettu sos.-dem. nuorisotyölle Viipurin piirissä. Varsinaiseksi yhdyssiteeksi tuli Viipurin kaupunkiin sijoitettu nuorisopiiritoimikunta, johon kuului puheenjohtaja, 5 vakinaista ja 3 varajäsentä. Nimekseen otti järjestö Viipurin sosialidemokratinen nuorisopiirijärjestö. Se työ, joka piti panna alkuun, näytti ensin kokonaan mahdottomalta. Mutta uskottiin, että päästään eteenpäin tarmolla ja toimella. Niin on käynytkin! Ensin oli toiminta hiljaista, kun ei ollut varoja, ja kun piirijärjestö perustettiin siksi myöhään keväällä, jolloin ei voitu enään agitatsioonia harjoittaa. Nuorisopiiritoimikunta järjesteli vain sisäisiä asioitaan. Tärkein toimenpide oli tällä ajalla se, että liittotoimikunta vahvisti piirijärjestön säännöt sillä edellytyksellä, ettei Lappeen kunnassa toimivia osastoja voida pakottaa, elleivät itse vapaaehtoisesti halua, yhtymään Viipurin piiriin, koska se kunta on jo aikaisemmin liittotoimikunnan hyväksymä Kyminlaakson piiriin kuuluvaksi.

Vahvistaminen tapahtui toukok. 5 p:nä.

Kesätoiminnasta ei voi muuta sanoa, kuin että se oli hiljaista. Virkeyttä antoi kumminkin kesäjuhlien valmistelu, jotka pidettiin Rättijärvellä heinäk. 9 p. Näistä saatu voitto liitettiin agitatsioonirahastoon. Heinäkuussa pidettyyn puoluekokousedustajain vaaliin tuntuivat työväenyhdistyksiin kuuluneet nuoris-osastolaiset ottaneen osaa jossain määrin.

Syksymmällä rupesi sitten työ vilkastumaan. Se näkyi siinä, että osastot rupesivat enemmän kääntymään piiritoimikunnan puoleen kirjevaihdon avulla. Vilkastumista aiheutti osaltaan Helsingin sos.-dem. puoluekokouksessa 3—9 p. syysk. esillä ollut nuorisokysymys, jolloin määriteltiin uudelleen ääriviivat nuorisoliikkeelle. Helsingissä oli myös liittoneuvoston kokous 9—10 p. syysk., jossa käsiteltiin muuan Viipurin nuorisopiirijärjestöä koskeva kysymys.

Vuoden jälkipuolella tapahtunutta toimintaa kuvaa parhaiten selostus sos.-dem. nuorisagitatsioonista nuorisopiirijärjestön alueella.

Agitatsionityö.

Varsinaista agitatsionityötä työläisnuorison keskuudessa ei piiritoimikunta voinut keväällä 1911 piirijärjestön perustamisen jälkeen harjoittaa ollenkaan. Syynä oli se, ettei ollut varoja. Sen vuoksi käytettiin koko kesä varojen kokoomiseen talvityökentelyä varten.

Niitä saatiin m. m. lahjoituksina Smk. 115:90. Erikoisesti lahjoittajista mainittakoon Viipurin n. o. 50:—, Uuraan n. o. 10:—, Sykiälän n. o. 5:—, Hiekan n. o. 10:—, Talikkalan n. o.

5:—, Käräjärven n. o. 8:55, Lappeenrannan, Parkkarilan, Kiialan ja Haapajärven n. o. kesäjuhlatulot 25:35, eri henkilöiltä 2:—. Sitä paitsi pani piiritoimikunta toimeen huvimatkan ja kesäjuhlat 9 p. heinäk. Rättijärvelle, jolloin virkavalta yritti sekautua niihin. Voitoksi saatiin 42:26.

Näin juhlien, lahjotusten ja verojen avulla saatiin kootuksi niin paljon varoja, että voitiin ryhtyä syksyllä ja talvella pönte-vaan nuorison herätystyöhön. Lokak. 6 p. päätettiin ottaa piirijärjestön palvelukseen erikoinen nuorisotyön neuvoja. Paikka julistettiin haettavaksi. Lokakuun 25 p. valittiin sitten neuvo-jaksi Hanna Kohonen Viipurista. Hän astui toimeensa lokak. 31 p:nä. Toimessaan oli hän puoli kuukautta kun sairastui, ja hänen matkansa täytyi keskeyttää. Toimiaikanaan piti hän 11 luentoa 647 kuulijalle nuorisokysymyksestä. Viipurin ympä-ristössä ja Lappeen puolella ollessaan matkoilla järjesti hän osastojen sisäisiä asioita, herätti eloon Karjalan esikaupungissa uinahtaneen osaston ja aiheutti, että Lappeen Kiialan ja Haapa-järven nuoriso-osastojen 21 vuotta vanhemmat jäsenet muo-dostivat yhteisen työväenyhdistyksen Haapajärvelle. Tämän vaikutti tunnettu puoluekokouksen päätös nuorisoliiton ja puo-lueen suhteista toisiinsa.

Hanna Kohosen matkat keskeytyivät marrask. 14 p. Tällöin päätettiin jatkaa nuorisoherätystä edelleen, kun liittotoimikunta-kin oli myöntänyt piirijärjestölle jo ennakolta rahavaroistaan Smk. 125:—, joka summa tuli piirijärjestölle liittoneuvoston kokouksen päätöksen perusteella puolueen myöntämästä avus-tuksesta liitolle. Avustusta saatiin rahassa 75:— ja kirjalli-suudessa 50:—. Työskentely suunnattiin siihen, että saataisiin nuoriso-osastoja perustetuiksi piirijärjestömme alueille.

Puhujana kävi marraskuun lopulla ja joulukuussa sihteeri Jalo Kohonen töittensä lomassa 8 kertaa puhuen 510 kuulijalle. Nuoriso-osastoja syntyi Kelkkalaan, Sorvaliin, Tammisuolle, Lauritsalaan ja Lyykylän Repolaan. Joulukuun 1 p. läksi lii-keelle uusi nuorisotyön neuvoja A. Nyrkkö. Hänen matkansa suunnattiin Karjalan kannakselle. Tällöin kierti hän 2 viikon ajan pitäen 12 puhetta 615 kuulijalle. Nuoriso-osastoja syntyi Koiviston kirkonkylään, Halilaan ja Ollilaan. Joulupyhien tie-noilla läksi Nyrkkö uudelleen liikkeelle kierrellen Viipurin ympä-ristössä, ja nyt piti hän 5 puhetta 285 kuulijalle. Nuoriso-osastoja perustettiin Tervajoelle ja Alasommeeseen.

Lisäksi vaalipiiritoimikunnan toimesta puhui Hanna Kohonen Uudenkirkon kirkonkylässä nuorisokysymyksestä seurauksella, että sinne perustettiin nuoriso-osasto. Kuulijoita oli 50 henkeä. Yhteensä on pidetty tänä agitatsiooninaikana marras- ja joulu-kuussa 37 puhetta 2,107 kuulijalle. Seurauksena on ollut, että

on perustettu 11 nuoriso-osastoa, elvytetty eloon 1 nuoriso-osasto ja perustettu 1 työväenyhdistys.

Tähän ei vielä tyydytty. Kun vaalipiiritoimikunta hommasi luentokursseja Viipuriin, niin kustansi nuorisopiiritoimikunta tammik. 22—24 p. 1912 nuorisoliiton sihteerin Sulo Allenin 3 päiväksi Viipuriin näille kursseille opastamaan nuorisotyössä. Päivisin luennoitsi ja antoi ohjausta A. 11 tuntia. Kahtena iltana luennoitsi hän Viipurin työväestölle kansainvälisestä sos.-dem. nuorisoliikkeestä ja Suomen sos.-dem. nuorisoliikkeestä 4 luentoa. Kuulijoita oli yhteensä noin 225 henkeä. Kursseilla oli osanottajia 30 henkeä.

Nuorisopiiritoimikunta on myös koettanut ottaa selvää semmoisista nuoriso-osastoista, jotka eivät anna itsestään mitään elonmerkkejä. On tultu havaitsemaan, että Kuolemajärven Inkilän, Koiviston Kiiskilän ja Rautasen osastot ovat kuoilleet. Niitä ei voida toistaiseksi elvyttää eloon. Piirijärjestömmme ulkopuolella olevia osastoja on kehoitettu yhtymään piirijärjestöön, mutta eivät kaikki ole sitä kehoitusta seuranneet.

Mikäli tietoomme on tullut, ovat useat perustetut nuoriso-osastot jo liittyneet nuorisoliittoon, joten työskentelymme on kantanut hedelmiä.

Nuorisopiirijärjestön alueella ovat tietämämme mukaan nyt toimimassa tai toiminta alkuunpantuna seuraavat osastot: Viipurin, Hiekan, Talikkalan, Karjalan esikaupungin, Sorvalin, Kelkkalan, Säiniön, Vääräkosken, Tervajoen, Tammisuon, Lyykylän Repolan, Uuraan, Monolan, Päätilän—Kivitokeen, Niemelän Koiviston k. k:n, Halilan, Uudenkirkon k. k:n, Sykiälän, Kivennavan Lipolan, Terijoen, Ollilan, Alasommeen, Käräjärven, Lappeenrannan, Kiialan, Haapajärven, Parkkarilan ja Lauritsalan.

Piirijärjestöön ovat kuuluneet piiriverojen perusteella v. 1911 Viipurin, Talikkalan, Hiekan, Parkkarilan, Käräjärven, Säiniön, Vääräkosken, Terijoen, Sykiälän, Uuraan ja Kiialan osastot — siis yhteensä 11 osastoa. Veroperusteen mukaan olisi niissä jäseniä 239, mutta on se tuntuvasti suurempi, kun veroja on jäänyt rästiksi v:lle 1912. Todellisuudessa lienee näiden osastojen jäsenmäärä 400 henkeä. V. 1912 ovat liittyneet piirijärjestöön Kelkkalan, Karjalan esikaupungin ja Päätilän-Kivitokeen n. o. t. Useat muut ovat kyllä luvanneet liittyä, muttei niistä ole vielä lopullista tietoa. Tämän lupauksen ovat tehneet m. m. Sorvalin, Tammisuon, Uuraan Monolan, Alasommeen, Tervajoen, Ollilan ja Uudenkirkon k. k:n nuoriso-osastot. Täyttäkööt ne lupauksensa!

Agitatsiooniin 2 kuukauden aikana käytettiin kaikkiaan Smk. 267:05, mikä summa on katsottava kerrassaan kohtuulliseksi niihin tuloksiin katsoen, joita on aikaansaatu. Puhetta kohti tuli niin ollen kustannuksia 7:21 riippuen suurista matka-

kulungeista, sillä agitatsiooniaikamme oli pahin kelirikon aika. Marras- ja joulukuun aika lieene muuten parhain aika nuorisotyöhön, sillä silloin saa nuoriin lietsotuksi enemmän innostusta, jotta he talvella sittemmin toimivat tarmokkaammin.

Nuorisopiiritoimikunta on ollut yhteydessä liittotoimikunnan kanssa kirjeellisesti, on välittänyt kirjallisuutta ja jäsenkirjoja osastoille ja on lähettänyt puhujia tarvittaessa agitatsiooniajan lisäksi nuorisoujuhliin. Puhumassa ovat käyneet Jalo Kohonen 9, J. Railo 2, Antero Nyrkkö 1, P. Lempiäinen 1 ja M. Jauho 1 kerran. Kuulijoita on ollut näissä tilaisuuksissa 1,110 henkeä.

Vaalipiiritoimikunnan toimesta on piirissämme pidetty luentoja nuorisokysymyksen aloilta 7 kertaa. Kuulijoita on ollut 720 henkeä.

Jos vedämme yhteenvedon nuorisopiirijärjestömme alueella pidetyistä puheista ja luennoista, niin on kaikkiaan pidetty 62 puhetta ja luentoa 4,062 kuulijalle.

Toiminnan yhteydessä ei saa jättää mainitsematta, että piiritoimikunnan kehoituksesta myönsi Viipurin n. o. 1 stipendin puolueopistoon Helsinkiin Smk. 125:—. Samalla myönsivät Viipurin n. o. 2, Kelkkalan n. o. 1 ja Sorvalin n. o. 2 stipendiä tammikuussa Viipurissa pidetyille luentokursseille. Tällöistä toimintaa olisi jatkettava enemmänkin!

Muu toiminta.

Piirijärjestön tulot ovat olleet v. 1911 9 kuukauden aikana kaikkiaan Smk. 403:86, joista veroina on saatu 107:50, lahjoina 115:90 ja avustusta 125:— j. n. e. Erikoisesti menopuolella mainittakoon 9 p. jouluk. juhlahäviö nuorisoliiton 5-vuotisjuhlassa Viipurissa 31:96. Muut menot ovat johtuneet kulungeista. Piirijärjestön puhdas omaisuus on joulukuun 31 p. 1911 arvoltaan Smk. 32:98.

Nuorisopiiritoimikuntaan ovat kuuluneet seur. henkilöt: A. Nyrkkö puheenjohtajana, J. Vettenranta varapuheenjohtajana, Jalo Kohonen sihteerinä, K. Vänskä rahastonhoitajana, O. Vuoristo, Sohvi Seppänen. Varajäseninä ovat toimineet M. Jauho, Ruura Aholainen ja M. Hiivala. Näistä erosi M. Jauho jäsenyydestä, kun hänen ja Viipurin nuoriso-osaston kesken oli tullut erimielisyyttä, joka päättyi Jauhon erottamiseen osastosta sovinto-oikeuden päätöksen perusteella 6 kuukaudeksi. M. Hiivala erosi myös jäsenyydestä Vääräkosken n.-osaston ilmoittaman syyn perusteella.

Tilintarkastajina ovat toimineet Rudolf Ruth ja Lyyli Latukka.

Nuorisopiiritoimikunnan kokouksissa ovat jäsenet olleet seuraavasti: Kohonen ja Vänskä 25, Seppänen 21, Vuoristo 20,

Vettenranta 17, Jauho ja Nyrkkö 13, Aholainen 3 ja Hiivala 1 kerran. Kokouksia on pidetty 26, ja on niissä laadittu 216 pykälää pöytäkirjaan.

Piiritoimikuntaa liittoneuvostossa on edustanut Jalo Kohonen. Liittoneuvosto kokoontui kerran Helsingissä 9—10 p. syysk.

Tiedonantoja on julkaistu „Työssä”, „Kansan Äänessä” ja „Työläisnuorisossa” 8 kertaa. Ne ovat koskeneet veroja, vap-pua, puolueäänestystä, syksytyöskentelyä, nuorisojärjestäyty-mistä, luentokursseja ja vuosikokousta.

Nuorisopiiritoimikunnalle on saapunut toiminta-aikanaan 63 kirjettä ja postikorttia. Lähetetty on taas 124 kirjettä, posti-korttia ja tiedonantoja.

Loppusanat.

Kuten edelläolevasta näkyy, on nuorisopiiritoimikunta koet-tanut täyttää perustavan kokouksen sille antamia määräyksiä parhaimman vointinsa mukaan. Jollei se kaikissa suhteissa ole onnistunut, niin on syy etsittävässä siinä, ettei ole ollut varoja kylliksi käytettävänä. Työläisnuorisoa on kyllä seuduillamme niin paljon, että sen keskuudessa kannattaa kyllä tehdä agitatioonia. Lisäksi toiminnan heikkoutena on ollut se, että kanta-joukko on ollut pienoinen. Suurempia tuloksia voidaan vasta odottaa v. 1912, jolloin hedelmät v:n 1911 työstä nähdään. Otaksumamme mukaan kutsuttiin uusia työskentelijöitä rintamaamme noin 250—300 ja kun tällaista kehitystä jatkuu edel-leenkin, niin tulenee kohta piirijärjestömme osastojen luku ko-hoamaan yli 50 ja jäsenluku nelinumeroiseksi. Tehkäämme työtä, että tämä päämäärä tulee saavutetuksi.

Sen ohessa ei ole tyydyttävä vain herättävään työhön työ-läisnuorison keskuudessa. On pyrittävä vakaannuttamaan jäse-nemme sosialidemokrateiksi. Se tapahtuu parhaiten luentokurs-sien, osastojen järjestämistyön ja erikoisten nuorisoneuvonta-kurssien muodossa. Tälle kasvattavallekin työlle on meidän kiinnitettävä huomiotamme, jotta nuorisotyöstämme koituvat tu-lokset ovat hyviä ja vievät sitä sivistystä eteenpäin, jonka har-rastajiksi ja sen puolesta taistelijoiksi kehitys on määrännyt sosialidemokratisen työläisnuorison.

Tässä ovat ne päämäärät, joita Viipurinkin sos.-dem. nuo-risopiirijärjestö on velvollinen ajamaan. Tehkäämme velvolli-suutemme uuden ajan, nousevan yhteiskunnan uran uurtajina.

Viipurin sos.-dem. nuorisopiiritoimikunnan puolesta:

Jalo Kohonen.

V:ri 5. 2. 1912.

Kertomus

Vuoksenlaakson sos.-dem. nuorisopiirijärjestön toiminnasta*).

Tämän piirijärjestön perustamisaika on laskettava vuoden 1910 alkupuolelle, sillä Kotkan kokoukselle annetussa liittotoimikunnan toimintakertomuksessa jo tämä järjestö mainitaan, vaikkakaan sen toiminnasta ei silloinkaan ollut yksityiskohtaista kertomusta liittotoimikunnalle lähetetty. Se toiminta oli kuitenkin järjestetty vain väliaikaiselle perustalle.

Kun Kotkan liittokokous sitten määritteli lähemmät ohjeet piirijärjestöjen toiminnalle ja uusien perustamiselle, ryhdyttiin näitä ohjelmia Vuoksenlaaksossakin toteuttamaan. Kesällä piirien kesäjuhlan yhteydessä pidettiin piiritoimikunnan neuvotelukokous, johon liittotoimikunnan puolesta otti osaa liiton silloinen sihteeri, jona oli allekirjottanut. Kokouksessa neuvoteltiin etupäässä piirijärjestön alueen rajoista. Parikkalan pitävä keskuksena toimi nimittäin silloin täällä toinenkin piirijärjestö: Parikkalan piirijärjestö. Kotkan kokoukselle annetussa kertomuksessa sanotaan siitä seuraavaa:

„Sos.-dem. Nuorisoliiton Parikkalan y. m. osastojen piirijärjestön ensimmäinen perustava kokous pidettiin 6 p:nä helmikuuta vuonna 1910. Parikkalan osasto, joka puuhan alulle pani, oli tarkoittanut saada jonkinlaista yhteistoimintaa kunnan osastojen kesken, mutta kokous oli sitä mieltä, että toiminta olisi ulotettava koko Viipurin läänin itäistä vaalipiiriä käsittäväksi ja tätä silmällä pitäen homma alkuun pantiin.

Perustavassa kokouksessa oli edustettuna 4 osastoa. Toinen perustava kokous päätettiin pitää 6 p:nä maaliskuuta. Tässä kokouksessa valittiin piiritoimikunta, johon valittiin 5 vakinaista jäsentä. Järjestön keskuspaikaksi valittiin Kivijärvi.

Järjestöön kuuluu nykyään 4 osastoa. Piiriveron suuruus 5 penniä jäsentä kohden kuukaudessa.”

Toisessa paikassa samaa kertomusta sanotaan:

„Parikkalan piirijärjestö on oikeastaan kunnallisjärjestö, siihen kun kuuluu yksinomaan Parikkalan kunnassa sijaitsevat osastot, mutta kun järjestö on lähimmässä tulevaisuudessa aijottu ulotettavaksi koko Viipurin läänin itäistä vaalipiiriä käsittäväksi, on syytä laskea mukaan sekin.”

Vuoksenlaakson piirijärjestön väliaikainen piiritoimikunta

*) Kun liittotoimikunta ei useista pyynnöistä huolimatta ole tämän järjestön toimitsijoilta saanut kertomusta, on allekirjottanut koettanut sellaista kokoonsommitella eri tietojen perusteella.

oli kuitenkin sitä mieltä, että Viipurin läänin itäisen vaalipiirin alueella toimivan nuorisopiirijärjestön keskuksiksi paremmin sopii Vuoksenlaakso ja senvuoksi se kesällä 1910 esitti liittotoimikunnalle, että kun Vuoksenlaakson piirin uudestaanjärjestämiskokous pidetään samana syksynä, niin silloin tämä Parikkalan järjestö yhdistettäisiin Vuoksenlaakson järjestöön. Liittotoimikunta harkitsi asiaa kahdessa kokouksessaan, joiden kokousten välillä allekirjoittanut käydessään piirin kesäjuhlilla Ensossa piti samalla neuvottelukokouksen asiasta piiritoimikunnan kanssa. Tuloksena näistä oli, että liittotoimikunta ei erikoisemmin tahtonut pakottaa näitä järjestöjä yhteen sulautumaan, mutta lähetti kuitenkin asian johdosta molemmille piiritoimikunnille kirjelmän. Vuoksenlaakson piirijärjestön toimikuntaa kehoitettiin lähettämään kutsukirjelmä piirikokouksensa myös Parikkalan järjestöön kuuluville osastoille ja sen järjestön piiritoimikunnalle. Parikkalan järjestön toimikuntaa ja osastoja taas kehoitettiin harkitsemaan, eikö olisi edullisempaa, että molemmat järjestöt sulautuisivat yhteen kuin että pidetään kahta järjestöä yllä.

Näiden toimenpiteiden seurauksena olikin sitten molempien järjestöjen vapaaehtoinen yhdistyminen syksyllä 1910.

Vuoksenlaakson piirin toinen perustava ja uudestaanjärjestämiskokous pidettiin sunnuntaina syysk. 18 p:nä 1910 Enson työväenyhdistyksen huoneustossa. Edustajia oli kokoukseen saapunut Hannilan, Joutsenon, Jaakkiman, Joutsenon, Karjalaisen kylän, Parikkalan, Parikkalan Kivijärven, Vuoksen ja Enson nuoriso-osastoista, yhteensä 9 edustajaa.

Piirialueen määrääminen otettiin ensin keskusteltavaksi, se kun oli juuri tärkein asia kokoukselle esitetyistä, kuten jo ylemmää on selvinnyt. Toimikunnan valmistavassa alustuksessa ehdotettiin piiriin kuuluvaksi 20 kuntaa itäisestä vaalipiiristä ja ne kunnat, jotka jäävät tämän piirin ulkopuolelle muodostakoot sitten eri piirinsä, joko Sortavalaa tai Kuopion läänin itäiseen piiriin ehken muodostettavan piirin yhteyteen. Ehdotus ei saanut kannatusta, vaan sen sijaan sai kannatusta ehdotus, että piirin rajat tulisivat kulkemaan vaalipiirin rajojen mukaisesti. Samoin ehdotettiin piirin rajat ulotettavaksi Kyminlaakson piirin rajoihin asti, vaan ei tämäkään ehdotus saanut kannatusta. Lopullisesti tuli päätökseksi, että piirijärjestön rajat tulevat kulkemaan itäisen vaalipiirin rajojen mukaan.

Verotuskysymyksen alusti piiritoimikunta. Se ehdotti piiriveroksi 10 penniä kolmelta kuukaudelta, vaan sitä pidettiin liian kalliina. Lopuksi kysymys lähetettiin raha-asian valiokuntaan, joka mietinnössään ehdotti piirijärjestöveroksi 10 penniä kolmelta kuukaudelta, ja että kukin osasto hankkisi vuoden aikana piirin varojen kartuttamiseksi 30 mk. joko iltamilla tai

muulla sopivalla tavalla. Valiokunnan mietintö hyväksyttiin sinänsä.

Valistustyön järjestämisestä keskusteltiin vilkkaasti. Kysymyksestä oli piiritoimikunnan valmistama alustus, jossa ehdotettiin agitaattorin palkkaamista piirijärjestölle kahden kuukauden ajaksi. Tätä toimenpidettä piti suurin osa puhujista välttämättömänä. Kysymys lähetettiin lopullista kastetta saamaan sivistysvaliokuntaan, joka sitten mietinnössään ehdotti samaa kuin alustuksessaakin, paitsi agitaattorin palkkaamisesta valiokunta ehdotti puhujan otettavaksi kuukaudeksi kerrassaan, marras- ja tammikuuksi ja jatkettavaksi tointa sikäli kuin varat myöntävät. Hyväksyttiin mietintö sinänsä.

Piiritoimikunnan kotipaikasta tehtiin ehdotuksia. Entistä kotipaikkaa, Jäσκεä, ei pidetty sopivana. Ehdotettiin Ensoa ja Antreaa, joista edellinen hyväksyttiin.

Seuraavan kokouksen paikaksi hyväksyttiin Antrea ja ajaksi syysk. toinen sunnuntai v. 1911.

Vuoden 1911 ajalla ei piiritoimikunta kuitenkaan puhujaa ottanut kahdestakin syystä: rahoja ei saatu kylliksi kokoon ja liittotoimikunta lähetti puhujansa Sulo Allénin kuukauden ajaksi piiriin alueelle työskentelemään.

Opastus- ja neuvontakurssit sensijaan järjesti piiritoimikunta piiriin toukokuun neljänä viimeisenä päivänä v. 1911. Ne pidettiin Enson työväentalolla ja opastus- ja neuvonta-ohjelma niillä oli sama kuin muillakin samana vuotena toimeenpannuilla kursseilla. Kun kurssit kestivät neljä päivää, niin johtui siitä, että kertauksissa ja harjoituksissa ehdittiin jonkun verran enemmän kuin muilla saman vuoden samanlaisilla kursseilla, joita on jo ennemmin selostettu ja joihin selostuksiin liittotoimikunnan toimintakertomuksessa tyydyn viittaamaan. Osanottajia oli kursseilla 11, opastajana toimi allekirjottanut. Onnistuneen kesäjuhlan toimi myös piiritoimikunta kesällä 1911.

Syksyllä 1912 pidetyssä piirikokouksessa määrättiin piiritoimikunnan kotipaikaksi Tainiokoski, jonne edellisenä talvena oli syntynyt virkeä osasto. Tämä piiritoimikunta toteutti sitten viimeksi jo kauvan haudotut agitatsionituumat, ottaen keväällä 1912 kuukauden ajaksi puhujan palvelukseensa. Puhujana toimi Emil Viinikainen. Toivottavasti oli tuloksena tästä agitatsionityöstä — josta piiritoimikunta ei liittotoimikunnalle mitään lähempiä tietoja antanut — uusia osastoja, vanhoihin uusia jäseniä ja ennenkaikkea uutta toimintavirkeyttä, että piirijärjestön toiminta kauttaaltaan elpyisi.

Kertomuksen laatinut

Jussi Railo.

Kertomus

Kyminlaakson sosialidemokratisen nuorisopiirijärjestön toiminnasta ^{27/10—10—29/10—11}).

Kyminlaakson sos.-dem. nuorisopiirijärjestö on uudelleen perustettu ja järjestetty 27 p:nä lokak. 1910. Tässä kokouksessa valittuun piirijärjestön toimikuntaan ovat kuuluneet toverit: Hj. Gynther, J. P. Hallikainen, Juho Heiskanen, Anna Nurminen, Jenny Silvennoinen, Viktor Hellqvist ja H. O. Puro vakituksina, sekä varalta Maiju Hallikainen, Osk. Laitinen ja Rachel Männikkö. — Puheenjohtajana on toiminut helmikuun loppuun tätä vuotta Hj. Gynther ja hänen paikkakunnalta poismuuttonsa jälkeen V. Hellqvist. Varapuheenjohtajana on toiminut J. P. Hallikainen sekä sihteerinä ja rahastonhoitajana Anna Nurminen.

Toimikunnalla on ollut kokouksia tällä ajalla (^{27/10} v. 1910 —^{29/10} v. 1911) viisitoista ja on niissä etupäässä suunniteltu työläisnuorison järjestäytymistoimintaa.

Toimikunnan aloitteesta on sos.-dem. nuorison toverikokouksia pidetty seuraavissa paikoissa: 18 p. jouluk. v. 1910 Kymin Korkeakosken työv.-talolla; 6 p:nä tammik. v. 1911 Kyminteh- taalla; 29 p:nä tammik. v. 1911 Myllykoskella; 5 p:nä helmik. Kaukaan Parkkarilassa; 12 p:nä helmik. Inkeroisissa; 26 p:nä maalisk. Voikalla, sekä huhtikuun 30 p:nä Myllykoskella toisen kerran.

Kaikkiin näihin tilaisuuksiin on piiritoimikunta lähettänyt puhujan ja keskustelukysymyksille alustajia. Keskustelukysymyksinä on ollut: „uskonto ja sosialidemokratia”; „sos.-dem. nuorison suhde puolueeseen ja ammatillisiin järjestöihin”; „militarismi”; „raittiuskysymys”; „siveellisyyskysymys”; „itsekasvatus”; „sos.-dem. nuoriso ja koulukysymys” y. m.

Toverikokouksia järjestettäissä on koetettu mahdollisuuden mukaan pitää silmällä paikallisia tarpeita, ottaen huomioon paikkakunnan osastojen toimintakyvyn ja tietoisuusmäärän. Kuitenkin täytynemme valittaa, ettei näitä toverikokouksia — katsoen näitten innostavaan ja herättävään merkitykseen — ole voitu, tarpeellisten varojen puutteessa, kylliksi monelle paikkakunnalle aikaan saada. Niinpä esim. Pyhtäälle ei tänä toimintakautena ole voitu järjestää yhtään ainoata tilaisuutta,

*) Tämänkään nuorisopiirijärjestön nykyisen toimikunnan sihteeriltä ei liittotoimikunta ole pyytämäänsä toimintakertomusta saanut. Senvuoksi on allekirjottanut aikasemmin lähetettyjen Anna Nurmisen ja J. P. Hallikaisen kertomusten perusteella kyhännyt tämän.

vaikkapa jo kerran päätettiin sinne lähettää tilapäispuhuja kiertelemään sikäläisissä kuolevissa osastoissa, niin tämäkin raukesi varojen puutteessa. Samasta syystä ei piiritoimikunta ole voinut harjoittaa huomattavampaa kiihotustyötä ympäristön maalaisnuorison keskuudessa.

Luentoja on toimitettu 10, jotka тов. Anna Nurminen piti piiritoimikunnan kustannuksella Miehikkälässä, käyden viidessä eri paikassa, nimittäin Muurolassa, Pitkälläkoskella, Suurmiehikkälässä, Savikkalassa ja Salomiehikkälässä. Piti 2 luentoa paikassaan. Yhteensä kuulijoita 800. — Vielä on jäänyt porvarillisille „nuorten nuijille” tilaisuus vapaasti kalastella laajahkon palvelus- y. m. maatyöläisnuorison keskuudessa.

Kuluneena toimintavuonna on, kuten mainittu, pidetty toverikokouksia 6. Näissä alustettu ja keskusteltu eri kysymyksistä, kuten: valtiollinen asema, sos.-dem. nuorisoliiton suhde puolueeseen ja amm.-järjestöihin, uskonto-, sotilas- ja koulukysymykset, sekä porvarillinen ja sosialistinen kirjallisuus-suunta y. m.

Luentotilaisuuksia тов. Nurmisen matkan lisäksi on ollut 2, joissa on ollut yhteensä 5 luentoa sos.-dem. nuorisoliikkeestä; sekä 1 väittelykokous.

Helmikuun 26, 27, 28 p:nä oli S. sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan ja Kymnlaakson sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunnan yhteisvoimilla toimitut sos.-dem. opastuskurssit Kotkassa. Luentoja sekä käytännöllisiä ohjeita sos.-dem. nuorisotoiminnasta antoi näillä kursseilla liiton sihteeri J. Railo. Osanottajia eri osastoista yhteensä 22.

Uusia osastoja on perustettu Kyöperilään ja Haminaan, niin että elossa olevain sos.-dem. nuoriso-osastojen luku oli v. 1911 lopussa Kymnlaakson piirissä 12, nimittäin: Paukkarilan, Taa- vetin, Voikan, Kymntehtaan, Kuusankosken, Kyöperilän, Myllykosken, Inkeröisten, Korkeakosken, Helilän, Tiutisen ja Kotkan osastot.

Nukkuvia osastoja olivat: Popinniemen, Svartbäckin, Stockforssin ja Kiviniemen osastot.

Kirjallisuutta ja „Työläisnuorisoa” on piiritoimikunta levittänyt voimiaan myöten; „Maarianpäivän voimain koetuksessa” „Työläisnuorisoa” 290 kpl. (näistä vapaasti levitetty 190 ja myyden 100).

Alkupuolella vuotta osti piiritoimikunta myös levittääkseen osastoille: Tampereen kokouksen pöytäkirjoja 25 kpl., Vaasan ja Kotkan edustajakokouksen pöytäkirjoja 30 kpl. kumpaakin, sekä „Työläisnuoriso mukaan” 20 kpl.

Kiertokirjeitä on lähetetty osastoille 3, sekä useita julistuksia ja kehoituksia „Työläisnuorisossa” ja „Eteenpäin”-lehdessä.

Toimintavuoden alussa kääntyi piiritoimikunta Kotkan sos.-

dem. agitatsioonitoimikunnan puoleen, pyynnöllä, että se järjestäessään luentoja alueelleen, ottaisi huomioon myöskin sos.-dem. nuorisoliikkeen. Tämä toivomus toteutuikin.

Lentolehteä, jonka piirikokous velvoitti p.-toimikunnan julkaisemaan „jos varat sallivat”, ei ole voitu enää lopulla vuotta ryhtyä julkaisemaan, koska se on näyttänyt hieman ylivoimaiselta.

Toimikunnan sihteerinä ja rahastonhoitajana on toiminut alkuvuodella Anna Nurminen, loppuvuod. siht. J. P. Hallikainen, rahastonhoit. J. Heiskanen.

Juhannus-juhla päätti p.-toimikunta pidettäväksi 4. Tämä saatiin aikaan vain Kymintehtaitten osastojen kesken Voikalla ja Inkeröisten ja Myllykosken osastojen kesken Inkeröisissä. Näistä on rahallista tuloa ollut Voikalla pidetystä juhlasta 102 : 51 penniä. Inkeröisten juhla toi tappiota.

Mainitsematta on vielä, että piiritoimikunta ensitöikseen hankki liittotoimikunnan vahvistuksen piirin vuosikokouksen hyväksymille piirijärjestön säännöille, sekä sovitteli Uudemaan ja Viipurin piiritoimikuntien kanssa toiminta-alueiden rajoista.

Lopuksi mainitaan, että p.-toimik. on 7 eri henkilöä lähettänyt puhuja- y. m. tilaisuuksiin yht. 18 kertaa.

Kertomuksen kokoillut

Jussi Railo.

Toimintakertomus

**Kuopion l. l. sos.-dem. nuorisopiirijärjestön toiminnasta
10 p:stä huhtik. 1910—30 p:vään kesäk. v. 1912.**

Aina vuoden 1910 loppupuolelle on huomattavissa alaspäin menoa piirissä, osastot lamassa, taloudellisesti heikkoja — useimmat velkataakan alle nääntymässä. Mutta heti 1911 alusta on kohoamista huomattavissa — vaikkakin hidasta ja onkin tätä nousua sitte yhtä mittaa jatkunut.

Niinpä osastojen luku, joka v. 1910 oli edelleenkin 5 — on kohonnut niin, että tätä nykyä jo piirin alueella on 20 osastoa ja näistä 12 kuuluu piirijärjestöön ja 8 vielä ulkopuolella olevassa tehtänee pian päätös piirijärjestöön liittymisestä.

Jäsenmäärä v. 1910 oli noin 140 — saatujen tietojen mukaan — jota vastoin nyt niissä 17 osastossa, joiden jäsenmäärästä on saatu tietoja, on 601.

Sen sijaan puuttuu meiltä tiedot jäsenten ikärajasta, sukupuolesta, ammatilliseen liikkeeseen ja puolueeseen kuulumisesta

ja myös luotettavat tiedot pidetyistä kokouksista — juhlista, mielenosotuksista — puheista, näytelmien esityksistä, sillä lähetetyt toimintakertomukset usein puuttuvat juuri tärkeimpiä tietoja — tai jää ne kokonaan saamatta, joka on tavallisempaa!

Ainoa, josta jotain asiain tilaa valaisevaa voi toivoa saavansa, on liiton kyselykaavakkeet, mikäli ne *täytettynä* on saapuneet liiton toimistoon.

Agitatsiooni

vielä v. 1910 ajalla oli verrattain vähäistä piiritoimikunnan taholta. Rahoja puuttui puhujan ottamiseen, joten kaikki oli vaan tilapäismatkain varassa ja matkakustannukset niistä suoritti puhujaa pyytänyt osasto tai yhdistys. Tällä ajalla pidettiin *8 puhetta 1,220 kuulijalle.*

V. 1911 — on huomattavampaa nousua — Liiton puhuja Sulo Allén kiertäessään piiriä perusti 4 osastoa ja nämä toivat osaltaan uutta voimaa ja taloudellista tukea piiritoimikunnallekin ja sen puuhille. Puheita pidettiin 14, kuulijoita 1,675.

Kuluneet alkuvuodet olivat olleet hidasta, tuskin huomattavaa eteenpäin menoa liikkeelle ja yhteys piiritoimikunnan ja osastojen välillä niin huonoa, että toivottomalta näytti. Kuitenkin oli parin juhlan kautta saatu hiukan varoja kokoon ja niin voitiin päättää puhujan ottamisesta piirille 1 ½ kk. ajaksi. Niimpä Aug. Vesan suorittama matka sisälsi

41	puhetta	3,945	kuulijalle,
11	„	2,750	„

on taas pidetty piiritoimikunnan taholta. Yhteensä tänä aikana pidetty piirin puolesta

74 puhetta 9,590 kuulijalle.

Kirjallisuuden

levityksen suhteen on vielä paljon toivomisen varaa piirissä ja vielä huonompi on suhde „Työläisnuorisoon”, jota leviää piirissä kurjan vähän. Tilausten kautta noin 150 paikkeille ja irtonaisia myydään noin 250 viikottain.

Kirjallisuutta on piiritoimikunnan kautta tilattu ja levitetty noin 300 mk. arvosta. Jaettu lentolehtisiä ja „Työläisnuorisoa” puhujamatkoilla. Jonkun verran levitetty liiton ja „Työläisnuorisoon” yhteisiä joulun- ja kevätjulkaisuja.

Piiritoimikuntaan

näinä toimintakausina on kuulunut jatkuvasti — Antti Leinonen rahastonhoitajana, Maiju Tapaninen sihteerinä — puheenjohtajana 1910 — O. Nurro, jäsenenä F. Puustinen, E. Miettinen ja A. Rantanen.

1911—1912 puheenjohtajana K. Ukkonen, jäsenenä K. Forsman, Y. Räisänen, varalla Maija Leskinen ja S. Talsi.

Kokouksia kaikkiaan pidetty 52, pykälää pöytäkirjoissa 265.

Liittoneuvostoon

valittuna aikaisemmin oli O. Nurro, sittemmin Maija Tapaninen, ollen läsnä Liittoneuvoston kokouksessa 10 p:nä syysk. 1911.

Kirjeenvaihto

piirin ja liittotoimikunnan kanssa on edes osapuilleen voitu pitää tyydyttävällä kannalla, mutta osastojen suhteen on paljon suoranaista huolimattomuutta olemassa ja tästä laiminlyönnistä on ollut seurauksiakin — vaikka ne eivät tällä keraa koituneetkaan piirin vahingoksi.

Kiertokirjeitä osastoille laitettu 12, siihen on vastattu tullessiin kirjeisiin, annettu ohjeita ja kehoituksia mikäli on tarpeelliseksi nähty.

Kesäjuhlia

on pidetty kaikkiaan kolmet. V. 1910 vietettiin niitä *Siilinjärvellä* Kuopion kunnallisjärjestön kanssa ja oli voitto-osuutemme 50 mk.

V. 1911 kesäjuhlat oli *Juankoskella* ja onnistui ne kohtalaisesti, tuottaen voittoa 138:05 p:nä.

V. 1912 kesäjuhlapaikkana oli *Varkaus* ja muodostui juhlat meidän oloihin hyvin, niin joukkoihin kuin taloudelliseenkin puoleen katsoen. Väkeä kokkojuhlassa, kansanjuhlassa ja iltamissa oli 2,000 ja nousi puhdas voitto piirille 300 mk.

Yhteenvetona

kaikesta yllä esitetystä jää tietoisuus sos.-dem. nuorisoliikkeen laajenemisesta täällä syrjäisessä Savossakin. Täälläkin yhä kiristyvät taloudelliset olot pakoittavat käsittämään järjestäytymisen tärkeyden, sen välttämättömyyden.

Niin pientä kuin alku 3 vuotta takaperin olikin, niin harmillisen hidasta ja vaikeata liikkeen ja piirijärjestön alkuvaiheet — on ne nyt voitettu — voimme merkitä tuloksena kuluneilta vuosilta, varman, yhä eteenpäin pyrkivän piirijärjestön olemassa-

olon, yhä laajemmalle ulottuvan sos.-dem. nuorisoliikkeen levemisen ja taloudellisen vaurastumisen niin osastoissa kuin piirijärjestöissäkin. Työ on alulla — on vaan uupumatta jatkettava, herätettävä, koottava yhä uusia nousevia voimia, jotka vinkein mielin jatkavat alulle pantua työtä.

Tiliasema

huhtik. 10 p:stä 1910—kesäkuun 30 p:vään 1912.

Tuloja	1,991 : 21
Menoja	1,466 : 10
Saldo	525 : 11
Kassa 30/6 1912	214 : 50

Kuopion l. sos.-dem. Nuoriso Piiritoimikunta.

Maija Tapaninen
sihteeri.

Kertomus

Suomen Sosialidemokratisen Nuorisoliiton Vaasan piirin piiritoimikunnan toiminnasta marraskuun 6 p. 1910 joulukuun 4 p. 1911.

Heti ensimmäisen piirikokouksen jälkeen, joka pidettiin Seinäjoella marraskuun 6 p. 1910, on piirimme toiminta vasta päässyt oikealle toimintapohjalle. Toiselle piirikokoukselle, joka pidettiin Kurikassa joulukuussa 1911, esitetyssä toimintakertomuksessa kerrotaan piirin toiminnasta seuraavaa:

Piiritoimikunnan ovat muodostaneet 7 piirikokouksen valitsemää jäsentä. Toimikunnan puheenjohtajana toimi koko ajan *Vihtori Kalliokoski*, rahastonhoitajana Toivo Halme ja sihteerinä Emil Laiho. Toimikunta on pitänyt kaikkiaan 23 kokousta, joista on merkitty pöytäkirjaan 127 pykälää.

Piirikokouksen velvoittamana toimeenpani toimikunta yhdessä Kurikan osaston kanssa opastuskurssit Kurikan työväen talolla tammikuun 20—21—22 p. 1911. Luennoitsijana ja opastajana toimi liiton sihteeri *Jussi Railo*. Kaikkiaan annettiin opastusta 30 tuntia pääasiassa sos.-dem. nuorisoliikkeen historiasta kuin myös periaatteellista ohjelman selvitystä. Myöskin käytännöllisen toiminnan opastukseen pantiin hyvää huolta. Osanottajia kursseilla oli 29 edustaen 6 nuoriso-osastoa ja 1 työväenyhdis-

tystä. Nämät laatuaan ensimmäiset kurssit olivat kaikissa suhteissa peräti onnistuneet.

Puheita ja esitelmiä toimikunnan toimesta pidetty kaikkiaan 12, joissa kuulijoita noin 680. Liittotoimikunnan toimittamaa lentolehtistä on vapaasti jaettu 800 kpl. kautta piirin. Äänenkannattajaamme „Työläisnuorisoa” on piiriin levinnyt noin 500 kpl. joka viikko.

Kiertokirjeitä on osastoille lähetetty 6 eri kertaa. Liittoneuvostoon on kuulunut Emil Laiho.

Piirikokouksen velvoittamana toimitettiin piirissä kahdet kesäjuhlat, toiset Seinäjoella, toiset Perälässä. Juhlat onnistuivat hyvin; puhdas voitto pari sataa markkaa.

Kaksi uutta osastoa perustettiin myös piiriin, nimittäin Teuvan kirkonkylään ja Jalasjärvelle. Kaikkiaan kuului piiriin 9 suomalaista ja 1 ruotsalainen osasto.

Piiritoimikunnan kotipaikkana on ollut Vaasa.

Piiritoimikunnan puolesta

Emil Laiho.

Kertomus

5 p. joulukuuta 1911 heinäkuun 14 p. 1912.

(Saman piirijärjestön kuin edellinenkin.)

Viimeisen piirikokouksen päätöksistä oli valistustyön järjestäminen kaikista tärkein. Kokouksen päätöstä onkin piiritoimikunta koittanut mitä tarkemmin täyttää. Heti tämän vuoden alussa julistettiin valistajan toimi haettavaksi 2 kk. ajaksi. Toimeen valittiin ainoa hakia Rudolf Lahti Kurikasta. Hän aloitti toimintansa 15 p. helmikuuta ja lopetti huhtikuun 6 päivän ja piti hän tällä ajalla kaikkiaan 38 puhetta 1,926 kuulialle.

Opastuskurssit Teuvan kirkonkylässä toimittiin myös piirikokouksen määrääminä. Kurssit alkoivat 23 p. maaliskuuta ja kestivät 6 päivää. Luennoitsijoina ja opastajina toimivat kursseilla piiritoimikunnan puhuja R. Lahti sekä vaalipiiritoimikunnan luennoitsia Otto Vuorio ja Emil Laiho. Luentoaineina oli kaikkia nuorisokysymyksen eri puolia sekä perusteellisia että käytännöllisiä. Osanottajia oli 10 säännöllisesti seuraavaa sekä joukko tilapäiskuulioita. Osanottajat edustivat 5 nuorisosaosta ja 2 työväenyhdistystä.

Liittotoimikunnan kustantamaa kirjallisuutta on levitetty osastojen kautta noin 200 mk. edestä. Kiertokirjeitä on osastoille lähetetty 4 kertaa. Uusia osastoja on syntynyt 2, nimittäin Karijoelle ja Kaskisiin.

Emil Laiho.

Kertomus

Vaasan läänin pohjoisen vaalipiirin sos.-dem. Nuorisopiirin toiminnasta v. 1911.

Nuorisopiirijärjestö on toiminut piirissämme kolmatta vuotta, mutta sillä ajalla ei ole voitu toimia niin kuin ensin ehkä toivottiin. Talvella vuonna 1911 helmikuun 12 p:nä kutsui toimikunta koolle järjestön vuosikokoukseen. Silloin oli kysymyksenä, vastaako tarkoitustaan pitää piirijärjestöä ollenkaan pysyvässä tässä piirissä, koska eivät osastot näytä välittävän velvollisuudestaan järjestöä kohtaan. Kokous kuitenkin päätti järjestön edelleen pysyttäväksi. Valittiin siis taas piiritoimikunta, joka hoitaa piirin asioita. Valituiksi tulivat J. Puurunen, puheenjohtaja, Hilda Suosalo, rahastonhoitaja, Maiju Heinänen, sihteeri, Otto Aaltonen ja Karl Hellstén. Ruotsalaisen klubin puolesta on ollut toimikunnassa V. Forsström. Paikkakunnalta poismuuton takia O. Aaltosen tilalle kutsuttiin varajäsen Anna Puurunen. Hänen jäätyään pois toimikunnasta siirtyi toimikuntaan seuraava varajäsen Tilda Heino. Muut toimikunnan jäsenet ovat olleet koko vuoden toimikunnassa. Toimikunnan kokouksia on pidetty 24, joista on laadittu 114 pykälää. Liittoneuvoston kokouksessa Helsingissä ja sos.-dem. piirikokouksessa Pietarsaareissa on ollut edustajana Maiju Heinonen. Piirikokous velvoitti toimikunnan lähettämään puhujan osastoille heidän vaatiessaan. Toimikunta onkin, vaikka ei keskuudestaan, lähettänyt K. Suosalon Toholammille ja Nurmoon, s. o. niille osastoille, jotka ovat toimikunnalta puhujaa pyytäneet. Toimikunta on pitänyt 2 iltamaa, sekä huvimatkan Bennäsiin piiritoimikunnan rahavarojen kartuttamiseksi. Piirikokous päätti pidettäväksi yhteisen kesäjuhlan Kauhavalla, mutta niihin otti osaa ainoastaan Lapuan nuoriso-osasto ja Pietarsaaren, joten juhlasta ei saatu sitä mitä oli aijottu. Juhla tuotti tappiota 88 mk., joka summa tuntui toimikunnan pienissä rahavaroissa hyvin painostavalta. Kiertokirjeitä on lähetetty osastoille 7, joista kuitenkin ei ole saatu vastauksia kaikilta osastoilta, joka on ollut suuresti hättänä toimikunnalle. „Sosialidemokratia ja isänmaallisuus” kirjasta on toimikunnalla 100 kpl. sekä muitakin kirjasia, joita ei ole tänä vuotena paljo myyty. Piirissä on kaikkiaan 9 osastoa, mutta järjestöön kuuluu ainoastaan 4, nimittäin Pietarsaaren, maksanut koko vuodelta piiriveroa 15 mk. 35 p.; yhdestä iltamasta 17 mk. 22 p., Kokkolan osasto, maksanut yhdeltä neljännekseltä piiriveroa 3 mk. 80 penniä ja yhdestä iltamasta 10 mk. 15 p., Ykspihlajan os., maksanut piiriveroa 4 mk. 50 p. eikä yhtään iltamarahojä. Ruotsalaisten klubi on maksanut piiriveroa kolmelta neljännekseltä 10 mk. 50 penniä eikä iltamarahojä. Toimikunta on koettanut hommata piiri-

kokouksen päättämiä luentokursseja, vaan ei vielä ole onnistunut. Syynä ovat olleet pienet rahavarat. Liiton sihteeri Sulo Allén kävi piirissämme joulukuun aikana, kierrellen osastoissa.

Toimikunnan puolesta:

Maiju Heinonen.

Kertomus

Oulun läänin osastojen yhteistoiminnasta *).

„Oulun läänin osastojen agitatsionitoimikunta perustettiin jo kesällä 1908 Haukiputaalla pidetyssä yhteisessä nuorisokokouksessa, jossa oli edustettuna 4 osastoa. Toimikunnan kotipaikaksi tuli Kemi. Mitään suurempaa ei toimikunta ole kuitenkaan voinut aikaan saada pääasiassa rahanpuutteen vuoksi, osastot eivät toimikunnalle mitään veroa maksa. V. 1909 pidettiin 11 p:nä heinäkuuta taasen yhteinen nuorisokokous Haukiputaalla. Vain Oulu ja Kemi olivat lukuisammin edustettuna siinä. Valittiin uusi agitatsionitoimikunta ja sijoitettiin se tällä kerralla Ouluun. Sen toimesta on pidetty puheita silloin tällöin eri paikoissa. Liittoagitaattori Allénin piirissä käynti antoi vauhtia liikkeelle. Kuudessa paikassa on osastohomma nyt alulla. Kolme nuoriso-osastoa on piirissä vuoden kuluessa nukahtanut pääasiassa toimihenkilöitten puutteen vuoksi. — Kunhan uudet, perusteilla olevat osastot saadaan jalkeille ja järjestöön yhtymään, voidaan järjestön toiminnasta odottaa suurempia tuloksia.”

Näin kerrottiin Oulun l. työläisnuorison yhteistoiminnasta vuoden 1910 liittokokoukselle jätetyssä kertomuksessa. Ne laskut kuitenkin suureksi osaksi pettivät. Osastoja ei uusia syntynyt niin paljon kuin oli laskettu eikä vanhojenkaan toiminta vilkastunut siinä määrässä kuin oli odotettu. Siitä johtui, että piirijärjestöä ei saatu perustetuksi eikä rakennetuksi niille perusteille kuin Kotkan kokouksessa oli suunniteltu. Kesällä 1910 väliaikainen piiritoimikunta koetti järjestää piirin toimintaa Kotkan kokouksen ohjeiden mukaan, mutta onnistumatta siinä. Seurauksena tästä oli, että piiritoimikunta jo syksyllä 1910 ehdotti liittotoimikunnalle, että se saisi kokonaan hajanantua, kun sillä ei mielestään ole mitään sellaista tehtävää, jonka se voisi suorittaa.

*) Ei edes liittoneuvoston jäsen eikä piiritoimikunnan toimitsijat ole lähettäneet tämän piirin kertomusta. Allekirjottanut koonnut hajanaisia piirteitä.

Liittotoimikunta ei kuitenkaan antanut piiritoimikunnalle tällaista hajaantumislupaa. Se päinvastoin katsoi, että tällainen toimikunta on tarpeen siinäkin tapauksessa, ettei järjestöä paikkakunnalle synny. Toimikunnan tehtävänä oli seurata osastojen toimintaa ja antaa tarpeellisia tietoja liittotoimikunnalle. Myös voisi se olla apuna puhujamatkain järjestämisessä, jos liittotoimikunta voi lähettää puhujan piiriin. Tällaisia tehtäviä ajatteli liittotoimikunta piiritoimikunnalle.

Piiritoimikunta on kuitenkin nähtävästi asettunut täydelliselle „aselepokannalle”, vaikkei liittotoimikunta lupaa antanutkaan. Ainakaan se liittotoimikunnalle ei aikomuksistaan eikä puuhistaan ole mitään tietoja antanut.

Liittoneuvostokokouksessa piiritoimikuntaa edusti Kössi Ahmala.

Kertomuksen laatinut

Jussi Railo.

Kertomus

Suomen ruotsinkielisten sos.-dem. nuoriso-osastojen Keskuskomitean toiminnasta toukokuusta 1910 heinäkuuhun 1912.

(Käännös.)

Viimeisessä liittokokouksessa Kotkassa liittyivät ruotsinkieliset klubit liittoon lähinnä silloisen liittosihteerin Arbetet lehdessä julkaiseman kehotuksen johdosta. Liittokokous antoi jo ennestään Helsingissä toimivalle Keskuskomitealle toimeksi ruotsinkielisten agiteeraamisen ja järjestämisen; samoin määräsi sen muutenkin olemaan yhdyssiteenä ruotsinkielisten klubien ja liiton välillä.

Liittoon yhdyttäessä oli 5 osastoa toiminnassa, joten liike oli hyvin pientä ja heikkoa. Kului vielä liittoon liittyttyäkin pitkä aika ennenkuin liikkeessä voitiin mitään huomattavaa edistystä havaita. Rahojen puutteessa ei mitään mainittavampaa agitatioonia voitu harjottaa. Keskuskomitean ensimmäinen tehtävä olikin agitatsioonivarojen hankkiminen. Tässä tarkoituksessa pidettiin maaseuduilla lähellä Helsinkiä useita agitatsiooni-kansanjuhlia. Näiden tuottamasta voitosta muodostettiin ensimmäinen pohja agitatsioonirahastolle. Paitsi juhlien voittoa, olivat klubit lähettäneet rahastoon avustuksiaan, niin että tämä vuoden lopulla nousi 200 mk.

Vuoden 1911 ajalla jatkettiin tarmokkaasti rahankeräämistä. Muun muassa lähetettiin keräyslistoja agitatsiooniavustuspyyntöineen kaikille liiton osastoille ja ruotsinkielisille työväenjärjestöille. Keräys antoi odottamattoman hyvän tuloksen, vaikkakin ainoastaan murto-osa listoilla on tilitetty ja palautettu. Kaikkiaan saatiin keräyksellä noin 475 mk. Kansanjuhlia pidettiin, kuten edellisenäkin vuotena sekä maaseudulla että Helsingissä, yleensä hyvillä taloudellisilla tuloksilla. Erikoisemmin hyvin onnistui Hakasalmen puistossa pidetty juhla, joka tuotti 280 mk. puhtaan tulon.

Vuoden 1911 lopulla oli jo siksi paljon rahoja, että komitea katsoi voivansa nyt kuluvan vuoden agitatsioonin järjestämiseen ryhtyä. Laadittiinkin sitte ohjelma, jossa sekä suullinen että kirjallinen agitatsiooni huomioon otettiin.

Tämän vuoden tammik. 15 p:nä lähetti komitea toveri J. Hedbergin puolentoista kuukauden pituiselle agitatsioonimatkalle Pohjanmaalle ja Etelä-Suomen ruotsinkielisiin seutuihin. Tällä matkallaan hän piti 30 esitelmää noin 2,000 kuulijalle. Monessa paikassa hänet poliisi esti puhumasta tehden syyksi sen, ettei H:llä Ruotsin kansalaisena ole täällä oikeutta puhua. Paitsi yleistä valveutumista ruotsinkielisessä sos.-dem. nuorisoliikkeessä oli seuraus Hedbergin agitatsioonista, että 4 uutta osastoa perustettiin. Jo toukokuussa oli komitea tilaisuudessa lähettämään H:n uudelleen 1 kuukauden matkalle. Esitelmiä piti hän sillä aikaa 20 ja kuulijoita oli 1.500. Kaksi uutta osastoa perustettiin hänen aloitteestaan.

Kirjallista agitatsioonia

on harjoitettu julkasemalla tammikuusta 1912 kuukausittain ilmestyvää lehteä „Till Storms” (Rynnäkköön). Sitä on levinnyt 2,500 kpl. painos, paitsi vappunumeroa 4,000 kpl. painos. Sitä paitsi on edellisinä vuosina 1910 ja 1911 „Till Storms” lehteä julaistu vappujulkaisuna, levinnyt kumpanakin vuonna 3,000 kpl. painos. Edelleen voidaan mainita tilapäisjulkaisu „Välkommen kamrat!” (Tervetuloa toveri), joka jaettiin ruotsalais-suomalaisen nuorisoretken ruotsinmaalaisille osanottajille juhanuksena 1911. Kirjanen sisälsi tietoja Suomen sos.-dem. liikkeestä; erikoisemmin käsiteltiin sos.-dem. nuorisoliikettä. Komitea on myöskin jo kuluvan vuoden alusta lähtien harjoittanut kirjallisuuden levitystä ja on sen toimesta suuret joukot sosialistista kirjallisuutta — noin 400 mk. arvosta — levitetty maaseudulle. Ylläkerrotun lisäksi on komitea ahkeran kirjeenvaihdon avulla antanut neuvoja ja järjestänyt vastaperustettujen osastojen toimintaa. Postilähetykset — kirjeet ja kiertokirjeet — nousevat useihin satoihin.

Ruotsinkielisten klubien luku oli kaksi vuotta sitten, kuten jo mainittu, 5. Senjälkeen on syntynyt 10 uutta, joten koko osastolukumäärä nyt tekee 15. Verrattain hyvin on siis edistytty, kun otetaan huomioon se lyhyt aika, jonka kuluessa agitatioon on voitu harjottaa. Kuten sanottu, on voimakkaampaa agitatioon rahojen puutteen takia vasta viime kuluneen puolen vuoden ajalla voitu harjottaa. Lopullisena arvosteluna komitean toiminnasta kyseessä olevana kaksivuotiskautena voidaan mainita, että se on herättänyt ruotsinkielisen sos.-dem. nuorisoliikkeen siitä uinuvasta tilasta, jossa se jo useita vuosia oli ollut ja että se on luonut pohjan sille järjestömuodolle, jolle kehitysmahdollisuuksia omaava sos.-dem. nuorisoliike voidaan perustaa.

Suomen Ruotsinkielisten Sos.-dem. Nuorisoklubien Keskuskomitean puolesta

J. Sundberg.

Loppuyhteenvedo

edelläesitetyistä piirijärjestöjen kertomuksista.

Kun lukee edelläolevat liittomme alajärjestöjen toimintakertomukset ei yleisvaikutus, minkä ne antavat, ole läheskään tyydyttävä. Tarkoitin tyydyttävä siinä merkityksessä, että voimme todeta piirijärjestöjemme jo saavuttaneen jonkunlaisenkaan olemassaolo- ja toimintavarmuuden. Päinvastoin ne melkein poikkeuksetta kaikki vielä ovat melko horjuvilla jaloilla seisomassa. Useassa piirissä on toiminta vielä siinä määrässä yksityisten puoluetoverien varassa, että se heidän mukanaan joko pysyy virkeänä tai lamaantuu. Siitä selvimpänä esimerkkinä Vuoksenlaakson ja Kymnlaakson piireissä tapahtunut laskeutuminen. Toisaalla taas piirejä, joiden osastot ovat niin yhteistoiminnasta välinpitämättömiä, etteivät innokkaatkaan yksilöt niille mitään voi. Siten esim. Oulun ja Turun l. etel. vaalipiirissä. Tällainen ei herätä mielessä tyytyväisyyttä.

Liittokokouksen yhtenä tärkeänä tehtävänä olisi tutkia ja tuoda selville ne syyt, jotka tällaisen asiantilan matkaan saattavat. Ja syyt selvitettyään pitäisi sen myös pyrkiä niitä poistamaan, s. o. suunnittelemaan piirijärjestömuodot ja toimintaohjeet sellaisiksi, että niiden toiminta- ja olemassaolo muodostuvat tukevammalle pohjalle. Jotta tähän päästäisiin olisi järjestömuoto koko liittossamme saatava vielä lujemmin keskitetyksi kuin nykyisin on ja liitto ja sen alajärjestöt tai ehkä paremmin

sanottuna sisuselimet — piirijärjestöt ja ruotsalaisten keskus-toimikunta — vielä läheisemmin ja varmemmin yhteensidotuiksi toisiinsa. Siitä asiasta tulee liittokokoukselle ehdotuksia. Niihin on liittokokouksen kiinnitettävä huomiota. Ja sitä ennen jo on osastojen ja piiritoimikuntien pohdittava, miten piirijärjestö-jemme asema saataisiin varmemmaksi ja toiminta tarkotustaan enemmän vastaavammaksi kuin tähän asti.

Helsinki, 11 p. elok. 1912.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan puolesta:

Jussi Railo.

